

G.U.P.O.S A 129

C H-10

W-7.5

కృష్ణా జిల్లా తెలుగు రచయితల

4వ,

మహాసభలు మంచిలిపట్టణం

1976 నవంబర్. 20, 21.

Litho.K-

కందుకూరి వేంకటేశ్వరరావు

5

Use
TUSHAR VANASPATI
and
NIRALA BAR SOAP

Grams :
'INDUSTRIES'

	Phones :	
	OFFICE :	RESI
Sales	183	1095
Purchase	48	48
Stores	881	881
General	145	235

Tungabhadra Industries Ltd.,
KURNOOL (A.P.)

(Regd. Office & Branch : 108, Walker Town, Secunderabad)

గ్ర.నం. 129

H:-10 W:-7.5

ప్రపంచమంతటా విశేషముగా ప్రజలను ఆకర్షించుచున్న

22 CT. బంగారు కవరింగు **“ఉమా”** ఆభరణములు

ఫోను 420

గ్రామ్స్.. ఉమా

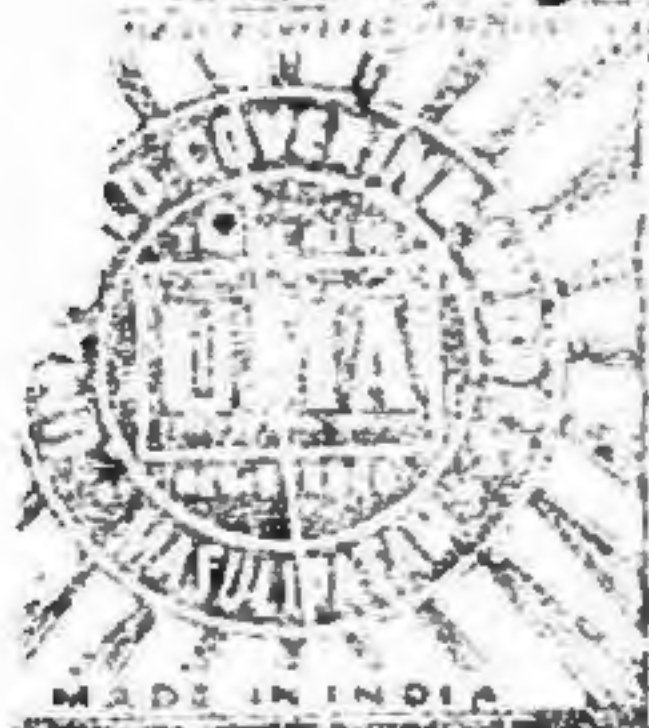
TRADE MARK

UMA

Regd. No. 89232

1115

SINCE - 1941.

ఉమా గోల్డు కవరింగు వర్క్స్

ఉమాగోల్డు కవరింగు వర్క్స్ హాస్టాఫీస్, ఉమామహాలీ - మచిలీపట్నం No 521001.

Best Compliments

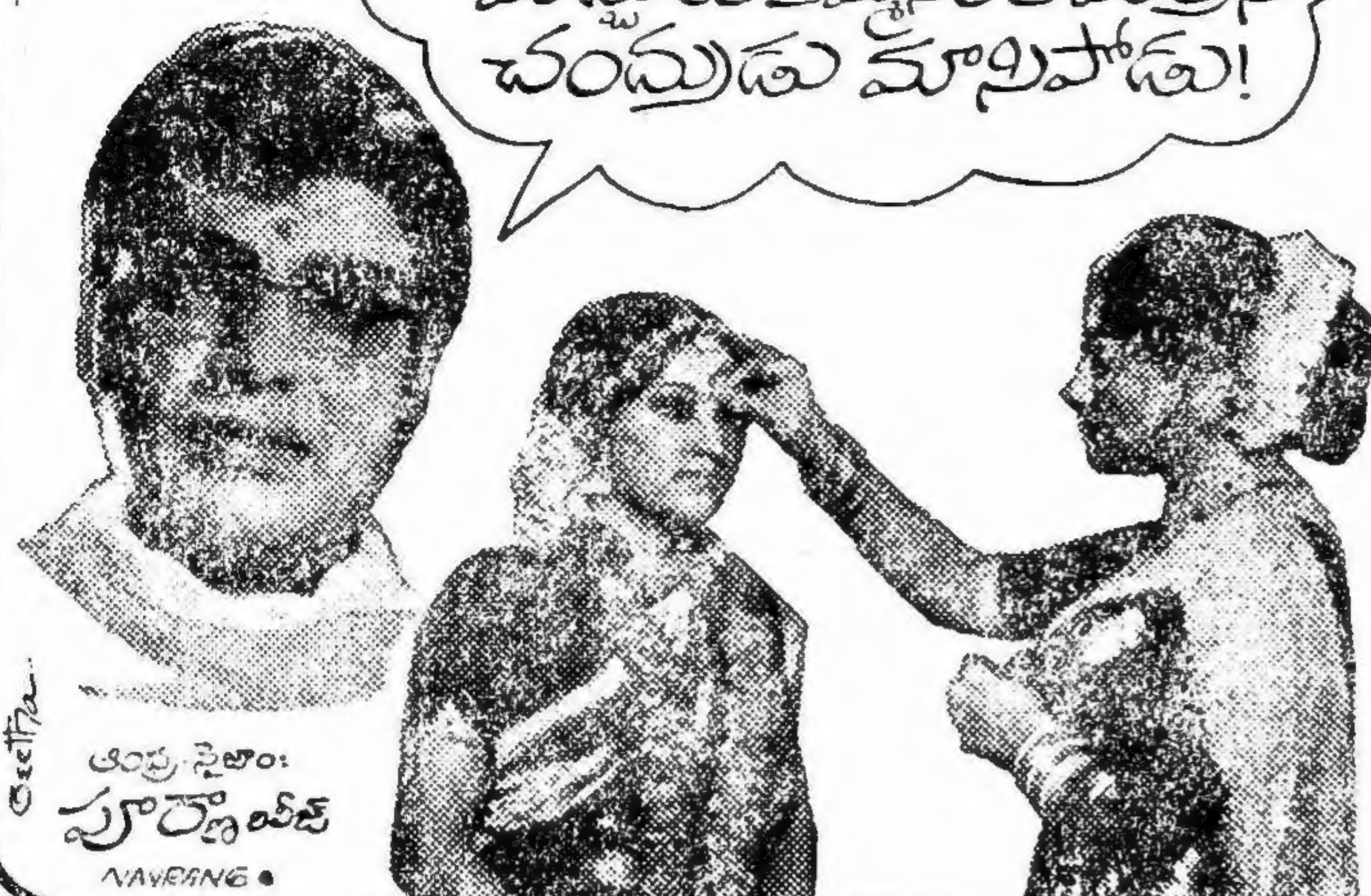
from

A

WELL-WISHER

BOMBAY

ఆకులు రాలినంత మాత్రన
చెట్టు మోడైపోదు!
మటులు కమ్మినంత మాత్రన
చంఘుడు మోలిపోదు!

ఆంధ్ర సైతం:
ప్రారోహిణి
NAVERINE

**చక్కటి నిండిన
ప్రేమ వితానికి
కాత్తమెలుగుని
మంచివాళ్ళకథ!**

నివహించిన
కదంబం
పెరిగింది

నిర్మాత
సింగీతం శ్రీనివాసరావు
కథాంశం
జగన్మూడి రాధాకృష్ణమూర్తి
ఘంటసాల వెంకటేశ్వరరావు

THE POORNA PICTURES (P) Ltd.,
Gandhinagar, VIJAYAWADA-3

99 T.బంగారు కవరింగ్ చేయబడినవి.

PHONES: OFF. 235, RES. 785

PANDARI NATH

కృతజ్ఞతలు

బాలిం చేతులు:-
కారిస్ట్రేట్. తిరుపతి
బుబ్బా రాజ్. అనంతపురం
జన్నబజారు. నెల్లూరు
శశీప్రసాద్. విజయవాడ-1
రామచంద్రారావు రాజ్
వాడ-2
రాజ్. మునిపట్నం
వన్నటిపుల్లెళ్ళి, అవెన్నూరు
జెంగుళూరు-53
అంభ బజారు. తిరుపతి
అంభ బజారు. బసవన్నగుడి
జూరు-4
యమ్మనా బిల్డింగ్
రాజ్. నెల్లూరు
అంభ బజారు. షిమోగా

తక్కువ ధరకు
మకువతార్...
వాడుచున్నారు

తయారు చేయువారు
శ్రీ గోలు కవరింగ్ వర్క్
REGD
PB.No. 35. శ్రీమహాత్
మ చివరి పట్టణం AP.

Best Compliments

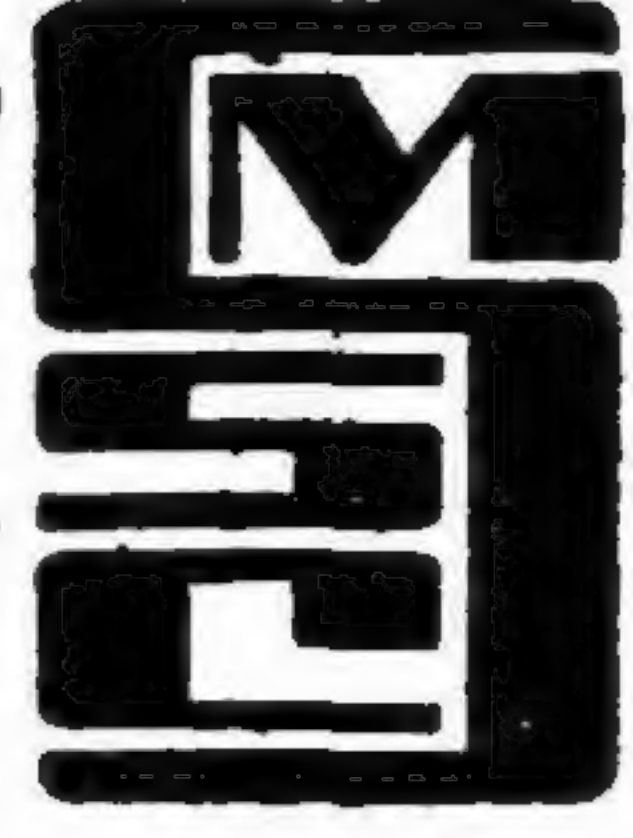
from

A

WELL-WISHER

BOMBAY

శ్రీ మహావీర్ సేవింగ్స్ కార్పొరేషన్

(మెసర్స్ మహావీర్ ఎంటర్ప్రైజెస్ అనుబంధ సంస్థ)

రిజిస్టర్డ్ నెం. 971/76-77

సూర్యాపేట

(నల్లగొండ జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్)

హెడ్ ఆఫీసు :

నెం.15, ఫస్ట్ ఫ్లోర్, యం.సి.హెచ్. బిల్డింగ్స్

కోతి, హైదరాబాద్ - 500.001

బ్రాంచి ఆఫీసు :

27-23-249 గోపాలరెడ్డి రోడ్

విజయవాడ - 2

ఆకర్షణీయమైన ప్రణాళిక

“రమ” గ్రూపు : 45 మాసముల ప్రణాళిక

మా 1-వ గ్రూపు “రమ” 15,000 మంది సభ్యులతో ప్రారంభించబడును

మొత్తం బోనసులు 1 లక్ష రూపాయలు

మొత్తం బహుమతులు 3 లక్షల రూపాయలు

సభ్యులు పాటించవలసిన నిబంధనలు

మా 1-వ “రమ” గ్రూపులో రూ. 15 లు చెల్లించి మీ పేరును నమోదు

చేయించుకొనండి. ఇది మొదటి నెల రుసుము మాత్రమే

తరువాత 19 నెలల వరకు నెల 1కి రూ. 12 లు చెల్లించవలెను

* Guaranteed by Canara Bank with Free Mail Transfer facilities

Tel. : "BAHADUR "

Phones : { Office : 20167
Resi. : 22434

ASARAM MOHANLAL

Tobacco, General Merchants & Commission Agents

Post Box No. 57

Main Road, GUNTUR - 3 (A. P.)

Tel. : "BHANSALI "

Phones : { Office : 21115
Resi. : 22890

MAHAVIR TOBACCO COMPPANY

Tobacco Dealers & Exporters

Codes :
BENTLEY'S SECOND
ACME
A. B. C. 6th Edition
Universal Trade

Chunduru Bldg.,
Cloth Bazaar,
GUNTUR - 522003
(Andhra Pradesh)

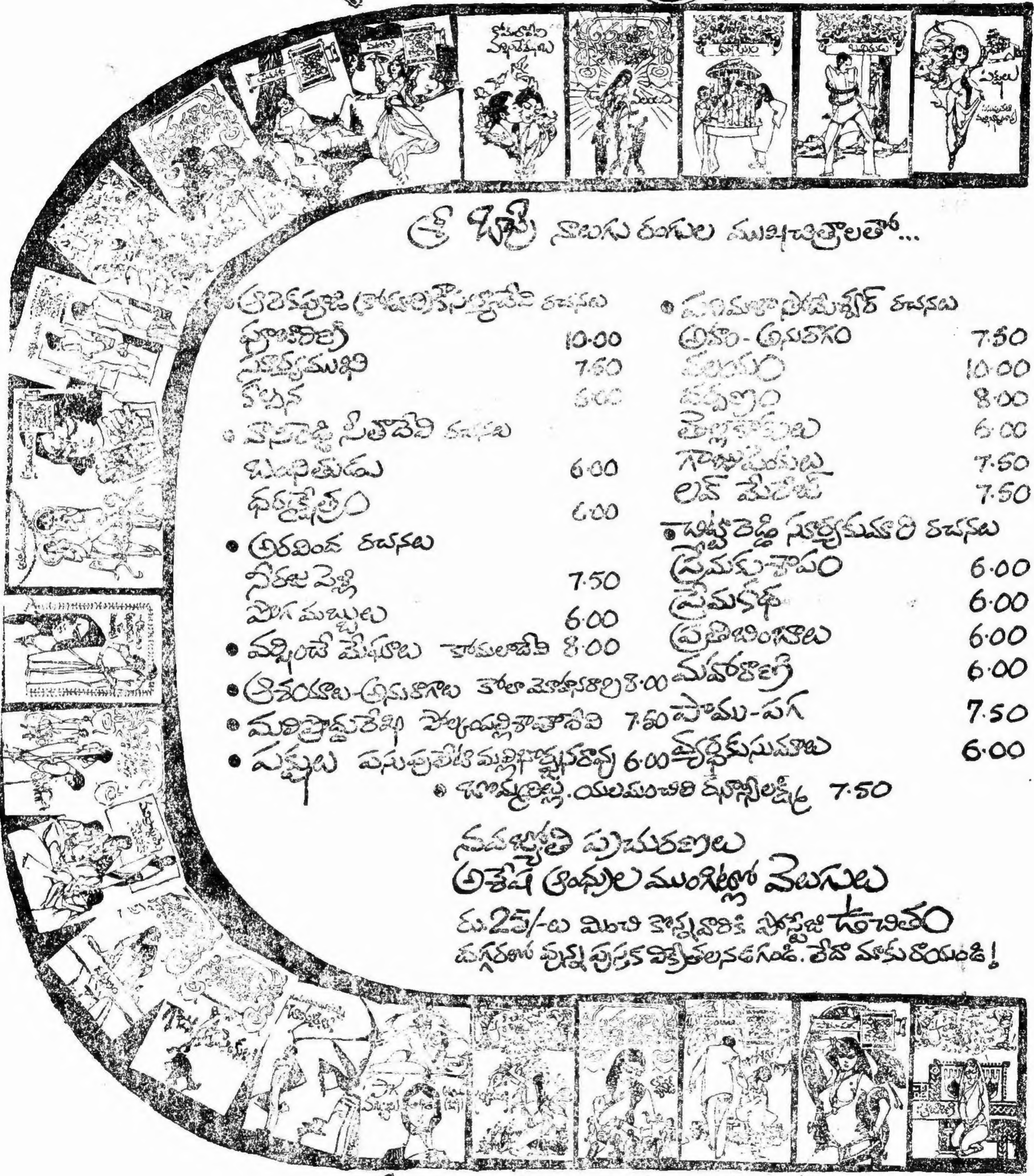
Sister Concern

Kalpana Show Room

Park Road, GUNTUR - 3

జననియ ప్రసక్తమాల

శ్రీ శివై నమః రుగంల ముఖ్యత్రయతా...

అరిష్టహరి (కామల) స్వర్ణరత్న రత్నం		మరిమల ప్రాశస్త్యం రత్నం	
ప్రసాదాల్	10.00	అనం-అనుకం	7.50
సర్వకృపా	7.50	మలయం	10.00
కృపా	6.00	మృత్యుం	8.00
• వైద్యుని సేవ రత్నం		తెల్లకామల	6.00
ఇంద్రియం	6.00	గంగామయం	7.50
ధర్మక్షేత్రం	6.00	లవ్ మేరీ	7.50
• అరవింద రత్నం		• బుద్ధి రత్నం సర్వకృపా రత్నం	
నీరజ పెళ్లి	7.50	ద్రుమకు-శాపం	6.00
పొగ ముఖం	6.00	ద్రుమకు	6.00
• మల్లికార్జున మేళం కామల రత్నం 8.00		ప్రతిబింబం	6.00
• ఆనందం-అనుకం కామల రత్నం 8.00		మహారాజ్	6.00
• ముక్తాద్వైత శివయ్య శివయ్య 7.50		పాము-పగ	7.50
• సర్వం పసుపు పాము 6.00		ప్రభుకు సుమం	6.00
• శివయ్య. యలమంచి రత్నం 7.50			

నవలక్ష్మి ప్రాశస్త్యం
అరవింద అనుకం ముగింపు వెలుగులు
రూ. 25/- ల మించి కాస్తానికి పూర్వం రూ. 10/-
వద్దరూ ప్రసక్త ప్రసక్త ప్రసక్త ప్రసక్త. లేదా మారుమంది!

నవలక్ష్మి ప్రాశస్త్యం
వీరియ్య. యలమంచి. రత్నం-రత్నం.

సిరి ఇంట గల గల లాడాలంటే

చేలో పంట కళ కళ లాడాలి

*

లన్ని రకముల రసాయనికపు ఎరువులకు

పురుగు మందులకు

దుగ్గి హనుమంతరావు & కో

వత్సవాయి

జగ్గయ్యపేట తాలూకా - కృష్ణాజిల్లా

వడేపూరు వీరన్న & సన్స్

జగ్గయ్యపేట

జగ్గయ్యపేట తాలూకా - కృష్ణాజిల్లా

మా వద్ద రసాయనికపు ఎరువులు

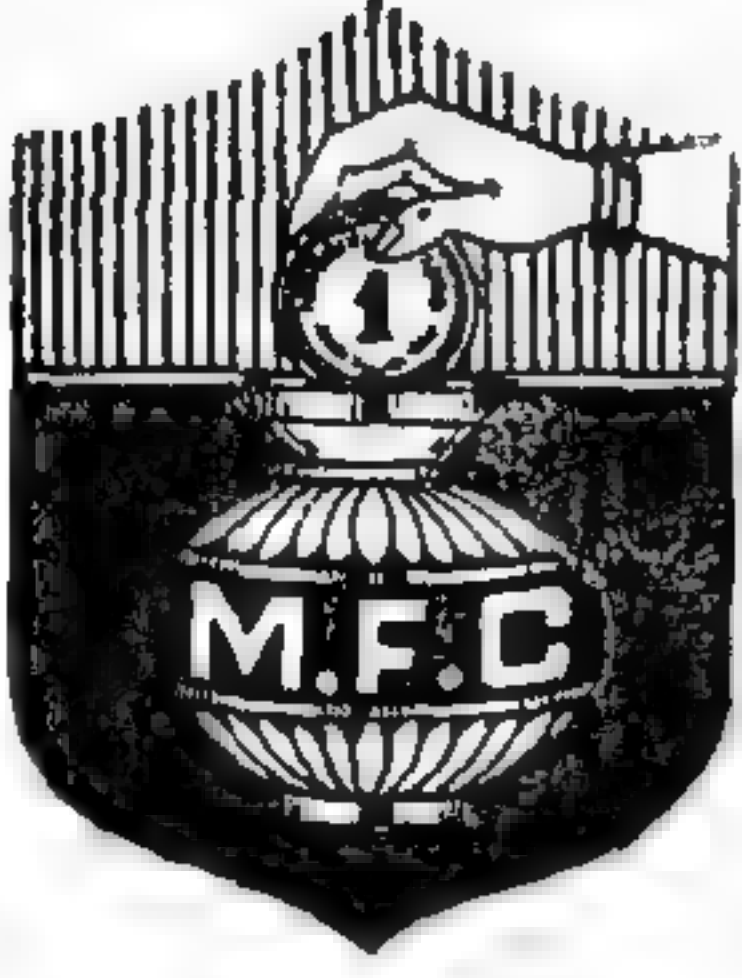
సరస్వతైన ధరలకు లభించును.

రం డి !

చే రం డి !!

మీ సంపదకోసం మహేంద్ర మార్గం !!!

మా కల్ప కరు గ్రూప్ లో

సభ్యులుగా చేరండి

పది రూపాయల నుండి లక్ష రూపాయల వరకు గల

ఋహమతులు, బోనస్ లు పొందండి

Phones : 62065 & 72116 ESTD 1972

మహేంద్ర ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ కార్పొరేషన్

(Regd. No. 3627)

H. O. బ్రహ్మణవీధి - జమ్మిదొడ్డివద్ద

శ్రీ కనకదుర్గ నిలయం

విజయవాడ - 520 001

THE K. C. P. LIMITED

Regd Office : 38 Mount Road

MADRAS - 6

Chairman & Managing Director

Sri V. M. Rao, B.E., S.M., (M.I.T.),

Managing Director

Sri V. L. Dutt, Grad., B.I.M.,

Manufacturers of

Sugar, Industrial Alcohol & Denatured Spirit Etc.,
at VUYYURU, Andhra Pradesh

Portland Cement

at MACHERLA, Andhra Pradesh

Machinery for Complete Sugar Factories and also for Cement &
Chemical Industry Etc.,
at Tiruvottiyur, MADRAS - 19

Telegrams

Regd Office

Kecepe

MADRAS-6

Branch Office

Kecepe

VIJAYAWADA

Sugar Factory

Kecepe

VUYYURU

Cement Factory

Kecepe

MACHERLA

Central Workshops

Kecepe, MADRAS - 19

With the best Compliments from

Lion N. PRABHAKARESWARA RAO

Organising Manager

Sudarsan Chits (India) Ltd.,

Patnam Bazaar

G U N T U R - 3

With Best Compliments from

Members

NORTH CLUB

G U N T U R - 4

Dupaguntla
Narasimha Rao

B. M's. Club Member

Agent : L. I. C.

Eluru Bazar, GUNTUR-3

ప్రతి మానవుడు ప్రతిరోజూ తెలిసీ తెలియని పాపాలన్నీ చేస్తూ వుంటాడు.

పాప నివారణకోసం ఎన్నో పుణ్యకార్యాలుచేస్తూ
దేవుని సంతృప్తిపరచటానికి ప్రయత్నిస్తూ వుంటాడు.

ఒక్క

రత్న దర్బారుబత్తి

మాత్రమే

దేవుని త్వరగా తృప్తిపరుస్తుంది.

సుగంధ ప్రపంచంలో కొత్తరికార్డు సృష్టించిన

“రత్న దర్బారుబత్తి”

చక్కని సువాసనలు భగవంతునికి ప్రీతికరం

మీరు కూడా వాడి చూడండి

రత్న దర్బారుబత్తి

తయారు చేయవారు

శ్రీ రత్న ఇండస్ట్రీస్ (రిజిస్టర్డ్)

గాంధీ నగర్ - ఏలూరు,

(పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా)

అన్నపూర్ణ పిఠింసె

విజయవాడ

సికిందరాబాద్

గుంటకల్

తిరుపతి

జగపతి ఆర్ట్ విక్చర్స్

పద్మ శ్రీ అక్కినేని నాగేశ్వరరావు నటించిన

బంగారు బొమ్మలు

ఈస్ట్‌మన్ కలర్

దర్శక నిర్మాత : V. B. రాజేంద్ర ప్రసాద్, B. Sc.,

శ్రీరాం రాజగోపాళం & బ్రదర్స్

జగ్గయ్య పేట

జగ్గయ్యపేట తాలూకా - కృష్ణాజిల్లా

మావద్ద అన్నిరకముల రసాయనికపు ఎరువులు

పురుగు మందులు సరసమైన ధరలకు లభించును

అన్నిరకముల రసాయనికపు ఎరువులకు

పురుగు మందులకు

శ్రీ ధాన్య లక్ష్మి ఏజన్సీస్

వత్సవాయి

జగ్గయ్యపేట తాలూకా - కృష్ణాజిల్లా

శ్రీ లోకనాయకీ

పత్రిక

Phones : { Resi. : 77576
Office: 61212

LELLA LAKSHMANA RAO

Managing Partner

M/s Sri Durga Malleswara Financing Cropn.,

M/s Sri T. Venkateswara Financing Cropn.,

27-10-14, Atta Rattaiah Street,

Governorpet, V I J A Y A W A D A - 2

With the best Compliments from

ARTEX SHOW ROOMS

FOR

Bombay Dyeing and Gwalior Fabrics

First of its kind in Andhra Pradesh

J. D. Hospital Road

Governorpet, V I J A Y A W A D A - 2

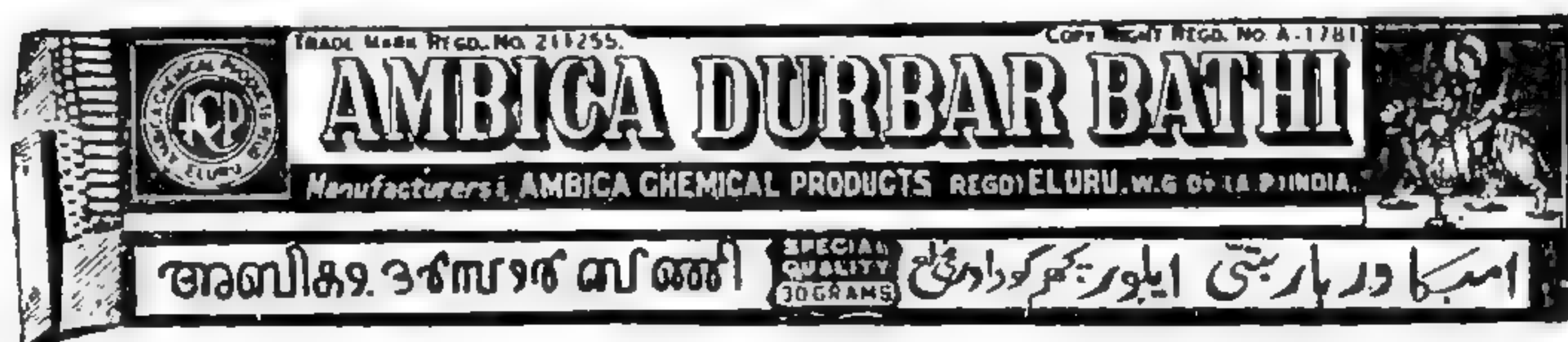

వేదకాలనాటి ప్రజా సంపద

పూర్వం ప్రతి మానవుడు తనను పాలించే రాజుపై ఆధారపడేవాడు. రాజులు ప్రజాక్షేమముకోరి కొన్ని యాగములు తలపెట్టేవారు. యాగములలో ముఖ్యమయిన వధ్ధతి అందులో హోమము చేయటం. హోమములో ఋషులు నిర్ణయించిన ప్రక్రియ ప్రకారం హోమవస్తువులు హోమములో ఉంచి ఆ యొక్క ధూపముద్వారా భగవత్ సాక్షాత్కారము పొంది, కోరిన వరములు సిద్ధిపడేసుకొనే వారు. ఉదాహరణకు దశరథమహారాజు విష్ణువుని పుత్రినిగాను, జనకమహారాజు లక్ష్మీనే పుత్రికగాను (శ్రీరామునిగాను సీతగాను) పొంది, ఆ హోమశక్తితో రాజ్యములు ఏలి, విశ్వాంతరాళములో విశ్వవిఖ్యాతకీర్తిని పొందియున్నారు,

ఈ ప్రజా రాజ్యములో ప్రజలే రాజులుగనుక అదే వేదసూత్రముల నాధారముగాచేసికొని ఆ హోమములో ఉపయోగించెడి వస్తువులతో తయారు చేసిన అంబికా దర్బార్ బత్తిని ప్రతివారు ప్రతినిత్యం తమ ఇష్టదైవమునకు తమ తమ గృహములలోను, వాణిజ్య సంస్థలలోను వెలిగించి ఆ పరిమళ ధూపమును భగవత్ కైంకర్యముచేసి, తమతమ కోర్కెలు సిద్ధిపడేసికొనవచ్చును. సామాన్య మానవులు సహితం తరించుటకు ఇది భగవత్ప్రసాదముగా భావించవచ్చును. సుగంధప్రియో విష్ణువుః అనే నానాడి ప్రకారం అంబికా దర్బార్ బత్తి పరిమళం ద్వారా భగవంతుని ధ్యానించండి, తరించండి, ముక్తిని పొందండి.

అంబికా దర్బార్ బత్తి తయారు చేయువారు

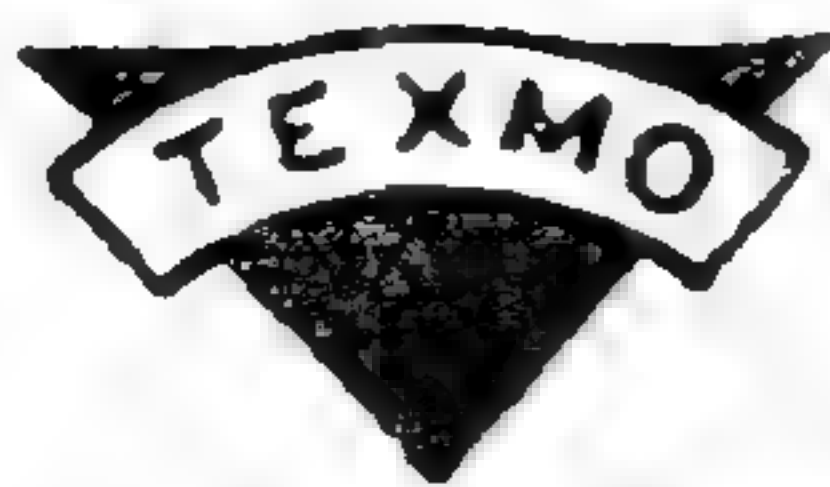

అంబికా కెమికల్ ప్రోడక్టు (రిజిస్టర్డ్)

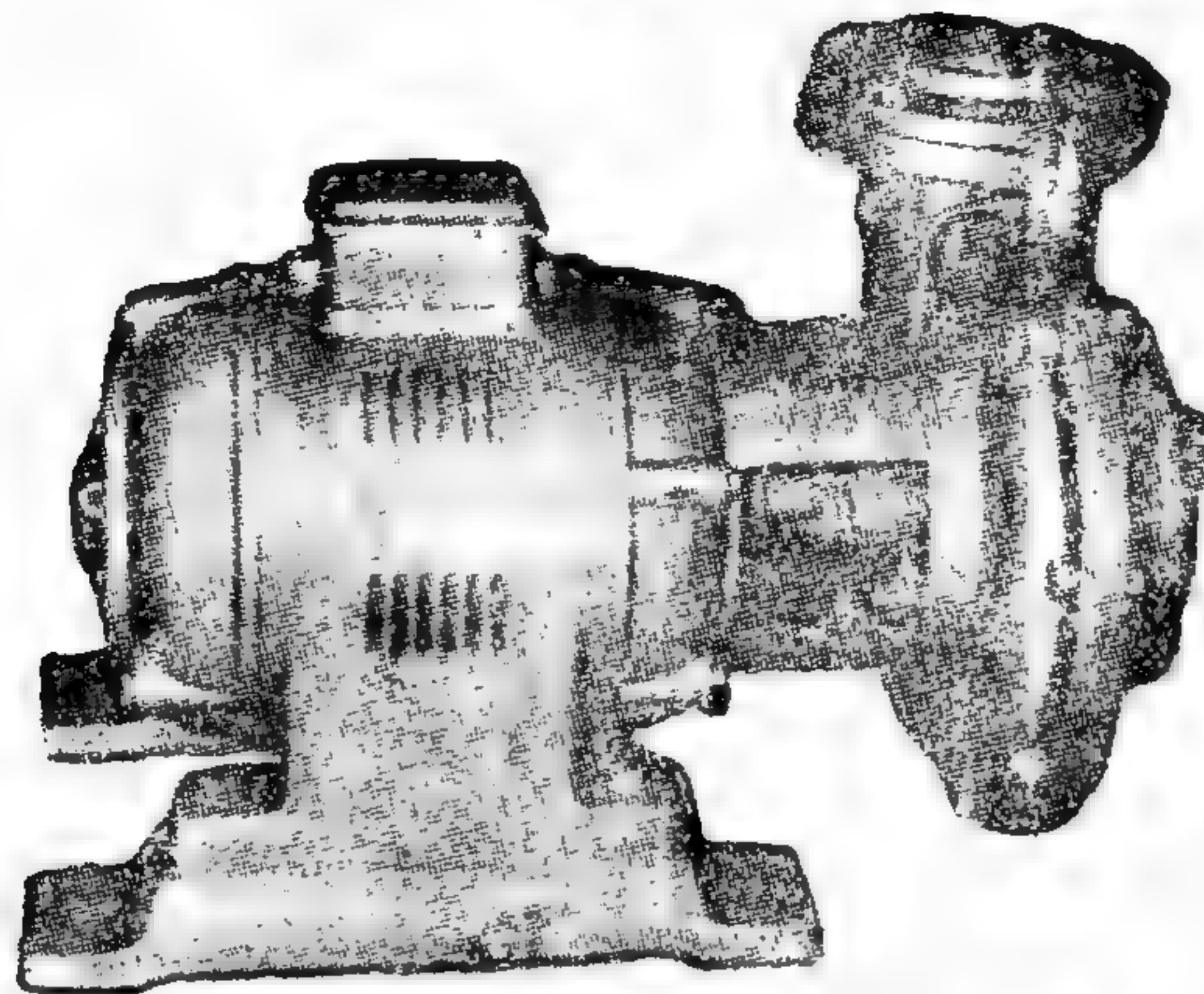
ఫోన్ : 216 పవరుపేట - ఏలూరు W. G. Dt.

Grams :
"TEXMOTOR"

Phone :
PP 73347

TEXMO INDUSTRIES

Mfgs : Texmo Elec. Motors, Monoblocksets, Pumps & Sugarcane Crushers
(H. O. COIMBATORE - 29 Phone : 22307)
Park Road, VIJAYAWADA - 520.001

Phone :
PP 73347

EMMAR INDUSTRIES

Mfgs : Wet Grinders—Dry Grinders—Flexible Grinders—
Bench Grinders - Pedestal Grinders - Buffers - Spares
(H. O. & Factories : COIMBATORE - 11)
TARAPET, VIJAYAWADA - 520 001

VELUMANI ENGINEERING INDUSTRY

Mfgs : Texvel Starters, Switches & Oil Engines
(H. O. & Factories : COIMBATORE - 34)
12-4-2, Park Road, VIJAYAWADA - 520.001

Grams: "FOUNDRY"

Phone: 74324

PRATHAP INDUSTRIES

(Engineers & Contractors)

Manufacturers & Suppliers of:

RICE HULLERS & HULLER SPARES

C. I. Pulleys 4 & 6 Arms (Solid)

C. I. Split Bush Type Shaft Couplings

C. I. Split Pulleys

C. I. Motor Pulleys

C. I. Pipes & Pipe Specials

Flour Mill Plates & Cones

C. I. Pulley Bushes

Armod Fan Centres

and

4½" Fan Dia Lime Mortar Mixture

and

Khandasari Sugar Mill Pans & Rollers

Show-Room:

Balakrishna Market,
Babu Rajendra Prasad Road,
VIJAYAWADA-520001 (A. P.)

Works & Office:

Enikepadu - P. O.
Ramavarappadu-521108,
VIJAYAWADA (A. P.)

Grams : 'ASINSTS'

Phones : 581, 582 & 583

Best Wishes to

SPANDANA SAAHITHEE SAMAAKHYA

On Krishna District Writers' Conference 1976

Our products to meet the National Plan

**ENT & OPHTHALMIC MICROSCOPES, SURGICAL—PEDESTAL &
BENCH TYPES & CLINICAL DIAGNOSTIC SET**

THE ANDHRA SCIENTIFIC COMPANY LIMITED

(Under the Management of Government of India)

MACHILIPATNAM - 521001

Manufacturers of Precision Scientific Instruments—

For Civil & Defence Establishments

For Educational & Research Institutions

For Sugar, Chemical & Tobacco Industries etc.

Branches : Madras, Bombay, New Delhi, Hyderabad & Calcutta

with the best compliments from

Cable : ANILINDEED

Tele : 33 15 37

Anil Metal Corporation

5, 2nd PANJRAPOLE LANE   NEAR C.P. TANK ROAD

BOMBAY - 400 004

Stockists, Dealers & General Suppliers of
Stainless Steel 304, 316, 321 & 410 Qlty;
Copper, Brass, Zinc, Aluminium, Gunmetal,
Monel, Nickel, whitemetal, Phosphor Bronze,
Welding Rods, Pipes, Sheets, Plates, Wires, Coils,
Ingots, Sticks, Strips, Bus Bars &
Alloy Steels Etc.,

Blank Page

కృష్ణాజిల్లా తెలుగు రచయితల
చతుర్థ మహాసభలు

స్పందన సాహితీ సమాఖ్య (రిజిస్టర్డ్)
23/182 ఇ, న్యూమునిసిపల్ క్వార్టర్స్
మచిలీపట్నం-521001

ప్రత్యేక
సంచిక

1976 నవంబర్ 20, 21 తేదీలు
ముట్నూరి నగర్ (టౌన్ హాల్)
మచిలీపట్నం

ప్రత్యేకసంచిక సంఘము

శ్రీ కూచిభట్ల చంద్రశేఖరశర్మ (నైర్మల్)

శ్రీ సింగరాజు రామచంద్రమూర్తి

శ్రీ ఇంద్రగంటి శ్రీకాంత్ శర్మ

శ్రీ తుమ్మల వెంకట్రామయ్య

శ్రీ ఆదివిష్ణు

మ హా స భ ల క య క్ర మా ల్లో పా ల్గొన్న ప్ర ముఖు లు

సర్వశ్రీ

ముసునూరు జగన్నాథరావు
పువ్వాడ శేషగిరిరావు
కాలనాథభట్ట వీరభద్రశాస్త్రి
డి. వి. నరసరాజు
యస్. టి. జి. నరదాచార్యులు
కుప్పా శ్రీఆంజనేయశాస్త్రి
గురుజాడ రాఘవశర్మ
భాగవతుల కుటుంబరావు
జొన్నలగడ్డ నారాయణశాస్త్రి
డా॥ చలసాని సుబ్బరావు
అద్దేపల్లి లక్ష్మణస్వామి
మల్లాప్రగడ శ్రీరంగారావు
దాసి బసవయ్యకవి
యర్రంశెట్టి శాయి
కొండముది శ్రీరామచంద్రమూర్తి
వెంపటి రాధాకృష్ణ
రామచంద్రకాశ్యప
పెద్దిభొట్ల సుబ్బరామయ్య
డి. సి. వెంకట సుబ్బన్న
కంభంపాటి సత్యనారాయణ
వి. వి. కృష్ణారావు
ఏ. యస్. అవధాని
ఎమ్మియల్
అమరేంద్ర
డా॥ వి. వి. యల్. నరసింహారావు

అద్దేపల్లి రామమోహనరావు
ఆర్వీయార్
నిడమర్తి ఉమారాజేశ్వరరావు
తుమ్మల వెంకట్రామయ్య
జి. వి. పూర్ణచంద్
ఆర్. యస్. సుదర్శనం
రామమోహనరాయ్
ఆదివిష్ణు
“హవిస్”

డా॥ త్రిపురనేని వెంకటేశ్వరరావు
ఎఱ్ఱోజు మాధవాచార్యులు
తెనాలి శౌరి
పైడిపాటి సుబ్బరామశాస్త్రి
శనగన నరసింహశాస్త్రి
తెన్నెల ఎలీషా
కాకాని నరసింహారావు
రామసూరి

ఇంద్రగంటి శ్రీకాంత్ శర్మ

శ్రీమతి లత

శ్రీమతి పి. సత్యవతి

శ్రీమతి ఐ. వి. యస్. అచ్యుతవల్లి

శ్రీమతి జంధ్యాల కిరణ్మయి M. A.

డా॥ కె. వి. కృష్ణకుమారి

కుమారి యం. హైమవతి

కుమారి ఐ. శిరీష

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ఆస్థానకవి
కవినామ్రాట్, పద్మభూషణ, కళాప్రపూర్ణ,
భారతీయ జ్ఞానపీఠ బహుమతి గ్రహీత
డా॥ విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారి
దివ్యస్మృతికి అంకితం

Blank Page

Messages

మండలి వెంకట కృష్ణారావు

హైదరాబాద్

విద్య, సాంస్కృతిక వ్యవహారాలశాఖామంత్రి
ప్రపంచ తెలుగు మహాసభల కార్యనిర్వాహక అధ్యక్షులు
ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము

.... మహా సభలు జయప్రదముగ నిర్వహించగలరని ఆశిస్తున్నాను.

— యం. వి. కృష్ణారావు

‘కళాప్రపూర్ణ’ ‘కులపతి’
శ్రీమాన్ యస్. టి. జి. వరదాచార్యులు

చిట్టిగూడూరు
11-11-76

విమర్శ: కవితాచేతి

ద్వంద్వం యది సుసంగతమ్ !

ప్రసువీత రసం హృద్యం

సుమోదాయ సచేతసామ్ !!

— శ్రీ. టి. గు. వరదాచార్యుః

రావూరు వెంకట సత్యనారాయణరావు

అధ్యక్షుడు, భాషాకుటీరం

హైదరాబాద్-29

23-10-76

సాహిత్యమన్నా, సాహితీ బంధువులన్నా నా హృదయం స్పందిస్తుంది, బందరు పేరు చెపితే ముందుగానే స్పందిస్తుంది. అందులో - స్పందన సాహితీ సమాఖ్య అంటే ఎంతగా స్పందిస్తుందో చెప్పలేను. సమాఖ్యలో వాగు అందరూ నాకు ముఖ్యులు; ముఖ్య సాహితీ సేవకులూ. వారందరినీ తలచినప్పుడు బందరు పరు7.త్తాలనీ; నావి అంత మెత్తని చేతులు కాకపోయినా, భాషా సరస్వతిపాదాలు వొత్తాలనీ అనిపించడంలో అతిశయోక్తి లేదు.

బందరు నాకు జీవిత ధర్మాన్నీ, కవితా ధర్మాన్నీ బోధించిన దివ్య సీమ. నా గురుపీఠం అక్కడిదే! నా గురుతరసేవకు నిలయం అక్కడే! బందరులో ఎన్ని వేల తొలి ప్రౌద్ధులు మేల్కొల్పి-నాకు కలాన్నీ, బలాన్నీ అందించినాయో; నాచేత ఎన్ని అక్షరమాలలు అల్లించినాయో. బందరుపట్టణానికి నేను చెల్లించలేని ఋణం ఎంతోవుంది. అందువల్ల నా జీవితాన్ని ఎప్పుడూ పణంగా పెట్టివుంచుతాను.

అలాంటి పట్టణంలో స్పందన సాహితీ సమాఖ్య చేస్తున్న సాహిత్య సేవను తలంచి వుప్పొంగిపోతూ వుంటాను. ప్రతి సభలో, సమావేశంలో ఒకమూల నక్కి వుండాలనుకుంటాను. చేతగాక పత్రికలద్వారా వార్తలు వింటూ వుంటాను. పువ్వాడ వారిలాగా నేను అక్కడ లంగరు వేసుకొని వుండలేకపోయాను. మీ సమాఖ్యలో చాలామంది ప్రముఖులున్నారు; ప్రసిద్ధులున్నారు; యువకులున్నారు; భావుకులున్నారు మీరు బందరు పట్టణాన్ని సాహిత్య పీఠంగా తీర్చి దిద్దడంలో చూపుతున్న సేవాభావానికి నా నమోవాకాలు!

మీ జిల్లా రచయితల మహాసభలు చల్లని వెన్నెలగా మారగలవనీ, భాషా సరస్వతిని తెల్లని మంచు దుప్పటులపైన నడిపించగలవనీ ఆకాంక్షిస్తున్నాను. ప్రక్కగా నడవడానికి నా కవితాత్మ నక్కడికి పంపుతున్నాను.

— రావూరు వెంకట సత్యనారాయణరావు

కుం దుర్తి

సంపాదకుడు ; ' ఆంధ్రప్రదేశ్ '

హైదరాబాదు

మహా సభలు జయప్రదమగు గాక.

— కుం దుర్తి

శీలా వీరాజు

హైదరాబాదు

కృష్ణాజిల్లా తెలుగు రచయితల చతుర్థ మహాసభలు సాహితీ ప్రపంచాన్ని
మరింత ప్రభావితం చేస్తాయని ఆశిస్తున్నాను.

— శీలా వీరాజు

పతివాడ సూర్యనారాయణ

కమ్మరియల్ టాక్స్ ఆఫీసర్

సంద్యాల

స్పందన మహా ప్రస్థానంలో మరో ఘన విజయం కృష్ణాజిల్లా రచయితల
మహాసభలు. శుభం !

— యస్. యస్. పతివాడ

జి. వీరరాఘవస్వామి

ఇన్ కమ్యూన్స్ ఆఫీసర్

హైదరాబాద్

28-10-76

సమాజ హృదయంలో రస ధ్వనులను స్పందింపజేస్తున్న “స్పందన సాహితీ సమాఖ్య” ను హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాను.

కవిపండితులకు కాణాచియై, సాహిత్య రచనకు మూలకందమై వెలసిన మచిలీపట్టణం వన్నెవాసి నిలుపుతున్న స్పందన కార్యకర్తలను ఈ శుభసందర్భంలో ప్రశంసిస్తున్నాను. వారు మచిలీపట్టణంలో జరుపబోయే మహాసభలు దిగ్విజయంగా కొనసాగాలనీ, తక్కిన జిల్లాలకు ఆదర్శం కావాలనీ, “స్పందన” యావదాంధ్ర హృదయ స్పందనంగా స్పందించాలనీ మనసారా వాంఛిస్తున్నాను.

— జి. వీరరాఘవస్వామి

మల్లాది సూరిబాబు

మద్రాసు

12-10-76

మీ సమాఖ్య యింతవరకూ సాధించిన ఘనవిజయాలను చూసి చాలా ఆనందించిన బంధువారిలో నే నొకడిని. కీర్తి ప్రతిష్ఠలలో రవ్వంత కనుచూడని అవుతున్న మన నగరానికి యీనాటికి మీ హయాంలో మళ్ళీ అగ్రస్థానం లభించింది అంటే-అది మీ అందరి నిర్విరామకృషి, నిస్వార్థ సేవాఫలితమే.

మన జిల్లాలోని రచయితలు, రచయిత్రిలు ఒకచోట సమావేశమై సాహిత్య చరిత్రలో నూతన అధ్యాయం ప్రారంభించే యీ శుభవేళ స్పందన సారథులకు, మిత్రులకు, ఆత్మీయులకు - శుభమస్తు - విజయోస్తు !

— మల్లాది సూరిబాబు

Dr. Bezawada Gopala Reddi,
President, A. P. Sahitya Academy

Nelluru - 3
13-10-1976

I send my best wishes for the success of Krishna District Telugu Writers' Conference to be held in November in Machilipatnam. This is the fourth time you are meeting and with your past experience of conducting conferences, I am sure this will prove a greater success.

Your publications are valuable contributions and are popular. I send my best greetings to 'SPANDANA' for all its literary activities

Wishing you every success.

—B. Gopala Reddi

ఎం.ఆర్. అప్పారావు, ఎం. ఏ.,
ఎం. ఎల్. ఏ., వైస్ ఛాన్సలర్, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం

విశాఖపట్టణం-3
19-10-76

ఏ కాలంలోనైనా ప్రజల హృదయం స్వచ్ఛందంగా, అభ్యుదయగామిగా స్పందించటానికి సాహిత్యమే ప్రముఖసాధనం అనడంలో సందేహంలేదు. సాహిత్యంలో ప్రాచీనం, నవీనం - అనే పక్షపాతం అవసరం కాదు. ఏదైనా ప్రజాశ్రేయస్సుకు దోహదం కాగలిగితే అదే ఆదరణీయం.

ఈ భావాన్ని దృష్టిలో వుంచుకొని 'స్పందన సాహితీ సమాఖ్య' సర్వతోముఖంగా చక్కని కృషి సాగిస్తూ వుండడం సాహితీ సమారాధకులకు ఆనందాన్ని కలిగిస్తున్నది. కృష్ణా జిల్లా రచయితలు తమ లక్ష్యసాధనకై నిర్విరామంగా పాటుపడాలనీ, లక్ష్యాన్ని సాధించాలనీ ఆశిస్తున్నాను.

—యం. ఆర్. అప్పారావు

దేవులపల్లి రామానుజరావు

కార్యదర్శి, ఆం. ప్ర. సాహిత్య అకాడెమీ

హైదరాబాద్

12-10-76

స్పందన సాహితీ సమాఖ్య పత్రం కృష్ణాజిల్లా రచయితల మహాసభలు 1976 నవంబరు 20, 21 తేదీలలో జరుపుతున్నట్లు తెలుపుతూ మీరు వ్రాసిన ఉత్తరము అందినది.

స్పందన సాహితీ సమాఖ్య కొన్ని సంవత్సరాలనుంచి చేస్తున్న ప్రశంస నీయమైన కృషి సాహితీప్రియు లందరూ గమనిస్తున్నారు. విశేషించి యీ సంస్థ పత్రం ప్రకటించిన గ్రంథాలు తెలుగు పాఠకులను ఆకర్షించినవి.

ఈ కార్యక్రమాలకు తోడుగా యిప్పుడు కృష్ణా జిల్లా రచయితల మహాసభలను నిర్వహించడానికి పూనుకోవడము ప్రశంసనీయము. ఈ మహాసభల కొరకు మీరు నిర్ణయించిన కార్యక్రమము మనోహరంగానూ, వినోదదాయకంగానూ వున్నది. “స్పందన” వంటి సమర్థవంతమైన సంస్థ పత్రం నిర్వహింపబడుతున్న యీ సభలు విజయవంతంగా, మార్గదర్శకంగా జరుగగలవని ఆశించుచున్నాను.

ఈ సందర్భంలో ఒక ప్రత్యేక సంచికను ప్రకటించడము ముదావహము. ఈ సంచిక సర్వాంగసుందరంగా, సాహితీ లోకానికి వెలుగు చూపించేదిగా ఉండగలదని ఆశిస్తున్నాను.

మీకూ, మీతోడి కార్యకర్తలకూ నా శుభాకాంక్షలు.

—దేవులపల్లి రామానుజరావు

శివలెంక రాధాకృష్ణ

“ఆంధ్ర పత్రిక”

బెజవాడ

10-10-'76

మీ కార్యక్రమాలన్నీ బాగా నడవాలని కోరుకునే వాళ్ళలో నే నొకడిని.

—శివలెంక రాధాకృష్ణ

‘కళాప్రపూర్ణ’

డా. దాశరథి (డి. లిట్)

మ ద్వా సు

14-10-1976

స్పందన సాహితీ సమాఖ్య తరపున కృష్ణాజిల్లా రచయితల చతుర్థ మహాసభలు జరుగుతున్నట్లు తెలిసి పులకింత కలిగింది.

ఇలాంటి సభలు రచయితలలో నూతన చైతన్యాన్ని కలిగించడానికి తోడ్పడగలవు.

సభలు విజయవంతంగా జరుగుగాక !

స్పం ద న కు

అ భి నం ద న !

వం ద న ప రం ప ర !!

—దాశరథి

డా. సి. నారాయణరెడ్డి, ఎం. ఏ., పి.హెచ్. డి.,
ప్రొఫెసరు, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం

హైదరాబాద్-20

-10-1976

ప్రతి స్పందన

‘స్పందన’ పొందుతున్న సదావేశానికి సదా ప్రతిస్పందిస్తున్నాను.

చేసిన సభలూ, వేసిన ప్రస్తావనలూ, చేపట్టిన కార్యక్రమాలూ, తలపెట్టిన పథకాలూ— స్పందన సాహితీ సమాఖ్య అమందగతినీ, అశాంత కార్యశృతినీ తెలియజేస్తున్నాయి.

సాహిత్యం అపగంజి మేడలనే కాదు; అడుసు గుడిసె గడపలనూ తడుతున్న కాల మిది. సాహిత్యానికి వ్యాప్తి, దీప్తి ఏర్పడ్డాయి ఇతోధికంగా. అక్షరాస్యతా విస్తృతి అందుకు దోహదకారి. ఈ అవకాశాన్ని సాహితీసాంస్కృతిక సంస్థలు సద్వినియోగం చేసుకోవాలి. ఉత్తమ పాఠకుల అభిరుచులకు మరింత తీక్షణత, మరింత వ్యగ్రత అందించే సాహిత్య సృష్టికి సముచిత వాతావరణం సృష్టించాలి. రచయితల మహాసభలు ఇందుకు ఉపకరిస్తాయి.

స్పందన సాహితీ సమాఖ్య చేస్తున్న కృషికి మరోమారు అభినందనలు.

—సి. నారాయణరెడ్డి

మధురాంతకం రాజారాం

కోటాల

517102

(చిత్తూరుజిల్లా)

సాహిత్య సంచలనానికి మారుపేరు 'స్పందన'. చర్చలతో, సదస్సులతో, మంచి పుస్తకాల ప్రచురణలతో 'స్పందన' ఉనికి, 'స్పందన' సేవ - తెలుగు నేల నాలుగు చెరుగులకు సువిదితంగా వుంది.

ఒకనాటి కృష్ణాపత్రికకు, జాతీయ కళాశాలకు, తెలుగు సంస్కృతి వికసనానికీ తావలమైన మచిలీపట్టణంలో 'స్పందన' నారధ్యంకింద నిర్వహింప బడుతున్న కృష్ణాజిల్లా రచయితల మహాసభలు సాహితీ వసంతోత్సవాలుగా అలరారగలవని ఆశిస్తున్నాను.

—మధురాంతకం రాజారాం

శ్రీమతి డి. కామేశ్వరి

భువనేశ్వర్-4

అనేక సభలు, సమావేశాలు, ఉత్తమ సాహిత్య ప్రచురణలు, నిర్వహిస్తూ అనేక సాహిత్యప్రియుల మనసులని స్పందింపజేస్తున్న 'స్పందన' అతి ఉత్సాహంగా కృష్ణాజిల్లా రచయితల సభలని నిర్వహించ పూనుకోవడం సంతోషాన్నిస్తుంది. ఈ సభలు నిర్విఘ్నంగా దిగ్విజయంగా జరగాలనీ, 'స్పందన' ముక్కుండు యిలాంటి చైతన్యపూరితమైన కార్యక్రమాలు నిర్వహించాలనీ కోరుతూ ఈ శుభసమయంలో నా హృదయపూర్వక శుభాకాంక్షలు అందిస్తున్నాను.

—కామేశ్వరి

OUR PATRONS

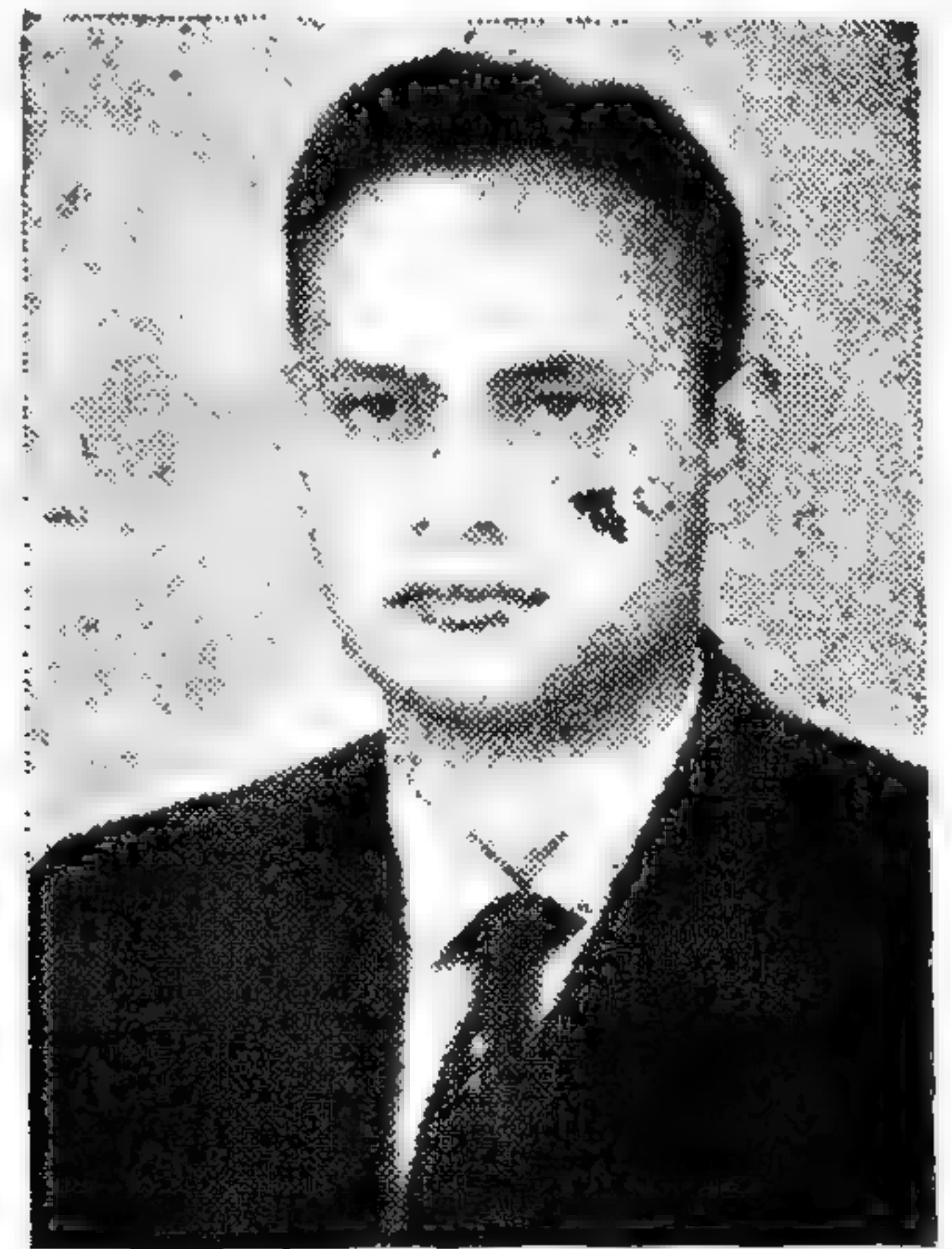

CHIEF PATRON

SRI MUSUNURI JAGANNADHA RAO, M. A., LL. B.

SRI T. UMAMAHESWARA RAO

Dr. B. K. RAJU, M. D.

Blank Page

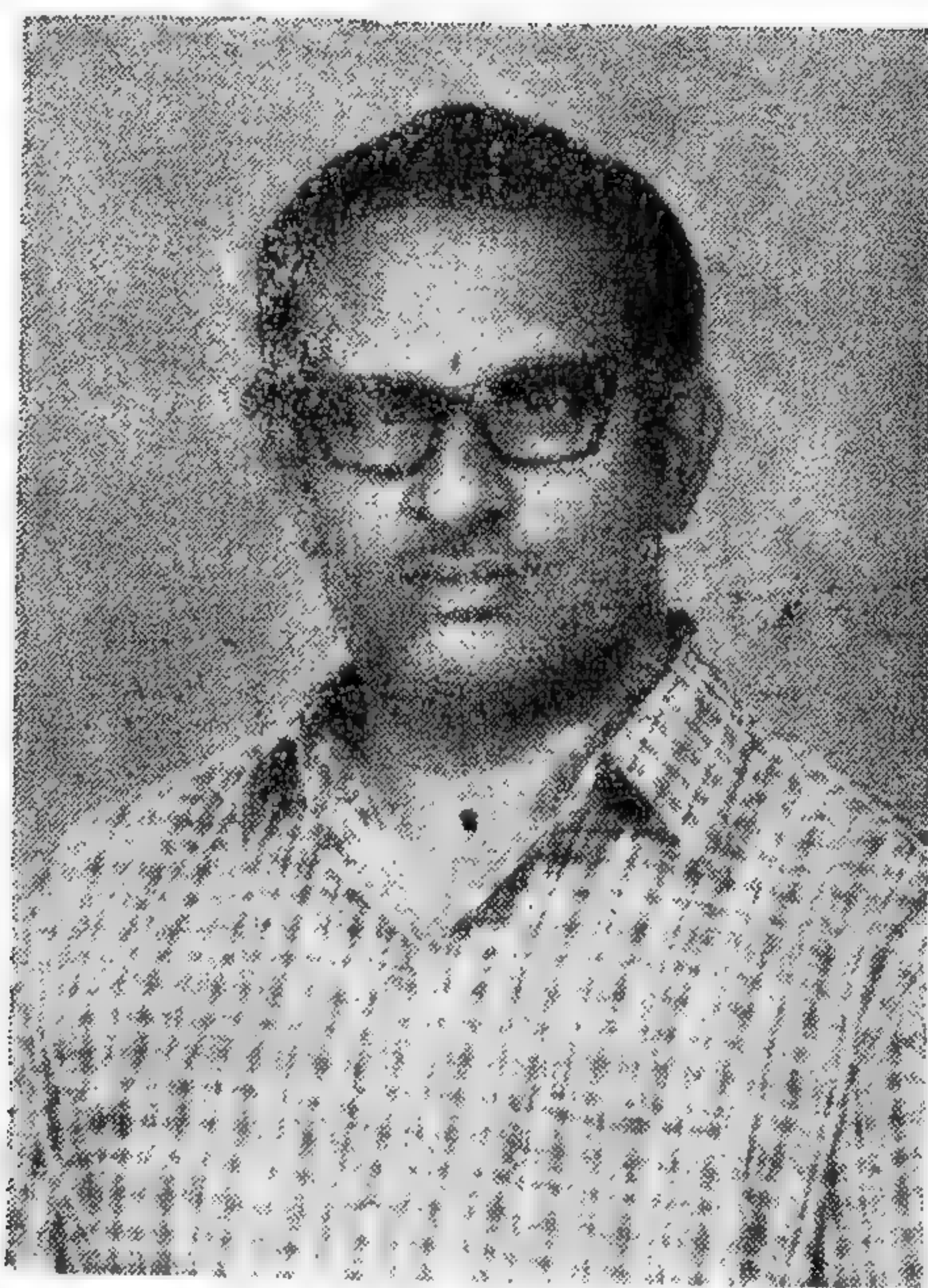

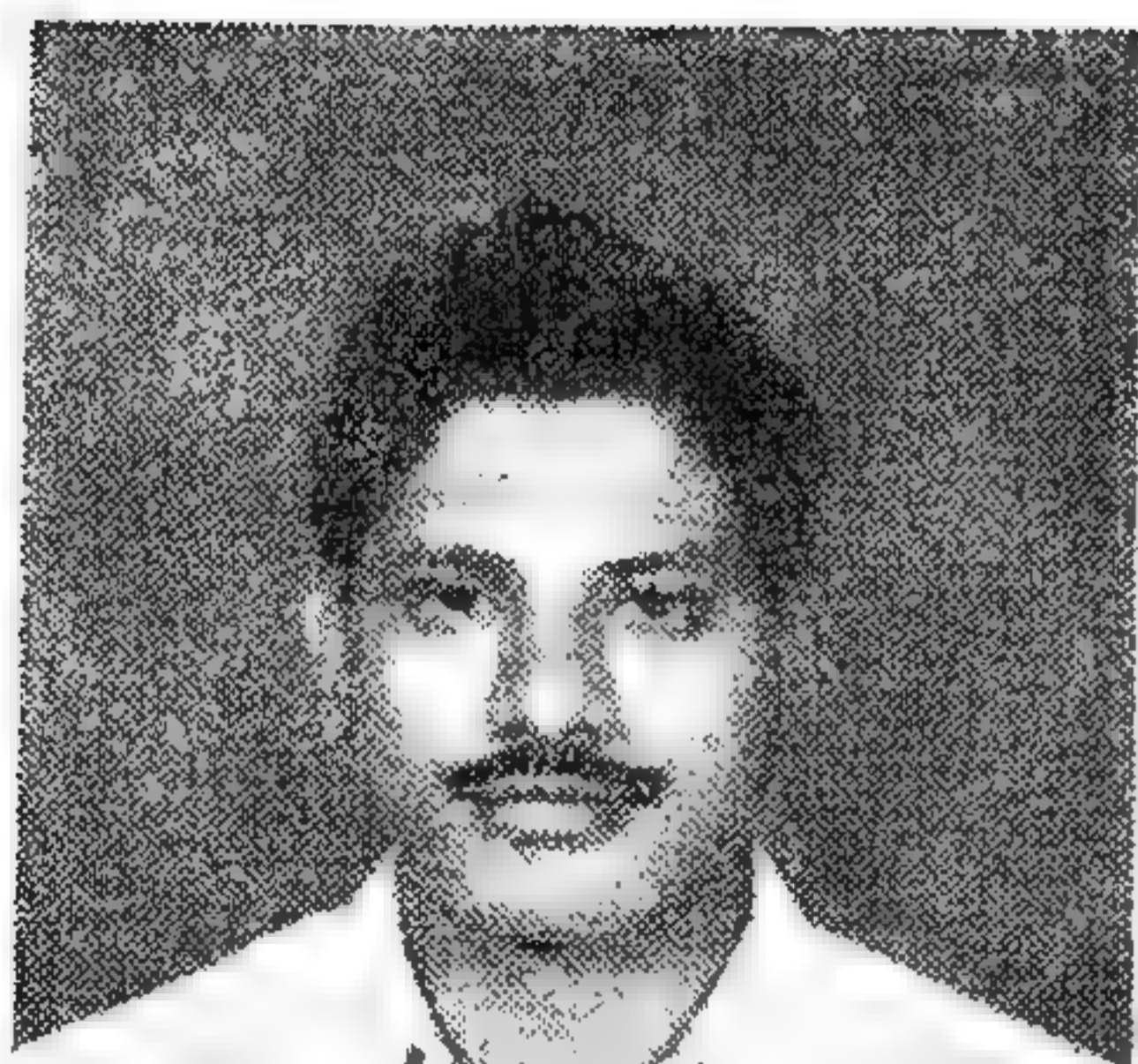
Sri KURAPATI KRISHNA MURTY

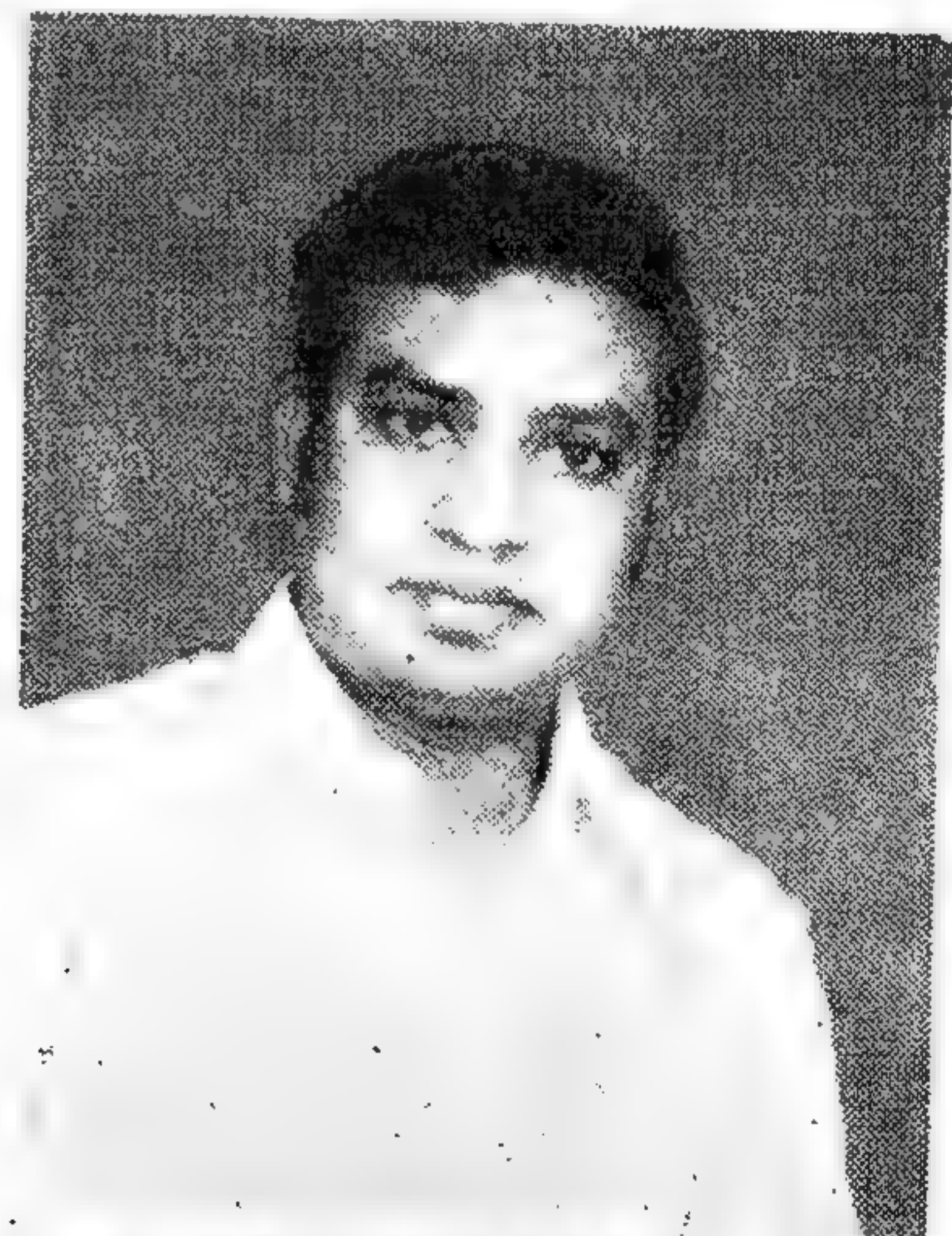
Sri C. N. RANGASWAMY

Sri PURANAM VENKATA RAMAKRISHNA SASTRY

Dr. G. L. PRASAD, M. S.

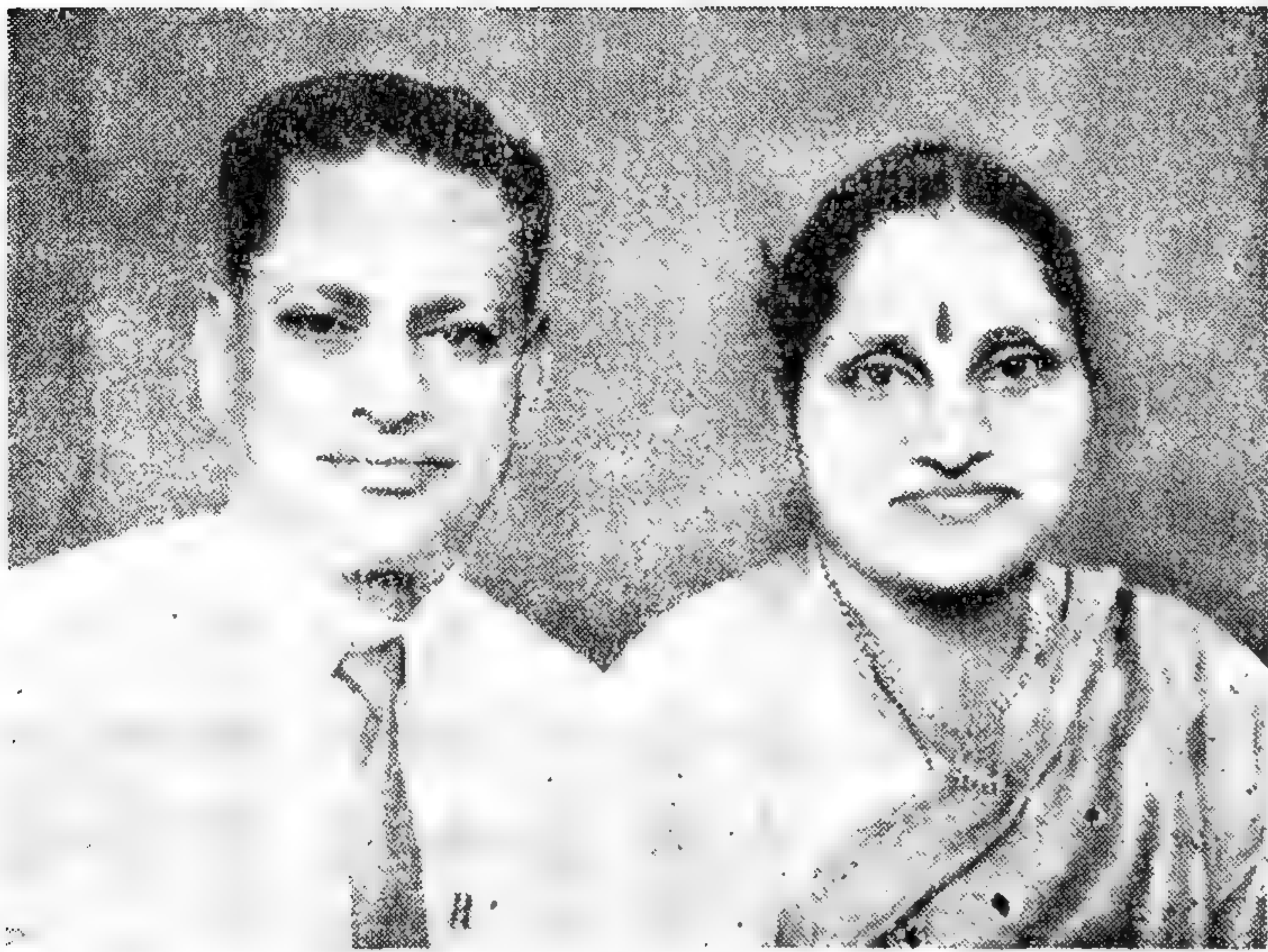
Dr. G. SUBRAHMANYAM, M. D.

Blank Page

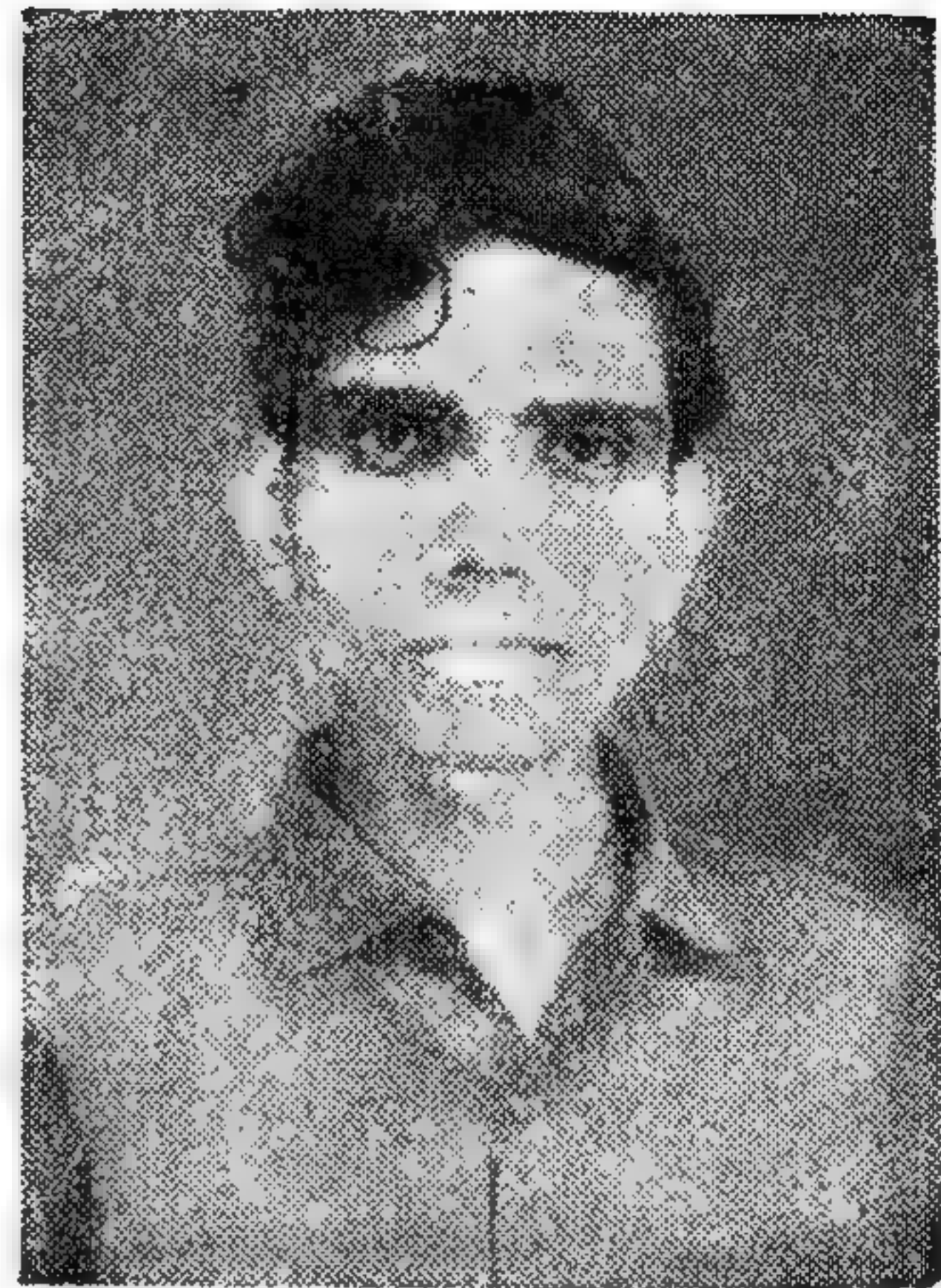

OUR DONORS

Smt AKUNURI RAMAMANI &
Sri AKUNURI SREERAMACHANDRA RAO

10-384, Balaramapuram
Hyderabad

Sri Md. ISMAIL

Dr T. KAMESWARA RAO, M. B., B. S.

Dr B. DHANWANTHARI ACHARY, M. B., B. S.

Blank Page

Our Patrons

Chief-patron :	శ్రీ ముసునూరి జగన్నాథరావు	మచిలీపట్టణం
సర్వశ్రీ పురాణం వేంకట రామకృష్ణశాస్త్రి		"
డా॥ బి. కె. రాజు		"
చాపరాల బ్రహ్మానందరావు		"
దింటకుర్తి అచ్యుతరావు		"
తల్లాప్రగడ ఉమామహేశ్వరరావు		"
డా॥ జి. సుబ్రహ్మణ్యం		విజయవాడ
డా॥ జి. లక్ష్మీప్రసాద్		"
కూరపాటి కృష్ణమూర్తి		"
సి. రామయ్య		గుంటూరు

Our Donors

సర్వశ్రీ డా॥ దాలిపర్తి సుబ్బారావు	మచిలీపట్టణం
డా॥ ధన్వంతరి ఆచార్య	"
డా॥ డి. జగన్నాథానరావు	"
డా॥ టి. కామేశ్వరరావు	"
పి. గంగారావు	"
మహమ్మద్ ఇస్మాయిల్ (కల్పనాఛటర్జీ)	"
ఆకునూరి శ్రీరామచంద్రరావు	"
శ్రీమతి ఆకునూరి రమామణి	"
విజయవాడ మెషినరీ మర్చంట్స్ అసోసియేషన్,	విజయవాడ
శ్రీ వి. శ్రీరాములు	"

కృ త జ్ఞ తా వి వ ం ద నా లు !

మహాసభల సందర్భంగా ఆర్థిక సహాయం అందించిన మిత్రులు

మచిలీపట్టణం: సర్వశ్రీ చలమలశెట్టి నాంచారయ్య; గుప్తా కుమార్ బ్రదర్స్; సూర్య అండ్ సన్స్; ప్రభల వెంకట్రామశాస్త్రి; డా॥ జి. వి. రాము; కె. మధు సూదనరావు; స్వదేశీ గోల్డు కవరింగ్ వర్క్స్; ఐ. కృష్ణమూర్తి; కె ఎస్.ఎన్. శర్మ; పూర్ణ జ్యాయలరీ వర్క్స్; జి. ఆర్. కె. జగన్నాథరావు; వి. నిరంజనరావు; పి. రామ శేషగిరిరావు; జి. రామకృష్ణ; యక్కల పాండురంగారావు; పులవర్తి రామచంద్రరావు; యస్. రామారావు; కె. వాణీపతిశాస్త్రి; బి. గంగరాజు; సిహెచ్. సాంబశివరావు; ఏ. వీరభద్రరావు; యస్. రాధాకృష్ణమూర్తి; యం. కృష్ణకుమార్; జి. శేషగిరిరావు; యస్. రామకృష్ణ; సి ప్రభాకరరావు; టి. జోగేశ్వరరావు; పి. ఓం నమశివయ్య; మద్దుల రామచంద్రరావు; యం. అంజనేయశర్మ; యస్. హెచ్. యస్. ప్రసాదరావు.

విజయవాడ : సర్వశ్రీ వి. వీరేశలింగం, ప్రగతి నికేతన్, కే. భాస్కరరావు, వీనస్ వైన్స్, పాండురంగా ఇంజనీరింగ్ వర్క్స్, గొట్టుముక్కుల అద్దనుడు, అరుణా పబ్లిషింగ్ హౌస్, అవ్వారు శ్రీకృష్ణమూర్తి, కారంపూడి వెంకటేశ్వరరావు. కారంపూడి శివరామకృష్ణయ్య, కె. లాల్ మోహన్, గొట్టిపాటి మురళీమోహన్, యం. జగన్నాథరావు, భాస్కరరావు, వాసిరంగారావు, అనుపమావైన్స్, ఓ. కె. టెక్స్టైలిస్, యం. ఆర్. యస్. రాజు, కె. రామమోహనరావు, మద్ది రంగనాయకులు.

సర్వశ్రీ కె. హరినాథబాబు, (గుంటూరు) అంబికా జ్యాయలరీ మార్ట్, (గుంటూరు) జి. జె. జేగ్, (పెడన), సిహెచ్. ప్రసాదరావు (తిరువూరు), యస్. కె. గౌస్ మొహిద్దీన్ (బంటుమిల్లి), కె. నాగేశ్వరరావు (మైలవరం), పి. నారాయణరావు (గన్నవరం), యం. నారాయణరావు (నడిగామ) ఆర్. తిరుపతిరావు (విస్సన్నపేట) వి. శ్రీమన్నారాయణ [తెనాలి], పి. సత్యనారాయణ [గుడివాడ], టి. సుబ్బారావు [గుడివాడ], యస్. వి. నరసింహాచార్యులు [గుడివాడ]

కృతజ్ఞతా భివందనలు!

హార్దికంగా చేయూత నిచ్చిన విత్తులు

మచిలీపట్టణం : సర్వశ్రీ టి. ఉమామహేశ్వరరావు. ముసునూరి జగన్నాథరావు, కూరాళ్ళ రామచంద్రరావు, బిహెచ్ వి. యల్. రాధాకృష్ణమూర్తి, సి. యన్. రంగస్వామి. వి. బి. యల్. నారాయణమూర్తి, ఏ. వి. కృష్ణమూర్తి. బి. సూర్యచంద్రరావు, యం. వి. భాస్కరశాస్త్రి, సి. బి. వి. నరసింహం, కనకమేధల మాధవరావు, జి. శేషగిరిరావు, కె. యస్. పాండురంగారావు, జిహెచ్. ఎస్.ఆర్. ఆంజనేయులు, మండల సత్యనారాయణమూర్తి, తాడేపల్లి సుబ్రహ్మణ్యం, మిరియాల సుబ్బారావు.

విజయవాడ : సర్వశ్రీ ఆర్. సంజీవరావు, పి.యస్. ప్రసాద్, శ్రీగోపాల్, నాగేశ్వరరావు డా. జి. సుబ్రహ్మణ్యం, పెద్దిభోట్ల సుబ్బరామయ్య, పిళ్ళా సుబ్బారావు, దీక్షితులు, సత్యనారాయణ, రామకృష్ణ, ఆదివిష్ణు, జి. వి. పూర్ణచంద్, రాజశేఖరపాండ్ల, ఊటుకూరు కృష్ణారావు, శ్రీమతి పి. సత్యవతి.

గుంటూరు : సర్వశ్రీ పి. శ్రీనివాసరావు, పి. కృష్ణారావు, పి. వి. రంగాచార్యులు జే. రామమూర్తి, చలమయ్య, అమరలింగప్రసాద్, యస్. రాధాకృష్ణరావు, కోట వెంకటేశ్వరరావు.

.....సర్వశ్రీ పి. పూర్ణచంద్రరావు [నరసరావుపేట], సి. కమలాకర్ [బాంబాయి] పతివాడ సూర్యనారాయణ [నంద్యాల], టి. లక్ష్మీనారాయణ [చిలకలూరిపేట], ఎమ్మియల్ [నూజివీడు], కె. వీరభద్రశాస్త్రి [గుడివాడ] బి. యోగనాథ్ [గుడివాడ] టి. పి. గుప్త [చిలకలూరిపేట], వి. శ్రీరంగరాజు [చిలకలూరిపేట] పవని శ్రీధరరావు [మొగిలిచర్ల], బిహెచ్. శ్రీరామచంద్రమూర్తి [ఏలూరు], చొప్పరపు సుబ్బారావు [వుమ్మూరు], బి. యస్. అవధాన్లు [రాజమండ్రి], యస్.కె. మెహబూబ్ [ద్రోణాచలం], పి. వి. చలపతి [నంద్యాల], కె. ఆంజనేయులు [నంద్యాల], సుబ్బారాయుడు [ఆళ్ళగడ్డ], వీరబ్రహ్మచారి [కర్నూలు], మహమ్మదు రసూల్ [ఆదోని]. కిరణ్ [కంకిపాడు], జే. అమ్మలయ్య (తెనాలి) పున్నాడ బాపిరాజు (హైదరాబాద్)

కృతజ్ఞతా భివందనలు!

With the Best Compliments from

Mrs JETHMAL GANGABISHAN

Whole-Sale dealers in Grains

15-9-61 Maharaj Gunj

HYDERABAD - 500.012

కృష్ణాజిల్లా తెలుగు రచయితల చతుర్థ మహాసభలు

ఆహ్వాన సంఘము

సర్వశ్రీ కవిసాదుమా పువ్వాడ శేషగిరిరావు (చైర్మన్)

పెదసింగు లక్ష్మణరావు M. L. A.

కొల్లూరి కోటేశ్వరరావు M. L. C.

చాపరాం బ్రహ్మానందరావు

పురాణం వేంకట రామకృష్ణశాస్త్రి

దింటకుర్తి ఆచ్యుతరావు

పి. రంగారావు

నాదెళ్ళ పురుషోత్తమకవి

డా॥ దాలిపర్తి సుబ్బారావు

డా॥ బి. కె. రాజు

డా॥ బి. ధన్వంతరి ఆచార్య

యం. వి. భాస్కరశాస్త్రి

జి. ఆర్. మోహనకృష్ణమూర్తి

సిర్సికెట్టి సత్యనారాయణ

విద్వాన్ మల్లాప్రగడ శ్రీరంగారావు

కవిశేఖర గురుజాడ రామవశర్మ

జి. వి. గున్నయ్యచెట్టి

వి. యస్. కృష్ణమూర్తి

కె. యస్. వి. కె. శాస్త్రి

విడియాల చంద్రశేఖరరావు

వి. వి. టోట్ పే

గుడివాడ రామచంద్రరావు

తాడేపల్లి బసవయ్య

టి. యల్. కాంతారావు

స్వర్ణ రాజ హనుమంతరావు

భాగవతుల కుటుంబరావు

జొన్నలగడ్డ నారాయణశాస్త్రి

కాజి వేంకట లక్ష్మీనరసింహారావు

వై. వి. రమణరావు

వి. యస్. ఆచార్య

కొడాలి పట్టాభిరామయ్య

యం. వి. నారాయణరావు

వేములపల్లి చంద్రశేఖరరావు

కూరాళ్ళ రామచంద్రరావు

పి. యస్. రంగస్వామి

భావరాజు నరసింహారావు

యం. వి. సుబ్బారావు (ఎమెస్కో)

అద్దేపల్లి లక్ష్మణస్వామి

నందివాడ జగన్మోహన గణేశ్వరరావు

కాశీనాథుని పూర్ణమల్లిఖార్జునుడు

మండల సత్యనారాయణమూర్తి

దైతా మధుసూదనశాస్త్రి

కాజి రామలింగేశ్వరరావు

డి. వాసుదేవరావు

యం. భోగీపాపాద్

డా॥ కుప్పా వెంకటాచార్యశాస్త్రి

ఉషశ్రీ

అడుసుమిల్లి పూర్ణచంద్రరావు

కవిసామ్రాట్ పైడిపాటి సుబ్బరామశాస్త్రి

ద్వారం భావన్నారాయణరావు

యత్తోజు మాధవాచార్యులు

డా॥ త్రిపురనేని వెంకటేశ్వరరావు

నందూరి రామమోహనరావు

వీరాజీ

రెంటాల గోపాలకృష్ణ

హరికిషన్

జి. యస్. ఆర్. ఆంజనేయులు

కె. టి. యల్. నరసింహాచార్యులు

శ్రీమతి లత

„ కె. వసుంధరాదేవి

„ ఇంద్రగంటి జానకీదాస్

„ పి. దురాకుమారి

„ వేమూరి లక్ష్మీశారదాదేవి

„ బుద్ధరాజు సులోచన

కార్యక్రమ నిర్ణయ సంఘము

సర్వశ్రీ కె. వీరభద్రశాస్త్రి (చైర్మన్)

ఎమ్మీయర్

పెద్దిబొట్ల సుబ్బరామయ్య

నిడమర్తి ఉమా రాజేశ్వరరావు

హవిస్

ఆర్థిక సంఘము

సర్వశ్రీ టి. ఉమామహేశ్వరరావు (చైర్మన్)

పి. జగన్నాథనరావు

యర్. యస్. రామయ్య

ఇ. జగన్నాథనరావు

రెంటాల సంజీవరావు

పిన్నింటి పూర్ణచంద్రరావు

ఆర్. డి. యల్. నరసింహమూర్తి

కనకమేడల మాధవరావు

కొల్లూరి రామకృష్ణరావు

పి. వి. రామారావు

పి. వి. కృష్ణమూర్తి

యం. వెంకటేశ్వరరావు

పి. వి. యస్. ఆర్. ఆంజనేయులు

బి. యోగనాథ్

పాగోలు నవోదయం

కూరపాటి కృష్ణమూర్తి

శ్రీమతి పి. సత్యవతి

ప్రతినిధి ఆతిథ్య సంఘము

సర్వశ్రీ బి.హెచ్.వి.యర్. రాధాకృష్ణమూర్తి (చైర్మన్)

బి.హెచ్. నరసింహమూర్తి

పి. ఆర్. మోహనరావు

యస్. హెచ్. యస్. ప్రసాదరావు

పోమంచి రామం

గుడిసేవ సుందర్ రామయ్య

నందం రామారావు

పి. బి. యర్. నారాయణమూర్తి

మహమ్మద్ ఇస్మాయిల్ (కల్పనాచలక్)

పి. యస్. రామచంద్రరావు

కుమారి టి. వి. అన్నపూర్ణ ('శ్రీలక్ష్మి')

ప్రత్యేక సంచిక సంఘము

సర్వశ్రీ కూచిభట్ల చంద్రశేఖరశర్మ (చైర్మన్)

సింగరాజు రామచంద్రమూర్తి

ఆదివిష్ణు

ఇంద్రగంటి శ్రీకాంత్ శర్మ

తుమ్మల వెంకటాచార్యయ్య

సాంస్కృతిక కార్యక్రమ సంఘము

సర్వశ్రీ డి. సీతారామయ్య (చైర్మన్)

నందూరి సుబ్బారావు

సి. యస్. నారాయణ

ఐ. కె. అయ్యవార్

జి. ఆర్. కె. జగన్నాథరావు

ప్రచార నిర్వహణ సంఘము

సర్వశ్రీ బి. సూర్యచంద్రరావు (చైర్మన్)

పిడుగు రామలింగయ్య

పి. ఆంజనేయశాస్త్రి

లితో కృష్ణమూర్తి

యస్. ప్రభాకరరావు

భాస్కరశర్మ

పిళ్ళా సుబ్బారావు (గీతా ఆర్ట్స్)

ప్రాంగణ నిర్వాహక సంఘము

సర్వశ్రీ పి. యర్. నరసింహం (చైర్మన్)

యం. పి. వి. ప్రసాదరావు

యం. అగస్త్యప్ప

ఐ. కృష్ణమూర్తి

ఐ. వి. రావు

వై. జె. సోమేశ్వరరావు

జే. రాధాకృష్ణ

కలపటపు రామకృష్ణరావు

కె. కైలాసపతి

రెడ్డి పురుషోత్తం

చింతా హనుమంతరావు

కొలగాని మోహనరావు

పి. మాధవరావు

పి. వి. శాస్త్రి

కుమారి పి. శోభ

శ్రీమదన సాహిత్య సమాజ్య

కార్యనిర్వాహక వర్గము

అధ్యక్షుడు

టి. నారాయణమూర్తి (శాలివాహన)

ఉపాధ్యక్షులు

ఎ. ఆర్. బాబారావు

శ్రీమతి అక్కల సరస్వతి బాబారావు

ప్రధాన కార్యదర్శి

జే. ఎస్. మూర్తి (విహరి)

కార్యదర్శి

పువ్వాడ తిక్కన సోమయాజి

కోశాధికారి

డా॥ బి. రామారావు

సంయుక్త కార్యదర్శులు

బూదరాజు శ్యామసుందర్

వై. జి. కె. ప్రసాద్

కార్యవర్గ సభ్యులు

కె. యోగేశ్వరరావు

టి. త్యాగరాజు

పరిమి కృష్ణమూర్తి

ఇంద్రగంటి వెంకటరావు

యం. రామలింగేశ్వరరావు

యం. ప్రభాకరరావు

కన్వీనర్

గుత్తికొండ సుబ్బారావు

గౌరవ సలహా మండలి

కవిపాదుషా శ్రీ పువ్వాడ శేషగిరిరావు

డా. సి. నారాయణరెడ్డి

కళాప్రపూర్ణ డా. దాశరథి

శ్రీ కుందుర్తి

శ్రీ మధురాంతకం రాజారాం

శ్రీ శీలా వీర్రాజు

శ్రీ జి. వీరరాఘవస్వామి

శ్రీ పతివాడ సూర్యనారాయణ

శ్రీ లంకా సుందరరామయ్య

శ్రీమతి డి. కామేశ్వరి

Hon. Auditor

Sri M. A. V. Prasada Rao

స్పందన బంధువులు

వర్వశ్రీ ఇంద్రగంటి వెంకట్రావు	మచిలీపట్టణం
రెంటాల సంజీవరావు	విజయవాడ
మహమ్మద్ ఇస్మాయిల్	మచిలీపట్టణం
ఆర్. కె. నరసింహారావు	విశాఖపట్టణం
కె. యస్. వి. కె. శాస్త్రి	మచిలీపట్టణం
బి. యస్. ఆర్. ఆంజనేయులు	బంగ్లోలు
సి. నారాయణరావు	మచిలీపట్టణం
పి. జగన్మోహనరావు	,,
తల్లాప్రగడ ఉమామహేశ్వరరావు	,,
సి. యస్. రంగస్వామి	,,
చాపరాల బ్రహ్మానందరావు	,,
పి. యస్. యస్. శాస్త్రి	హైదరాబాద్
ముసునూరి జగన్నాథరావు	మచిలీపట్టణం
దింటకు రి ఆచ్యుతరావు	,,
జి. ఆర్. కె. జగన్నాథరావు	,,
ఐ. కృష్ణమూర్తి	,,
పి. వి. ఆదిశేషు	,,
సోమంచి యజ్ఞన్నశాస్త్రి	బొంబాయి
పరుచూరి నాగేశ్వరరావు	విజయవాడ

స్పందన మిత్రులు

వర్వశ్రీ దోరడ్ల రాధాకృష్ణమూర్తి	మచిలీపట్టణం
చిలకమర్తి సత్యనారాయణ	,,
కనకమేడల మాధవరావు	,,
డి. ఆర్. యస్. డి. రాజారావు	,,
డి. సీతారామయ్య	,,
వి. శ్రీనివాసగుప్త	వేటపాలెం
సిహెచ్. వి. సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి	అద్దంకి
యస్. హెచ్. యస్. ప్రసాదరావు	మచిలీపట్టణం
డి. వి. సుబ్బారావు	,,
కె. యస్. యస్. శర్మ	,,
పి. వి. సుబ్బారావు	ఏలూరు
మాజేటి సుబ్బారావు	మచిలీపట్టణం
యస్. సుబ్బరామయ్య	,,
యం. రామలింగేశ్వరరావు	,,
పి. యం. యం. కె. అవధాని	,,
బి. శంకరశాస్త్రి	,,

టి. బి. పి. రామమోహనరావు	మచిలీపట్టణం
పి. సి. శాస్త్రి	,,
ఆర్. కొండయ్య	,,
ఆర్. అయ్యపరాయుడు	,,
పత్తి రామ శేషగిరిరావు	,,
మల్లాప్రగడ ప్రభాకరరావు	,,
డా॥ మొగిలిశెట్టి సుబ్బారావు	,,
కొండిపర్తి వీరబ్రహ్మం	,,
చిట్టా గోపాలకృష్ణమూర్తి	,,
డి. యస్. మునిశీధర్	,,
డి. వి. యస్. సోమయాజులు	,,
శ్రీమతి బి. సరోజినీరాజు	,,
శ్రీ సి. ఆ. మోహనరావు	,,
శ్రీ యం. ఆగస్త్యప్ప	,,
శ్రీమతి టి. ఆదిలక్ష్మిదేవి	కర్నూలు
శ్రీ తుమ్మల జగదీశ్వరరావు	మచిలీపట్టణం
శ్రీ కోట సీతారామశాస్త్రి	,,
శ్రీ కె. వి. కృష్ణమూర్తి	,,
కుమారి వి. సుబ్బలక్ష్మి	,,
వర్వశ్రీ పి. వి. కృష్ణమూర్తి	,,
బిహెచ్. వి. యల్. రాధాకృష్ణమూర్తి	,,
డా॥ సిహెచ్. దుర్గాప్రసాద్	మద్రాసు
ఆదూరి హేరంబన్	మచిలీపట్టణం
కాట్రగడ్డ లక్ష్మీనరసింహారావు	ఏలూరు
కె. యం. శర్మ	కాల్పక్కుం
డా॥ సి. కోటేశ్వరరావు	విజయవాడ
వాసవ్య	నూజివీడు
టి. నరసింహమూర్తి	,,
పులవర్తి ఓం నమశివయ్య	మచిలీపట్టణం
వి. వి. దోవ్ పే	,,
కూరాళ్ళ రామచంద్రరావు	,,
బి. సుగుణాకరరావు	,,
సిహెచ్. దుర్గాప్రసాద్	,,
కాకుమాను వెంకటేశ్వరరావు	,,
యస్. కోటేశ్వరరావు	,,
శ్రీమతి కె. వసుంధరాదేవి	కొడారి
,, ముళ్ళపూడి జయభారతి	విజయవాడ
,, శ్రీపతి లీలావతి	మచిలీపట్టణం
,, యం. ఉష	గుంటూరు
వర్వశ్రీ పృథ్వి సుబ్బనాగయ్య	మచిలీపట్టణం
డి. సుబ్రహ్మణ్యం	భీమడోలు

సంవాదకీయం

సమాజంలో రచయితకున్న స్థానం చాలా కీలకమైంది. ఈ ప్రాధాన్యం సమాజం గుర్తించకపోయినా తానుగా రచయిత అడుగడు. అతని అవసరం ఎప్పుడూ ఈ లోకానికి కావలసిందే అని తెలిసి రచయిత తన కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించే సాగిస్తూనే వుంటాడు. కొన్ని కొన్ని రాజకీయాది ప్రభావాలవల్ల సమకాలిక సమాజం చిన్న చూపు చూస్తే ఆ దోషం రచయితది కాదు, మరి సమాజానిదే అవుతుంది.

రచయిత తనతోటి లోకంమీద ఏదో అవ్యాజమైన ప్రేమ, దయా దాక్షిణ్యాదులు చూపుతూ ఒక విశాలదృష్టితో పరికిస్తూంటాడు. నవ మానవ సంఘం సమున్నత శిఖరాల నందుకోవాలనుకొని ఏదో ఆదర్శాల వైపు పరుగిడుతాడు— దాని ఫలితం ఏమాత్రం తను చూడలేకపోయినా సరే.

తనవాళ్ళ గౌరవమయజీవితం చూచి కుమిలి పోతాడు. వారి సుఖ సంతోషాలు పరికించి పరవశం చెందుతాడు. ఈ సహృదయతా లక్షణం సంపూర్ణంగా వున్నవాడు రచయిత. అయితే ఆ సుఖదుఃఖాల్లో పాలు పంచు కొని సానుభూతి ప్రకటించినంత మాత్రాన అతని కర్తవ్యం తీరలేదు. ఆ దుఃఖం పూర్తిగా పోవటానికి, ఆ సుఖం నిత్యంగా నిలవటానికి— తాపత్రయపడతాడు. అదీ పరమావధి కాదతనికి.

ఒక ఇండ్రియాతీతమైన తాత్వికదర్శనం రచయితకు వుంటుంది. ఆ తత్త్వదృష్టితో పరిశీలించి తన సమాజానికి నిత్యనూతనమూ, పరమసత్యమూ అయిన దివ్యసందేశం ఇస్తాడు. ఆ యా సందర్భాల్లో అది కర్తవ్యాన్ని ప్రబోధించి జనతను సమతా మార్గంలో నడుపుతుంది.

సమాజంమీద ఇతరశక్తుల ప్రభావం ఏమైనా పడితే అది తాత్కాలికం గానే వుంటుంది. అదే సారస్వత విప్లవం ద్వారా రచయిత తెచ్చిన చైతన్యమైతే అది సార్వకాలిక సందేశాన్నందిస్తూ శాశ్వత ప్రభావాన్ని చూపుతుంది.

అందుకనే రచయిత గుర్తింపబడని ప్రపంచ ప్రతినిధి. ఈ మాట ఏనాటిదో. అయినా యీనాటికది సవరణ కోరుతున్నది.

నేడు ఎప్పటికప్పుడు నూతనత్వాన్ని కోరుతూ మారిపోతున్న మానవ ప్రపంచంలో విజ్ఞానతృప్తి, నిశితదృష్టి రేకెత్తినవి. మానవతలోని విలువ నిలతోక్కుకుంది. పరప్రత్యయనేయ బుద్ధితో అంధానుకరణం చేయటం అంత రిచించింది. మళ్ళా రచయితకు ప్రత్యేకస్థానం ఇవ్వబడింది. తరతరాలుగా మన సాత్తయిన తాత్వికచింతన తిరిగి తలెత్తింది. ఇప్పుడు రచయిత గుర్తింపబడిన ప్రపంచ ప్రతినిధి. •

ఈ ప్రపంచ ప్రతినిధులందరినీ ఒకచోట చూడటం కష్టం. ఆ మహా నీయుల రచనలే వాళ్ళ వ్యక్తిత్వానికి రూపకల్పన చేస్తాయి వాళ్ళని మనసులో ఎంతగానో చిత్రించుకుంటాం. వాళ్ళను ప్రత్యక్షంగా చూస్తే యింకా ఎంతో ఆనందం కలుగుతుంది. యావద్భారత రచయితల్ని, పోసి ప్రసిద్ధులయిన తెలుగు రచయితల్ని అందర్నీ ఒక వేదిక మీద చూస్తే అది గొప్ప అదృష్టమే. కాని అటువంటి కార్యక్రమం ప్రభుత్వానికే సాధ్యం.

అందుచేత కనీసం కృష్ణాజిల్లాలో వుండే రచయితలందరూ ఒక సభలో కలసి తమతమ సాధక బాధకాలను తెలుపుకోవటానికి, ఆధునిక నవగమాజంలో చైతన్యం కలిగించి కర్తవ్యం ప్రబోధించటానికి, వారి వారి కమనీయ కవితా సుధలతో సహృదయాలను పల్లవింపచేయటానికి ఈ కృష్ణాజిల్లా తెలుగు రచయితల నాల్గవ మహాసభ - ముఖ్యపట్టణ మయిన మచిలీపట్టణంలో జరుగుతున్నది.

హేమా హేమీ లయిన రచయితలెందరో యీ కృష్ణాతరంగిణి పరీవాహ ప్రాంతాల జన్మించి ఒక్క తెలుగు మాగాణానికే గాక యావద్భారతానికి పేరు ప్రతిష్టలు తెచ్చి పెట్టటం మన అదృష్టం. వారందరికీ నమోవాకాలు. అచ్చమైన తెలుగుదనాన్నీ, సిసలైన తెలుగు పలుకుబడినీ, సమతా మమతా కలబోసిన జాతీయ భావాన్నీ తమ రచనల్లో నింపి పఠితల హృదయమందిరాల్లో దింపి; నవరసాల రసాల శాఖల గొంతెత్తి, కషాయ కంఠంలోంచి పీయూష మాధుర్యాన్ని కుమ్మరించిన కలకంఠా లెన్ని ఈ దేశపు ఘనతను కొనియాడాయో !

విశేషించి చెళ్ళపిళ్ళ గురుకులంలో తయారయిన దిగ్గజాల్లాంటి రచయితలకు పుట్టిల్లయిన మచిలీపట్టణంలో అన్ని రంగాల్లోనూ ఆరితేరిన ఉద్బంధు లెందరోవున్నారు. చదువులతల్లి సకలకళాశోభితంగా విజయనగరింలో లాగా మన మచిలీపట్టణంలో విలసిల్లింది. నిత్యనసంతోతో కళకళలాడిన ఈ బృందావనంలో పరువం చెడిని పారిజాతాలు పలు నన్నె చిన్నెలతో పరిమళాలు పంచివెట్టాయి. వాటిల్లో ఒక ముద్దమందార మన విశ్వనాథ.

విశ్వనాథ కవితాసామ్రాజ్యాన్ని అచంచలంగా ఏలిన సామ్రాట్టు. సాహితీసాగరంలోంచి అనర్ఘ మణుల్ని పైకిదీసినదిట్ట. తెలుగు కవిత్వోద్యానంలో సకల ప్రక్రియా కుసుమగుచ్ఛాల్ని స్వోష్ణదోహదంతోపూయించి నెత్తావులతో సాహితీజగత్తును గుబాళింపజేసిన యుగకర్త విశ్వనాథ. ఆయన భౌతికంగా దూరమైనా ఆయన కవితాపరిమళాలు అనంతవిశ్వాన్ని నిరంతరం సురభిశం చేస్తూనేవుంటాయి. ఆ కళాప్రపూర్ణుని దివ్యజ్యోతికి అంకితంగా ఈ సారస్వత సంచికను హృదయపూర్వకంగా సమర్పించుకొంటున్నాము. *

స్పందన గమనం

స్వహృదయుడు తాను చదివిన అంశాన్ని, లేదా తెలుసుకున్న విషయాన్ని సంయమంతో, సమన్వయ దృక్పథంతో అవగాహన చేసుకొని, అవగాహన చేసుకున్న వస్తువును మానవతా మర్యాదల పరిరక్షణకు వినియోగించ గలిగినప్పుడు—అతని ఆత్మ వికాసానికీ, సమాజాభ్యుదయ సాధన కృషిలో ఆతన్ని భాగస్వామిని చేయడానికీ—ప్రేరణ నివ్వాలి సాహిత్యం. అప్పుడు మాత్రమే సాహిత్యానికి నిజమైన ప్రయోజనం సిద్ధిస్తుంది.

ఈ ప్రయోజన సాఫల్యానికి ఉడుతా భక్తిగా సేవ చేసే సాహిత్య సంస్థలు-సభలు, సదస్సులు, గోష్టులు, సమ్మేళనాలూ నిర్వహించటం పరిపాటి. ఈ కృషి సృజనాత్మకత, విజ్ఞాన తృప్తి సమష్టి రూపానికి మాత్రమే దర్పణమౌతోంది. మరి ప్రచురణ విషయం ?

చదువరి, రచయిత, ప్రచురణకర్త - సాహితీ రంగంలో ఈ ముగ్గురికీ అవినాభావ సంబంధం వుంది. సాహిత్య సృష్టికి సాహిత్య పఠనం ఎంత అవసరమో సాహిత్య పఠనానికి సాహిత్య ప్రచురణ, సాహిత్య ప్రచురణకు సాహిత్యపఠనం కూడ అంతే అవసరం. సృష్టింపబడిన సాహిత్యం వెలుగుచూసి పనిమందిలో ఒకరినైనా ప్రభావితం చేయాలంటే ప్రచురణ తప్పనిసరి. ఔత్సాహిక రచయితలు, పుస్తక ప్రియులు, సాహితీవేత్తలతో కూడిన సాహిత్యసంస్థ-ఉత్తమ సాహిత్య సృష్టిని ప్రోత్సహించటం ఒక ఎత్తు; సాహిత్య ప్రచురణకు పూనుకోవటం వాక యెత్తు. సాహిత్యగోష్టులు, సభలు, సమావేశాలు-నిర్వహించటం ద్వారా రచనను ప్రోత్సహించటం లోని వ్యయప్రయాసలకంటే ప్రచురణ చేపట్టి జయ ప్రదం చేయటంలోని అనుభవాలు ఎంతో చేర్చినవి. అందుకనే—“ప్రతిది సులభముగా సాధ్యపడదులెమ్ము” అన్నాడు గారిడ్. అయినా ఔత్సాహిక రచయితల రచనలు పాఠకులారానికి పరిచయం కావటానికీ, ప్రసిద్ధ రచయితల రచనలు సమాజ వికాసాన్ని ప్రోత్సహించేటానికీ—సాహిత్య సంస్థలు పుస్తక ప్రచు

రణకు పూనుకోవడం-కష్టసాధ్యమైనా — ఒక నైతిక బాధ్యతగా మారింది.

ఈ కారణాలవల్లనే పుస్తక ప్రచురణ మా సంస్థలో ఒక ముఖ్యమైన శాఖగా నెలకొనివుంది. అయితే ఎలాంటి పుస్తకాల ప్రచురణ ఆవశ్యకం—అంటే,

సమకాలీన సాహిత్య ప్రక్రియలైన నవల, కథ, కవిత, నాటిక విమర్శలలో సంకలనాలూ, సమీక్ష గ్రంథాలూ వెలువరించాలనీ,

‘ఔత్సాహిక రచయితలకు ఉపయుక్తంగా వుండే సాంకేతిక వివరాలను ప్రసిద్ధులైన రచయితలనుండి సేకరించి, క్రోడీకరించాలనీ,

తెలుగు నుడికారానికీ, తెలుగు పలుకుబడికీ పట్టం గట్టిన వైతాళికుల రచనల్లోని ఆణిముత్యాలకు సాహితీ వేత్తల సరళమైన వ్యాఖ్యలు అందించాలనీ,

“తెలుగును తెలుగువాడిలా తెలుగులా” వ్రాసే రచయితల రచనల్ని ప్రచురించి, ప్రతి తెలుగింటికీ పంచి, పాఠకుల్లో నవచైతన్యం వెల్లివిరిసేట్టు చేయాలనీ.....మా ఆశంక్ష, ఆశయం.

ఇందుకు చిత్తశుద్ధితో సాహిత్యోద్యమాన్ని నిర్వహించటానికి పూనుకున్నాము. అతి తక్కువ కాలంలో పదిహేను ప్రచురణలు వెలువరించగలిగేము. ‘స్పందన’, ‘కవిత’ వంటి సంకలనాలూ, డా॥ సి. నారాయణరెడ్డిగారి నృత్య గేయ రూపకం—‘తరతరాల తెలుగు వెలుగు’, శ్రీ రాంపిచ్చర్ల కృష్ణశాస్త్రిగారి “అంధ్ర చంపూ రామాయణము”, శ్రీమతి డి. కామేశ్వరిగారి కథలు ‘వాన చినుకులు’, డా॥ వి. వి. యల్. నరసింహారావుగారి సుమతి శతక వ్యాఖ్య—‘వినరా సుమతీ’, శ్రీ శీలా వీరాజుగారి కథలు—“ఈరు వీడ్కోలు చెప్పింది”—వంటి పుస్తకాలు పాఠకుల ఆదరణనీ, ప్రముఖుల ప్రశంసల్ని విశేషంగా పొంది, మా కృషిని రాణింపజేసి మా సంస్థ గౌరవ ప్రతిష్ఠల్ని ఇనుమడింపజేశాయి.

స్పందన నిర్వహించిన సాహిత్య కార్యక్రమాల్లో సర్వశ్రీ దివాకర్ల వేంకటాచలం, ఉషశ్రీ, మల్లాది శివరాం, డా॥ వి. వి. యల్. నరసింహారావు, మధురాంతకం రాజారాం, మంజుశ్రీ, వీరాజీ, కె. శివారెడ్డి, కూచిభట్ల చంద్రశేఖరశర్మ, అద్దేపల్లి లక్ష్మణస్వామి, మహతీ శంకర్, ఎమ్వీయల్, భాగవతుల కుటుంబరావు, నాదేశ్ పురుషోత్తమకవి, డా॥ నాయని కృష్ణకుమారి, శ్రీమతి తేజోవతి, శ్రీమతి విజయలక్ష్మిరాజ్, శ్రీమతి పి. సత్యవతి, శ్రీమతి కె. వసుంధరాదేవి, డా॥ కె. వి. కృష్ణకుమారి, శ్రీమతి కావలిపాటి విజయలక్ష్మి వంటి ప్రముఖ కవి వండిత విమర్శకులు, రచయితలు, రచయితులు పాల్గొని ప్రసంగించారు.

ఈ సాహిత్యోద్యమ నిర్వహణలో చేయూతనిచ్చి మా కృషికి సహకారాన్నందించే సహృదయులను ఆహ్వానిస్తూ 'స్పందన బంధు' 'స్పందన మిత్ర' పథకాలు ప్రకటించాము. వెంటనే ఎంతోమంది సాహితీ మిత్రులు ఉత్సాహంగా ఈ పథకాల్లో చేరారు.

ఈ మహాప్రస్థానంలో చొక ముందడుగుగా కృష్ణాజిల్లా తెలుగు రచయితల చతుర్థ మహాసభల్ని నిర్వహిస్తున్నాము. సాంస్కృతికంగా ప్రాధాన్యత వహించి, సాహితీచైతన్యం పెల్లివిరుస్తున్న మచిలీ పట్టణంలో ఈ సభలు జరగటం—జిల్లా రచయితల కందరికీ హర్షాన్ని కలిగించింది.

ఇలాంటి సాహసకార్యక్రమాలను నిర్వహించడం లోనూ, అసిధారాప్రతంగా మారుతున్న పుస్తక ప్రచురణను విజయవంతం చేయడంలోనూ మాకు తమ అండదండల్ని అందిస్తున్నవారిలో ఎందరో ప్రసిద్ధులైన సాహితీవేత్తలు, సాహితీప్రియులు వున్నారు. వారందరికీ మా కేల్మోక్షాలు ! మా సంస్థ

గౌరవ సలహామండలి ప్రోత్సాహం మాకెప్పుడూ కరదీపికగా నిలుస్తోంది. వీరికి మా అభివాదాలు !

అలాగే స్పందన బంధువులు, స్పందన మిత్రులు, ప్రకటనకర్తలు, ఉదారమహాశయులు — ఆర్థికంగా మాకు చేయూతనిస్తున్న సారస్వత పోషకులు. వీరికి మా సమాఖ్య ఎప్పుడూ ఋణపడే వుంటుంది. పుస్తకాల విక్రయంలో, ప్రచురణ పూర్వ విరాళాల సేకరణలో ఎందరో మిత్రులకూ, ఆత్మీయులకూ శ్రమ కలిగించటం తప్పనిసరి అవుతోంది. వారికి మా కృతజ్ఞతలు !

కృష్ణాజిల్లా తెలుగు రచయితల చతుర్థ మహాసభల సందర్భంలో మాతో సహకరించిన వివిధ సంఘాల సభ్యులకు, భువనంకై సందేశాల నందించిన పెద్దలకు, ప్రత్యేక సంచికలోని రచయితలకు, ప్రకటనకర్తలకు, ప్రధాన పోషకులకు, ఇతర పోషకులకు, విరాళాల నందించిన ఉదారులకు, ప్రకటనల సేకరణలో తోడ్పడిన మిత్రులకూ, తుఫాను తాకిడి కల్పించిన తీవ్రమైన అసౌకర్యాల్లో సైతం మా పనులపట్ల ప్రత్యేక శ్రద్ధతో సహకరించిన శ్రీ ధారతీ పెర్స్, శ్రీ నందినీ పెర్స్, నేషనల్ పెర్స్, త్రివేణి పెర్స్ యాజమాన్యాలవారికీ, సిబ్బందికీ; మా పరిస్థితిని సానుభూతితో అర్థం చేసుకుని మాకు సహకరించడంలో రాము అనేక యిబ్బందులకు గురి అయిన ప్రతిఒక్క సహృదయ మిత్రునికీ మా హృదయ పూర్వక కృతజ్ఞతాభివందనలు !

స్పందన సాగిస్తున్న అనంత చైతన్య యాత్రలో ప్రతి ఒక్కరి సహకారమూ మాకు ఒక్కొక్క సహకారం !

స్పందన సాహితీ సమాఖ్య రిజిస్టర్డ్

జ్ఞప్తయింకావున్న
అమిత జ్ఞానంకన్న
చైతన్యదూపంలావున్న
పరిమిత జ్ఞానంమిన్న
అన్న కవిత్వోక్తి
స్పందన సాహితీ సమాఖ్య
పుర్రోగమనశక్తి

నవతా ఆర్ట్స్

అమెజాన్ అవ్వాయి

తల్లెమ్మన కలర్

Nandali

నిర్మాత. ఎస్.కృష్ణారాజు వర్ణకళా సింగితం ప్రేమివాసరావు అన్నపూర్ణ రిజుదల

Best Compliments

To

SPANOPALA

THE METAL MERCHANTS' ASSOCIATION

CHILAKALURIPET 522-616

GUNTUR DISTRICT

పాఠస్వత ప్రయోజనకం పుస్తక నిరాజనం

కవిత

మహా పరిష్కానం - శ్రీ శ్రీ	— 6-00
అమృతం పురిసిన రాత్రి - తిలక్	— 4-50
మల్లారెడ్డి గేయాలు - గడ్డలమల్లారెడ్డి	— 1-50
మొత్తాలనరాలు - గురజాడ అప్పారావు	— 4-00
తెలంగాణా జానపద గేయాలు -	
అక్షరాలతె మోహన్	— 4-00

కథలు

సింహాద్రి స్వర్ణ హోం - సోమంజయరాం	— 1-00
తిలక్ కథలు - తిలక్	— 1-50
రైల్వే ఇన్ ఏ రాబేట్ - నర్సిం	— 1-00
బ్యాంక్ - చాచాజీ పాండ్యురంగరావు	— 1-00
ముసురు - పెద్దిభొడ్ల సుబ్బరామయ్య	— 1-00
పిట్ట - " "	— 1-00

నవలలు

మహా విడమర్తి సత్యనారాయణమూర్తి	— 9-00
మోడుగుపూలు - చాళరది పింగాచార్య	— 9-00
ప్రజలమనిషి - పట్టికోట అర్జునస్వామి	— 4-00
గంగు - " "	— 10-00
నిరాశుం - అంగరక్కపాపరావు	— 3-00
చంపిట్ భాస్ - తెన్నేటి సూరి	— 14-00
అతడు - ఆమె ఉప్పల చిత్తజరావు	— 7-50

సాహిత్య గ్రంథాలు

మహా భయం - కె.వి. రమణారెడ్డి	— 12-00
మడి - నామడి - తిరుమలరామచంద్ర	— 3-00
అంబర్వాగ్నే మహారచరిత్రము -	
చాలాంత్రపు రజనీకాంతరావు	— 25-00
పాటాత్మావలోకనం -	
కోడుం రామ్మోహన్	— 6-00

నాటకాలు నాటికలు

ఎర్రమట్టి - ఎం.జి.రామారావు	— 2-00
మామిడి - సుంకర, వాసిరెడ్డి	— 2-00
అ శోకం - ముద్దుకృష్ణ	— 1-50
మరితల్లి పరిణామం - తిలక్	— 1-50
మర్త్య లోకం - తిలక్	— 1-50

తాత్పర్య రచనలు

సాతసాళి	— 4-00
కొత్త సాళి	— 5-00
సాహిత్య మొర్రోవాలు	— 4-50
అలిండియా అడుక్కు తినేవాళ్ళు	
మహానభ	— 4-00
పెళ్లి - చానిపుట్టుపూర్వోత్తరాలు	— 5-00
దేవాలయాలమీద బూతు	
చొమ్మి రెండుకు	— 4-00

విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్

చంద్రం బిల్డింగ్స్ : విజయవాడ - 520004

ప్రాంతాలు : విశాలాంధ్ర బుక్ హౌస్, విజయవాడ, హైదరాబాద్, విశాఖపట్నం, ఆనంతపురం, తిరుపతి

With best Compliments from

AMRUT ENGINEERING Co

Convent Street

VIJAYAWADA-1

best wishes to Spondana

DELUXE PAINTS ENTERPRISES

Convent Street

VIJAYAWADA-

నమిలేది ! నమినిలేది !! చునాటిది అదిగాలేది !!!

సచ్చిత మాసప్రతిక, విజయవాడ-520 002.

Grams : " AGARBATHI "

Phone No. 939

SRI DURGA INDUSTRIES

(Regd.)

Mfrs : SRI DURGA DURBAR BATHI

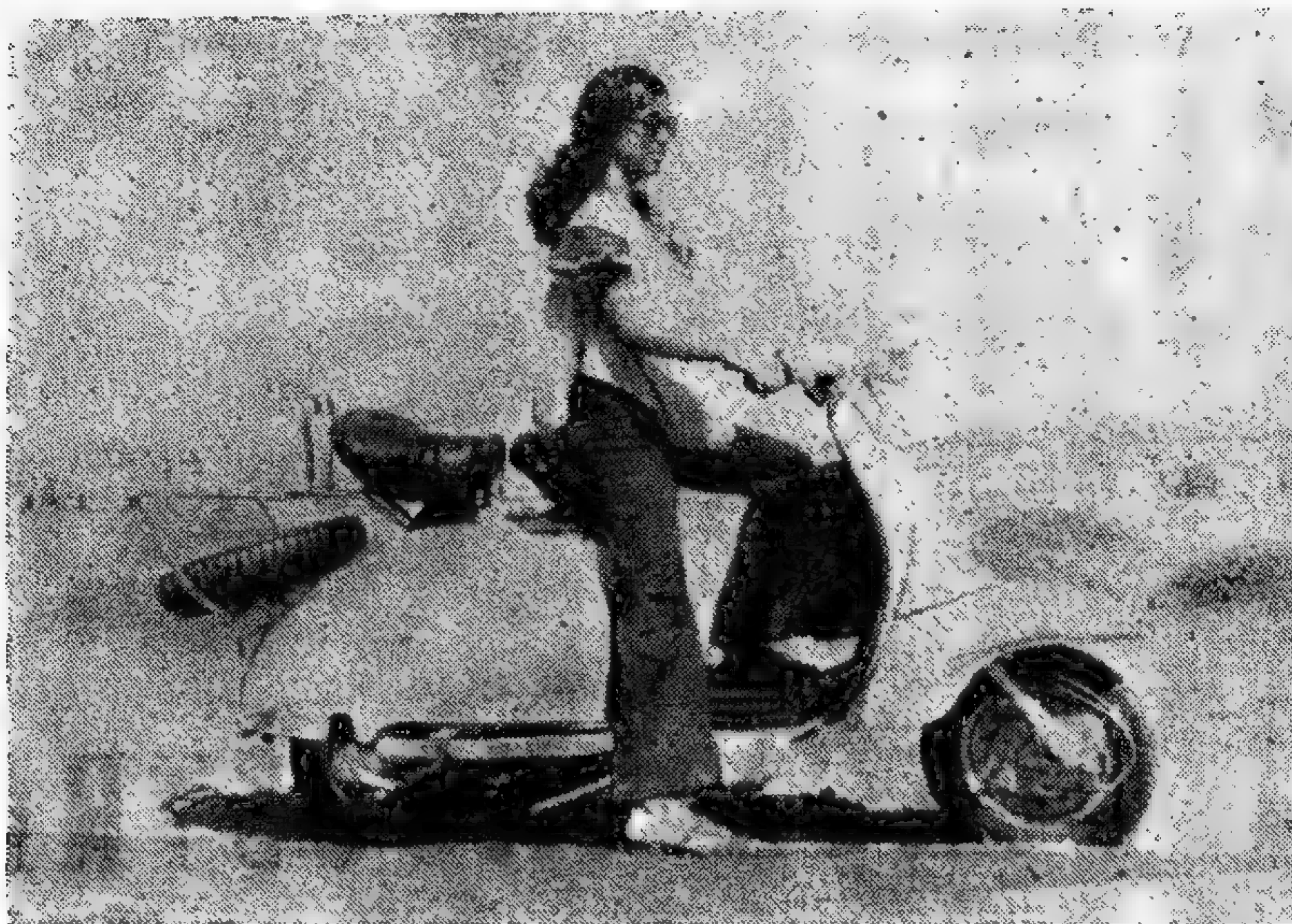
Ramachandraraopet,
ELURU - 2 (A. P.)

Grams: "GOPAUTO"

P. B. No. 76

3231
Phones: 3232
3233

SRI GOPAL AUTO SERVICE

Vallabhai Street - K A K I N A D A

MANUFACTURERS OF AUTOMOBILE BUSHES

DEALERS FOR THE FAMOUS McCORMIC INTERNATIONAL TRACTORS
FOR EAST GODAVARI, VIZAG & SRIKAKULAM DISTRICTS

AUTHORISED DISTRIBUTORS FOR LAMBRETTA 150 Li-
MAC 175 S SCOOTERS & 3-WHEELERS FOR EAST GODAVARI
AND WEST GODAVARI DISTRICTS

AUTHORISED STOCKISTS FOR 'ADDISONS' PAINTS
FOR EAST GODAVARI DISTRICT

DISTRIBUTORS FOR 'SRMT' OF THEIR WELL KNOWN
AUTO PARTS FOR TELANGANA AND RAYALASEEMA

STOCKISTS FOR GENUINE SPARES FOR 'TMB'
F 6, LEYLAND AND ALL KINDS OF TRUCKS

SPECIALISTS IN ALL KINDS OF AUTO
REPAIRS WITH WELL EQUIPPED WORKSHOP

Branches

1. 5-2-438, RISALA ABDULLA
HYDERABAD
Phone: 45146

2. HARBOUR APPROACH ROAD
VISAKHAPATNAM
Phone: 5450

పాఠకులకు “క్వాలిటీ” పన్నీటిజల్లు !

పొగ మేడలు	కప్పగంతుల మల్లిఖార్జునరావు	రు. 6-00
ప్రేమలేఖలు	యద్దనపూడి సులోచనారాణి	12-00
చక్రిపాణి	కావిలిపాటి విజయలక్ష్మి	9-00
తృప్తి	”	6-50
సన్మానం	గోవిందరాజు సీతాదేవి	6-00
ఇంకా		
వంటలు-పిండివంటలు	మాలతీచందూర్	16-00
మహిళలకు మధుర జీవనం	”	5-00
అండాలు - అలంకారాలు	”	7-50
వంటలు—వాచ్ఛలు	జయలక్ష్మి	6-00

త్యరలో

యద్దనపూడి సులోచనారాణి

క్రికిరీటాలు : : పాస్ట

Phone : 73261

క్వాలిటీ పబ్లిషర్స్

రామమందిరం వీధి

విజయవాడ - 520 002

మా ప్రచురణలు

రాగధార	విమలా రామం	10-00
వసుంధర	"	7-50
తమసోమా	పి. రాజగోపాలనాయుడు	7-50
రాజకీయం	"	6-00
నత్తగుల్లలు	తులసీకృష్ణ	7-50
ఇదిమాతరంకథ	బి. కృష్ణవేణి	6-00
శమంత - హేమంత	పి. వి. ఆర్. శివకుమార్	5-00
క్షమార్పణ	గంటి వెంకటరమణ	6-00
విటిబడ్డు	"	6-00
మిఠాయి-మిఠాయి ఆరోగ్యం	డా॥ యలమంచిలి శివాజీ, M. B, B. S.	10-00
గంగ	యార్ల గడ్డ సోజినీదేవి	6-00
ప్రతిఫలం	"	8-00
భవబంధాలు	"	6-00
రాగవీచికలు	పి. వి. సీతారామమూర్తి	6-00
భవతీ బిక్షాందేహి	ఇల్లందల సుస్వతీదేవి	7-50
నీ బాంచను కల్మోక్త	"	11-00

నవయుగ బుక్ సెంటర్

విలూరురోడ్, విజయవాడ - 2

With the best Compliments from :

Phones: 61178 & 62311

THE ACETIC ACID PLANT

(A Unit of Andhra Pradesh Industrial Development Corporation Ltd.)

Manufacturers

ACETALDEHYDE

and

ACETIC ACID

1-8-661, Azambad, Hyderabad-500020.

HYDERABAD, ANDHRA PRADESH (India)

M/s. RAGHAVA PLANS COMPANY

Engineers & Contractors

Old Bus Stand Centre

MACHILIPATNAM PC 521 001

**Specialists in Design & Drawing of Plans for Modern Theatre,
Institution, Factories & Buildings & Installation**

D I A G R A M S

We undertake Civil, Mechanical and Electrical Contracts.

Consulting Engineers

P. S. H. V. PRASAD BABU, B. E., (Mech.)

D. S. R. PRASAD, B. E. (Electrical) D. I. H.,

P. SAIRAMAKRISHNA, B. SC., B. E., (civil)

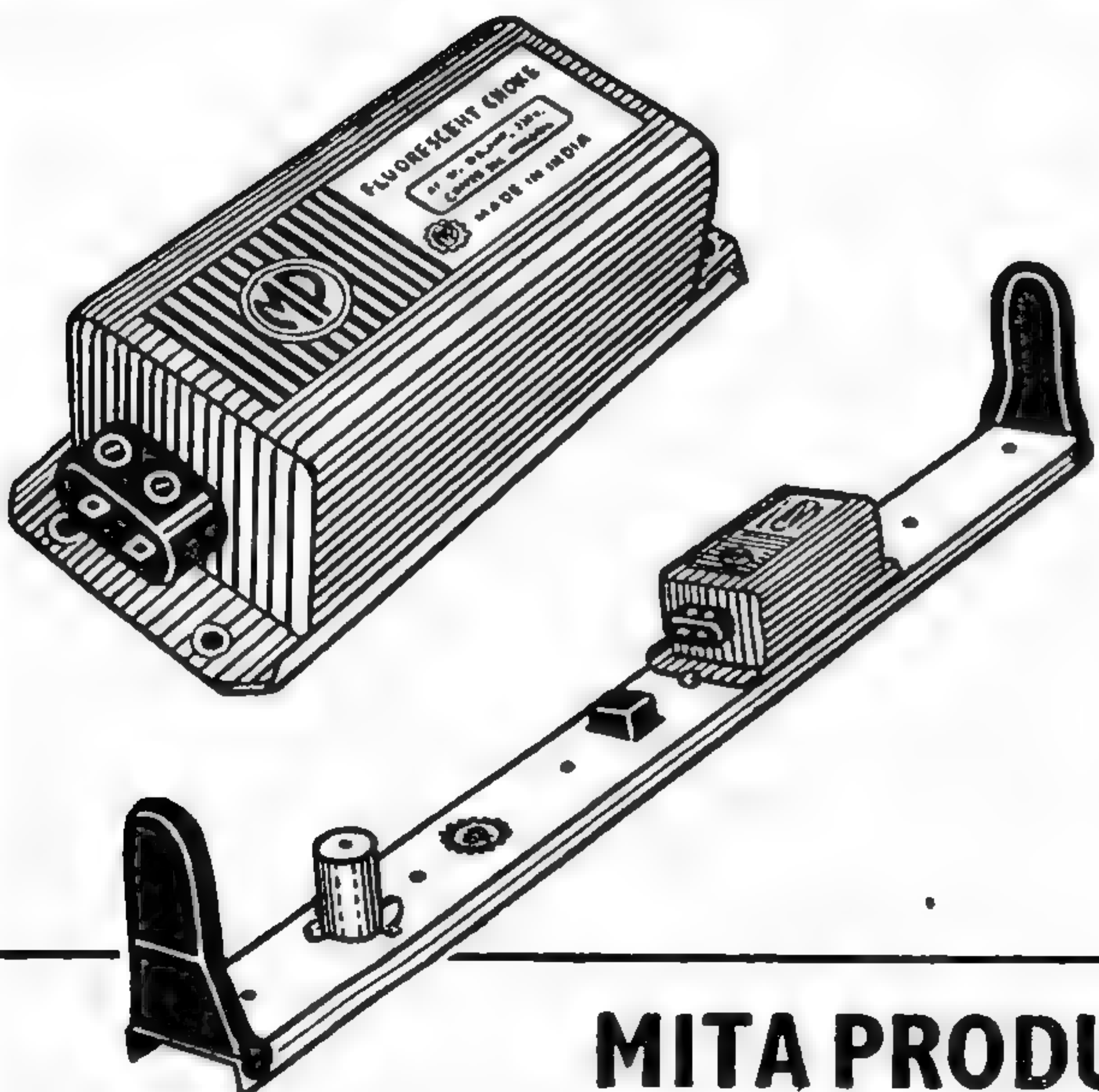
Sri Prakash Stainless Steel Emporium

శ్రీ ప్రకాష్ స్టేయిన్లెస్ స్టీల్ ఎంపొరియం

నెం. 1 పట్టాభి మార్కెట్, మచిలీపట్టణం

మా వద్ద స్టేయిన్లెస్ స్టీల్, హింజాలియమ్, ప్లాస్టిక్ పాల కుక్కర్స్,
యిడ్లీ స్టాండ్స్, పలు రకములైన ప్రజెంటేషన్ సామానులు
టోకుగాను చిల్లరగాను అమ్ముబడును

TWO YEARS GUARANTEED

**CHOKE & FITTINGS
for Tube Light**

MITA PRODUCTS INDIA, CAL-33

SOLE AGENT:- FOR ANDHRA PRADESH

ANIL KUMAR ENTERPRISES

Electrical, Mechanical & General Goods Dealers

Park Road, VIJAYAWADA-1

FOREMOST HOUSE FOR
ALL RICE MILL SPARES

AND

ACCREDITED DEALERS FOR
DUNLOP TRANSMISSION BELTING

AND

VEE BELTS

Phones: 73674 & 77655

C I R C A R S
LAKSHMI MILL STORES

Convent Street

: :

VIJAYAWADA - 520 001

K A L A M K A R I

THE WORLD FAMOUS

Ancient Industry of India

**Balyalagudem Co-op. Cottage Industries
Production & Sales Society Ltd., No. 1727
MACHILIPATNAM
(Andhra Pradesh : India)**

చదవండి !

చదివించండి !

మ హా న్న త మ న వు డు

రా హుల్ సాంశ్కృత్యాయన్

రు. 5-00

(రాహుల్ జీవితం)

ప్రపంచ మహా పండితులలో ప్రముఖులు రాహుల్. 30 భాషలలో పాండిత్యాన్ని సంపాదించి బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలిగా పేరొందారు. ప్రపంచదేశాలన్నీ పర్యటించి ఆయా భాషల, జాతుల ఉనికిని పరిశోధించిన మహాపండితుడు.

ఆయన 200 రచనలు చేశారు. అవి అన్నియు శాస్త్రీయమైనవి. ఎన్నో పరిశోధన గ్రంథాలు రచించారు. భారతదేశానికి మణిపూసలాంటి ఆ మహానీయుని జీవితచరిత్ర మన తరానికి, భావితరానికి ఎంతైనా వుపయుక్తంగా వుంటుందని ప్రచురించాం.

ప్రతులకు :

జయంతి పబ్లికేషన్సు

విలూరు రోడ్డు, విజయవాడ-2.

శృష్టాజిల్లా రచయితల చతుర్థ మహాసభల సందర్భములో

పాఠకులకు మా శుభాకాంక్షలు

మా నూతన ప్రచురణలు

1.	డాక్టరు మాధవి (ప్రధాని 20 సూత్రాల పథకంపై వచింపబడిన నవల)	ఆర్. మాధవీలత	12-00
2.	ఓ సుమిత్ర కథ (యువ మాసపత్రిక సీరియల్)	గోవిందరాజు సీతాదేవి	6-50
3.	అపరణ (జయశ్రీ మాసపత్రిక సీరియల్)	"	8-50
4.	రాజీ	"	7-00
5.	ఇది జీవితం	"	8-50
6.	కొత్త బంధం	"	7-00
7.	ఒంటి స్తంభంమేడలో ఒకటిన్నరగది	"	7-00
8.	మృత్యోర్నా అమృతం గమయ (ఆంధ్రప్రభ రాక్షస ఉగాది నవలల పోటీలో ప్రథమబహుమతిపొందిన నవల)	తేజోవతి	8-00
9.	కల్యాణవేదిక (ఆంధ్రప్రభ దినపత్రిక సీరియల్)	ఎ. జి. హేమలత	6-00
10.	మబ్బునీడలు (కృష్ణాపత్రిక సీరియల్)	దోనేపూడి రాజారావు	6-00
11.	బ్రతుకు బాధలు (ప్రజామిత్ర సీరియల్)	ఎస్. ఎస్. ప్రకాశరావు	6-00
12.	పరువు-ప్రతిష్ఠ (అసురరాజు [జొంబాయి] మాసపత్రిక సీరియల్)	నెల్లూరి వేదవతీదేవి	6-00
13.	మన మతములు-ప్రవక్తలు	దేవరకొండ	16-00

ఫోన్ నెం. 73686

వాహినీ పబ్లిషింగ్ హౌస్

గవర్నరుపేట : : విజయవాడ—2

With best Compliments from

T
T G L
L

Adoni Fertiliser Manufacturers (P) Ltd.
The Adoni Ginning Factory & Oil Mills (P) Ltd.,
Adoni Cottonseed Industries
T. G. Lakshmayya Setty Agency Division
Adoni Vanaspati Manufacturers
Adoni Oxygen Bottlers
Adoni Tin Industries
Vasanth Picture Palace
T. G. Lakshmayya Setty Machinery Division
T. G. Lakshmayya Thimmayya Setty
Adoni Finance Corporation
T. G. L. Fats and Fibres
Adoni Soap Industries
T. G. L. Farms
Adoni Proteins Industries
T. G. Lakshmayya Gopal Setty
Bellary Ginning and Pressing Factory
Malchem Industries (P) Ltd., Bangalore
Adoni Fatty Acid and Glycerine Manufacturers
Sree Rayalaseema Paper Mills Ltd., Kurnool
Adoni Export Corporation
Vikas Trading Corporation
Hotel Anand
Mutual Financiers

T G L GROUP OF INDUSTRIES

కందుకూరు రచయితల సహకార ప్రచురణ మరియు

మండ్రణ సంఘము లిమిటెడ్ No. O. R. 54

ప్రకాశంజిల్లా కందుకూరు డివిజన్ లోని రచయితలు 1973 సంవత్సరములో ఈ సంఘమును స్థాపించి రిజిస్టరు చేయించినారు. ఈ సంఘంలో ప్రకాశం జిల్లా లోని ప్రముఖ రచయితలు, రచయిత్రులు సభ్యులుగా వున్నారు. ప్రభుత్వమువారు ప్రింటింగుప్రెస్సు కొనుటకై రు. 30,000/- లు మంజూరు చేసినారు. ఈ సంఘము ప్రింటింగుప్రెస్సు కొని, కందుకూరులో స్థాపించి సుమారు నాలుగు నెలలనుంచి పని జరుపుచున్నది.

సంఘ కార్యవర్గము

1. శ్రీ పవని శ్రీధరరావు	అధ్యక్షులు
2. శ్రీ కరణం సుబ్బారావు	ఉపాధ్యక్షులు
3. శ్రీ విక్రాల శేషచాన్యలు	కార్యవర్గ సభ్యులు
4. శ్రీమతి పొన్నలూరు పద్మావతి	..
5. శ్రీమతి ఆవుల ప్రమీలాదేవి	..
6. శ్రీ పి. ఎల్. నారాయణరావు	..
7. శ్రీ కలువ శ్రీనివాసరావు	..

పూలి రంగారావు

మేనేజరు

Telegrams: "VITTA"

Telephones : { Factory : 386
Office : 216
Resi : 217

V. D. H. Bhimaiah Setty & Co.,

Alur Road. A D O N I - 518301

With Best Wishes to

S P A N D A N A

On the eve of Krishna District Writers' Conference

K U M A R & Co.,

Museum Road - V I J A Y A W A D A - 2

**A Retail Show Room of All Varieties in
PAPER BOARDS CALICO & STATIONARY**

Plese Visit Once

కృష్ణాజిల్లా సాహిత్య చరిత్ర - సంక్షిప్త సమీక్ష

శ్రీ కూచిబట్ల చంద్ర శేఖరశర్మ

సాహితీ విహాయసంఘో సుమారంగా మిథుకు మిథుకుమంటున్న చుక్కలు కొన్ని, వెలుగు ముద్దులుగా ప్రకాశిస్తూన్న రిక్కలు కొన్ని. వాటిల్లో దేనికదే ఓ ప్రత్యేకత కలవి. ఈ అనంతాకాశాన్ని ఇవన్నీ తమ అపూర్వ కాంతిరేఖలతో అలంకరిస్తూ ప్రపంచానికే ఒక గొప్ప శోభను కూరుస్తున్నాయి. అతివేగంగా కాలం కదులుతున్నా ఇవి మాత్రం నిశ్చలంగా నిల్చి కాలగతిలో వస్తూన్న మాడుపుల్ని గమనిస్తూ ముందు ముందు తరాలవారికి నెనకనెనక చరిత్ర సత్యాల్ని ప్రతిఫలించి చూపిస్తూ అప్పటికీ ఇప్పటికీ ధ్రువతారలుగా నిల్చాయి. అవి చుక్కలు కాదు. అమృతపు చుక్కలు. కళామయ జీవితానికి తమను తాము అంకితం చేసుకొని విశ్వశ్రేయస్సుకు నెంపల్లాడుతున్న వాఙ్మయ స్రవ్యలు - రచయితలు. అంటే కవులూ పండితులూ అంతా అన్నమాట. ఇది ప్రపంచ మంతటికీ సంబంధించిన ఒక నిజం.

దీన్నే ఒక పరిమిత విషయంగా తీసుకొని పరిశీలన ప్రారంభిస్తే వివరంగా విషయాలు తెలుస్తాయి.

కృష్ణామండలంలో పుట్టిపెరిగిన, దీర్ఘ కాలం మనుగడ సాగించిన చిన్నా పెద్దా రచయితలు ఎంతమందో తెలుగు సరస్వతిని ఆరాధించి, అమృతం కురిపించి, సాహితీ ఖేత్రాన్ని సస్యశ్యామలం చేశారు. కృష్ణా పైకతాల్లో పిచ్చుకగూళ్ళు కట్టుకొని, కృష్ణా సలిల సుధాపానం కడుపార చేసిన కవి మేఘాలు కృష్ణా మండలమే కాదు,

భూమండలమంతా పీయూష వర్షం కురిపించాయి; రతనాలను దొర్లించాయి; ముత్యాల ముగ్గులు పెట్టాయి; పగడాల కాంతులు పరచాయి. ముఖ్యంగా తెలుగు సారస్వతప్రాంగణంలో బంగారు కాంతులతో విభిన్న ప్రక్రియా కుసుమాలతో సునాసనలు విరజిమ్మాయి.

తెలుగులో గతాగత సాహిత్యాలకు వారధిగా నిల్చి పాతకౌత్తల సంధిలో భరత వాక్యనాందీలను పలికిన శ్రీ చెళ్ళపిళ్ళను తలచకుండా ఏ తెలుగు రచయితా కలం కదపడు. బందరు వీధుల్లో విశ్వనాథ పింగళి కాటూరి లాంకి పలువురు శిష్యులు వెంటరాగా తెలుగు సరస్వతి ఒరవ్వారంగా కదిలివెళుతోందా అన్నట్లు చెళ్ళపిళ్ళస్వామి “పదమెత్తంగలహంసలీల” గా నడయాడి బందర్ని ఒక సారస్వతవేదిక చేశారు. ఆ శిష్యపరంపరలో పాండిత్య ప్రతిభలు పెనవేసుకొని నీవా నేనా అని ఢీకొనగలిగిన చిరివాడ నివాసి శ్రీ వేటూరి, తన హేతువాద వైశారద్యంతో నవసమాజ నిర్మాణం చేద్దామని రచన సాగించిన శ్రీ త్రిపురనేని అసాధారణ ప్రజ్ఞాధురీణులు. ఈ శిష్యులు తా చెళ్ళపిళ్ళ కవితా వృక్షానికి కాచిన మధుర ఫలాలు. ఒకరి రచన వంటిది మరొకరిది కాదు. దేనికదే కమనీయ రుచులతో నిండింది.

మాగుమూలనున్న గ్రంథాల్ని పైకితీసి, పరిశోధనాదృష్టితో పరిశీలించి భాషాసేవ చేసిన మహాపండితుడు శ్రీ వేటూరి, మాని

కొండ రామాయణం అనే ప్రసిద్ధి సంపాదించిన రామాయణం రచించిన శ్రీమానికొండ సత్యనారాయణశాస్త్రి - కృష్ణామండలానికి అలంకారాలు.

ముఖ్యపట్టణమైన బందరులో ప్రసిద్ధ పండితులు, కవులు-రచయితలు, అనేకులు పుట్టినవారు, ఉద్యోగరీత్యా బహుకాలం పున్నవాళ్ళు, చదువుసంస్థలిక్కడే నేర్చిన వాళ్ళున్నారు. వారిలో శ్రీ కొంఠలి సుబ్బారావు, కొంఠలి అంజనేయులు, నాయని సుబ్బారావు, జలసూత్రం రుక్మిణీనాథశాస్త్రి శ్రీరాం వీరబ్రహ్మకవి మామిడి వేంకటాచ్యులు, హరి నాగభూషణం, నాదెళ్ళ పురుషోత్తమకవి, నాదెళ్ళ మేధాదక్షిణ మూర్తి, కంభంపాటి రామమూర్తిశాస్త్రి వంటి ఉద్దండులు సుప్రసిద్ధులు. ప్రస్తుతము “కరుణశ్రీ” వంటి మధురకవులను తయారు చేసిన శ్రీ కుప్పా శ్రీఅంజనేయశాస్త్రి ‘కవిపాదుషా’ పుష్పాడ, ‘కవిశేఖర’ గురుజాడ “అభినవరామకృష్ణ” అద్దేపల్లి లక్ష్మణస్వామి “అభినవజాషువా” శ్రీ చిట్టా రామకృష్ణ రావు, “ఆలంకారిక శిరోమణి” శ్రీ భాగవతుల కుటుంబరావు, ఆంధ్ర వ్యాకరణం ఆపోశనం పట్టిన శ్రీ జొన్నలగడ్డ నారాయణ శాస్త్రి మొదలయిన పండిత కవులు శారదాదేవి అనుగ్రహ పాత్రులు. శ్రీ మల్లాది రామకృష్ణశాస్త్రిగారంటే-జెలుగు భాష తియ్యందనాలు తన సహజసుందర సరళ భాష కవితలో అచ్చుపోసి జెలుగు హృదయాలకూ, సినీప్రేక్షకులకానికి విందు చేసిన సినీ కవి కుల గురువు,

ఇంతేగాక సినీరచయితగా ప్రసిద్ధికెక్కి ‘వింధ్యరాణి’, ‘నారాజు’ లాంటి స్వతంత్ర చారిత్రక నాటకాలు రచించిన శ్రీ పింగళి నాగేంద్రరావు. సూటిగా చూచి ఘాటుగా

విమర్శించి హాస్యం చిందే ప్రసంగాలు పటిక బెల్లంలా పంచిపెట్టే శ్రీ జలసూత్రం రుక్మిణీ నాథశాస్త్రి—ఆకాశవాణి శ్రోతల హృదయాల్లో చిక్కని అభిమానం సంపాదించు కొన్న మంచి రచయిత. పీళ్ళిద్దరూ బందరు వాళ్ళే. ఇలాగే విజయవాడలో సాహిత్య సృష్టిచేసిన మహా రచయితలున్నారు. శ్రీ దోమా వేంకటస్వామిగుప్త, శ్రీమతి కాంచనశర్మ కనకాంబ, శ్రీమతి గుడిపూడి ఇందుమతీదేవి, సిల్పా వెంకరత్నకవి, శ్రీ వేదాంతకవి వంటి వారే గాక నేటికీ శ్రీ పైడిపాటి సుబ్బరామశాస్త్రి వంటి కవులున్నారు.

శ్రీ విన్నకోట మాధవరావు, ఎడ్లకోట మాధవాచార్యులు, కాకాని సరసింహారావు, డా. త్రిపురనేని వెంకటేశ్వరరావు మొదలగు ఉత్తమ రచయితలు గుడివాడ పట్టణంలో నేటికీ సారస్వతసేవా దురంధులు.

ఇనన్ని ఒకఎత్తు. మొవ్వ, కూచిపూడి గ్రామాలు కృష్ణామండలానికిచ్చిన సారస్వతం ఒకఎత్తు. జెలుగు నెలుగులు ఈ నేలపై ప్రసరించే తవరకు ఈ గ్రామాల కీ రిపతాక రేపరేప లాడుతూనే వుంటుంది. క్షేత్రయ్య, సిద్ధేంద్రయోగులు తమ పదకవితా కౌశికి కాంతుల్ని కృష్ణామండలాన్నేగాక యావద్భారతాన్ని వ్యాపింపజేసి సహృదయ హృదయ కుముదాల్ని వికసింపజేశారు.

ఇలాగే కృష్ణామండలంలోని ప్రాచీన నారస్వతచరిత్ర తిరగేస్తే మనకెంతో ఆశ్చర్యం, దానితోపాటు గర్వం కలగక మానదు. ఎందుకంటే-శ్రీ అజ్ఞామిల్లి పూర్ణచంద్రరావు గారు సేకరించిన సమాచారంచూస్తే నిజంగా మన మండలం సాహితీభూమండలమే అని పిస్తుంది. అసలు ప్రబంధయుగానికి సగం బలం

ఇక్కడివారిచ్చిందే అనాల్సివస్తుంది. పింగళి యింటిపేరుగల వాళ్ళే ఉండలంలో వాళ్ళే. దేవ మనుష్యసంబంధమైన మిశ్రమకల్పనాకథను కన్ను - కు కట్టినట్టు చిత్రించి కళాపూర్ణోదయం తెలుగుల పంటగా అందించిన పింగళి సూరన, మనుచరిత్రకు దీటుగా సంగీత సాహిత్యాల్ని కలబోసి శ్లేషకావ్యంగా వసుచరిత్రను తీర్చి దిద్దిన భట్టుమూర్తి, అలాగే అష్టదిగ్గజాల్లో పైవాళ్ళ సుసన కూర్చొన్న గాజశేఖర చరిత్రకర్త మాదయ్యగారి మల్లన, దగ్గుపల్లి దుగ్గయ్య మొదలయినవాళ్ళు మనవాళ్ళే అనంగానే ఏమనిపిస్తుంది? — ఒళ్ళు పులకరిస్తుంది.

మనం విశ్వనాథ సమకాలికులం అని ఆయన సర్వతోముఖ ప్రతిభకు నివాళిపట్టిన మనం-ఒక్కొక్క విషయంలో శ్రీనాథకవిని తప్పక తలుచుకుంటాం. ఆ శ్రీనాథుడే విశ్వనాథలాగా కృష్ణానుండలం కనిన వజ్ర మణి అని తెలుసుకొంటే ఏమాతాం? ఒక్కసారి ఆనందలోకాల్లో విహరిస్తాం. “దీనార టంకాల తీర్థమాడించితి”, “దివిజ కవివరు గుండియల్ దిగ్గురనగ” మొదలయిన పద్యాల్ని అప్రయత్నంగా ఆలసిస్తాం. ఎంత అదృష్టం! ఆంధ్రనైషధ కర్త, అయఃపిండం భేదించిన దిట్ట-కవిసార్వభౌముడు మనవాడే అని మురిసిపోతాం.

ఇది సరే, సంస్కృత కవితావాహిని సంగీత తరంగిణీసంగమం చెంది-కృష్ణలీలా తరంగిణి అయింది. మధురమైన భక్తితో మనసు ఉప్పొంగేలా రచన చేసిన భక్తకవి వతుసుడు శ్రీ లీలాశుకుడు కృష్ణాతీర నివాసి.

కృష్ణాతీరంలో శ్రీకాకుళంలో వేంచేసి పున్న చల్లపల్లి సంస్థానంవారి ఆంధ్ర విష్ణు దేవాలయాన్ని చూచి కాసుల పురుషోత్తమ కవి ఒక శతకం వ్రాశాడు. అందులో అన్నీ సీసపద్యాలే. బహుశ అతను చల్లపల్లి ఆస్థాన

కవేమో తెలీదు. “చిత్ర చిత్ర ప్రభావ దాక్షిణ్యభావ-హత విగతజీవ శ్రీకాకుళాంధ్ర దేవ” అనే మకుటంలో వ్యాజస్తూతి చేశాడు!

కామశాస్త్ర గ్రంథమొకటి కొక్కోకం అనే పేరుతో ప్రసిద్ధి కెక్కింది. దాన్ని వ్రాసినవాడు కూచిరాజు ఎఱ్ఱన. ఇతనికే మరో పేరు కొక్కోకుడు. ఇంత ప్రసిద్ధుడైన ఇతను తీరా పరిశీలిస్తే కృష్ణానుండలం వాడేనట.

అలాగే మన దేశంలో నెలిమెంటరీ స్కూల్లో చదివే విద్యార్థిదగ్గున్నుంచి కాలేజీ విద్యార్థి వరకు పాఠ్యగ్రంథాల్లో భర్తృహరి సుభాషితాలు తెలుగులో చదవనివారుండరు. సంస్కృతంలో భర్తృహరినాస్తే తెలుగులో ముగ్గురు కవులు అనువాదం చేశారు. అందులో ఎలకూచి బాలసరస్వతి ఒకడు. ఇతని ప్రతిష్ఠ యింతేగాదు ‘బాలసరస్వతీయం’ అనే ఒక తెలుగు లక్షణ గ్రంథం కూడా వ్రాసి ప్రసిద్ధికెక్కాడు. ఇతనూ కృష్ణానుండలం వాడే!

ఛందో గ్రంథం వ్రాసిన అనంతా మాత్యుడు కూడా ఇక్కడి వాడే అంటే మరి ఆనందం కల్గింది. ఇతను “భోజరాజీయం” అనే కావ్యం కూడా చాలా చక్కగా వ్రాశాడు.

ఇలా గత చరిత్రంతా తవ్వకుంటూపోతే కృష్ణానుండలం ఒక వజ్రాల గని అనిపిస్తుంది కదూ! మరో విశేషం ఏమంటే కృష్ణానుండలానికి సంబంధించినతవరకూ ప్రాచీన సాహిత్యంలోని చిత్ర యెంత మహోదాత్తంగా వుందో దానికి ఏమాత్రం తీసి పోకుండా ఆర్వాచీన రచయితలు-అంటే సమ కాలీన సాహిత్య ప్రక్రియలు కథా కథానికా గేయ వచన కవితల్లో చేయి తిరిగిన సిద్ధహస్తులు అంతమందీ వున్నారు. అది వేరే వ్రాయవలసిన అధ్యాయం!

*

With best Compliments from

Phones : { Office : 73133
Resi. : 77486

B. RADHA KRISHNA MURTHY

Income-Tax & Sales-Tax Practitioner

&

Agent: L. I. C. of India

Tarapet, VIJAYAWADA-1

ఆదాచేయుట లక్ష్యమైతే ఆంధ్రాబ్యాంకులో దాని పద్ధతులు లాభాలు అనేకం

ఆంధ్రా బ్యాంకు

మీ కొరకు అనేక ఆకర్షణీయమైన పథకాలను ప్రవేశపెట్టింది

లాభాలు అనేకం - సమృద్ధిమైన వడ్డీ,
ఆదాయపు పన్నులో లాభము, భద్రత.

దాచే మొత్తం ఎంతయినా,
వృత్తి పడైనా—
దానికి తగిన పొదుపు పథకము లున్నవి.

ఈ రోజునుండే ధన సంపత్తిని

ఆంధ్రా బ్యాంకులో
భద్రపరచడం ఆరంభించండి

సే వింగ్స్ బ్యాంకు
రికరింగ్ డిపాజిట్

ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్

మైనర్ సేవింగ్స్

కెడ్జీ బ్యాంకు

కల్పతరువు

భాగ్యలక్ష్మి

ఆంధ్రా బ్యాంకు లిమిటెడ్

సెంట్రల్ ఆఫీస్

సుల్తాన్ బజార్, హైదరాబాదు

యస్. నాగరాజన్

జనరల్ మేనేజరు

బి. స్వామినాథరెడ్డి
చైర్మన్

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అత్యధిక బ్రాంచీలు గల బ్యాంకు

With best Compliments from

DARISI VENKATESAM & SON

Retail Cloth Merchants

Vasthralatha No. 11

VIJAYAWADA - 1

With the Best Compliments of

SREE VISHNU & Co..

Wholesale Stationers and

Paper Merchants,

Krishna Nivas, Besant Road

VIJAYAWADA - 520 002

స్పందన సాహితీ సమాఖ్య
చేపట్టిన సాహసానికి జయోస్తు !
కృష్ణాజిల్లా తెలుగు రచయితల
చతుర్థ మహాసభలకు విజయోస్తు !

బిహెచ్. కృష్ణారావు

ఏజంట్ :

ఎల్. ఐ. సి. ఆఫ్ ఇండియా

గుంటూరు

Wishing the Krishna District

Telugu Writers' Conference

every Success

Phone : 75332

Sri Padma Cut-Pieces Center

Whole-sale Cloth Merchant

Vastralatha : 187-B

V I J A Y A W A D A - 520.001

With best Compliments to

SPANDANA SAAHITHEE SAMAAKHYA

V A S A V I T E X T I L E S

Prop : Ch. VITAL RAO

Wholesale Cloth Merchants

Vasthralatha : 168-A.

V I J A Y A W A D A - 520.001

Phones : { Office : 21049
Factory : 20696

JAY CEE AGRO CHEMICALS

Tobacco Colony

Post Box No 84

GUNTUR - 522001

With best Compliments from

Req. Phone : 33 53 72

LOMESH TRADING CORPORATION

GIRISH R MAJUMUDAR

Stockists & Suppliers of
Bolts, Nuts, Machine Screws, Spring Washers,
Engineering Tools, Circlips, Pipe-Fittings,
S. S. Valves & General Hardware

5-B/8, Sonawala Building, Tardeo - B O M B A Y 400 007

With Best Compliments from

Grams : "NAVICORP"

Phone : 268782

NAVIN CORPORATION

258, Perin Nariman Street,
(Bazar Gate Street) 1st Floor,
B O M B A Y - 400 001

Specialists for Spares of Electrical Heat Treatment such as Resistance wire,
Thermocouple Bare Wire, Silicon Carbide Heating Rods, Spares for
Strolhan's Apparatus. Resistance Thermometer, Heating Elements Etc.,

Phone : 61690

Khuddus Iron Scrap Centre

OLD IRON MERCHANT

Suppliers of

CAST IRON FOR FOUNDRIES

Abdul Khader Street,

Islampet, VIJAYAWADA - 520001

Telephones : { Shop : 75624
Resi : 75629
: 77075

M / s Gelli Krishnamurthy Bros, Iron Company

IRON & HARDWARE MERCHANTS

V I J A Y A W A D A - 520 001

Tata Dealers & Registered Stockists for

M/s Corborandum Universal Ltd , Madras

M/s John Baker & Sons, Bombay

Grams : "SUNMETAL "

Phones : { Office : 86346
Resi : 61465

SUNLIGHT METAL WORKS

Manufacturers of Aluminium and Stainless Steel Ware

Jawahar Autonagar, V I J A Y A W A D A - 7

With New Products for your Requirement

Shortly our

SUNLIGHT METALWARE INDUSTRIES

Jawahar Autonagar, V I J A Y A W A D A - 7

Insist on Lion Brand Aluminium and Stainless Steel Ware Only

Phone : 76039

STAR TRADERS

Main Dealers in :

**New Battery Plates of L. B. I., N. L. B. I., PVC
Separators, Glass Separators, AVRO Cell
Covers, all sizes Battery Connection Dyes,
Hydrometers, Battery scrap Etc ,**

Prop : Md. SHOBRA TI

Tarapet, VIJAYAWADA - 520 001

Phone : 62472

TAJ TRADERS .

Dealers in Battery Spares

Chargers, Plates, Top Covers. Separators, Dyes Etc.

Near Super Bazar

Bandar Road, VIJAYAWADA - 2

Partners : 1. SHAIK SILAR 2. SYED BASHU

76

జీ వ దీ ప ం

శ్రీ జి. వి. పూర్ణచంద్

బోరగిలిన బూరె లమూకుడు మీద
భానుడు - స్వ
భావం మరచి, పసికూనలా
పారాడుతున్నప్పుడు - నల్ల
బజారులో కొన్న తెల్ల చక్కెరలా
నీరుగారి పోతున్నప్పుడు - నువ్వు
అభావంలో అస్తిత్వం
అన్వేషిస్తూ - ఆరిపోయిన
దీపపు వెలుగు వెనుక - అద్దంలో
అందాలన్నీ ఒలక బోస్తున్నప్పుడు - నీ
వాకిటి నిండా కాలుచీకటి !

నీలాటి రేవులో, నీలాంటి ఒకరు
పాకుడు మెట్లమీద -
పాకుతున్న నీటి పురుగులా
కదిలే కాలానికి కాళ్ళు లేవంటూ
కాకమ్మ కావ్యాలు బరుకుతున్నప్పుడు - ఈ
మనుషుల మనసులనిండా చీకటి !
మాంసంలేని యెమక కోసం
పదికొక్కలు కారట్లాడే - నడి
బజారులో నడిచి వెళ్తున్నప్పుడు - మనం
సామాన్యణ్ణి స్పృశించిన సిటీబస్లా
ముందుకు చొచ్చుకుపోతున్నప్పుడు,
రోడ్డుప్రక్కని ఎంగిలి
తెచ్చిపెట్టిన తగువుని
చూసి వినోదిస్తున్నప్పుడు -
మన కళ్ళనిండా కటిక చీకటి !
ఈ చీకట్ల కూకటివేళ్ళు
పెళ్ళగించేందుకు
చిరుదీపం వెలిగిద్దాం రండి-జగతికి
జీవదీపం అందిద్దాం రండి !

With the Best Compliments of

VIJAYA ADVERTISING

Publicity Consultants

Circlepet, Phone: PP. 275

MACHILIPATNAM (A. P.)

77

బాలసాహిత్యం

“బాలబంధు”

శ్రీ బి. వి. నరసింహారావు

శ్రీ గుడిపాటి వెంకట చలం ఒక
సందర్భంలో విశ్వకవి టాగూరు గీతం
ఒరవడిలో

ఎక్కడ బడి అనేది లేదో

ఎక్కడ పిల్లలకి ఆడుకోవడమే విద్యో

ఎక్కడ బలవంతమనేది పిల్ల లెరుగో

ఎక్కడ పిల్లలు పెద్దలకి అర్థమౌతానో

ఎక్కడ పెద్దలు పిల్లలెపోతానో

తండ్రీ! ఆ లోకంలో నన్ను సృష్టించు-

అని రాసుకున్నాడు.

మూడు దశాబ్దాల నా విద్యాశాఖాను
భవం, మూడు దశాబ్దాల నా బాలరచనాను
భవం దీన్ని అక్షర సత్యంగా గ్రహించింది.

‘మనం మన పెంపకంవల్ల, విద్యా బోధన
వల్ల, బాల సాహిత్యసృష్టివల్ల భావితరానికి
చెందిన పిల్లలను దగాపడిన తమ్ముళ్ళనుగా,
దారితప్పిన తమ్ముళ్ళనుగా తయారు చేయ
కుందుము గాక’ అని దీక్షబూనాలి.

ప్రాచీన జానపద వాఙ్మయంలో స్త్రీల
పాటలు ఒక భాగం. ఆ పాటలలో చేరి
యున్నదే బాలసాహిత్యం. అక్కడ ఈ
బాలసాహిత్యం తల్లి ఒడిలోని పిల్లలాగ తన
స్నిగ్ధ నగ్న రూపంతో దర్శన మిస్తుంది.
అది గేయ రూపాత్మకం. అసలు ఏ భాషలో
నైనా తొలి కవితారూపం గేయంగానే
వెలువడింది. క్రమంగా గద్య పద్య రూపం
ధరించింది.

ఈ సాహిత్యం అలేఖ్యం (un-written).
దీని కర్తృత్వం తెలియదు. ఈ పదాలు

నన్నెచోడుడికీ, నన్నయ్యకూ పూర్వమే బహుళ
ప్రచారంలో నున్నట్లు శాసనదాఖలా. భాష
ప్రజాభాష. అందుకే ఆ కవితలు అంత
సరళంగా, సహజ సుందరంగా ఉన్నవి. జాతి
శైశవ దశను అవి దర్పణం పట్టి చూపు
తున్నవి. అంతే కాదు. నేటి మన ప్రాంత
రచనల్లో అనలుగా గొనలుగా అల్లుకొని
కానవచ్చే కవితా లక్షణాలన్నీ, నాటి బాల
రచనల్లో అంకురప్రాయంగా కనబడతాయి.

పూర్వ కవులు కొందరు ఆనాటి పాటలకు
అటలకు గల అవినాభావ సంబంధాన్ని తమ
కావ్యాల్లో అక్కడక్కడ ఉదహరించారు.

ఆటగా తమ జీవితాన్ని ఆనందమయ
మొనర్చుకొన్న నాటి ప్రజలు పాటలను
ఎంతగా ఆదరించి పరిరక్షించుకొన్నారో
చెప్పలేము. ఈ పాటలు ఇన్ని రకాలని చెప్ప
లేము. ఉహా పోహల్లో, ఉత్సాహ తాళ
గతుల్లో అవి అనంతం, అద్భుతం.

బాలురకు వేరు, బాలికలకు వేరు పాట
లుండేవి. వారి నయః ప్రభేదాన్ని బట్టి అవి
ఉండేవి. పండుగలకు, పబ్బాలకు, వేడుకలకు
వినోదాలకు సంబంధించి రకరకాలుగా
ఉండేవి.

లోకుల వాక్కులందే ఇవి పుట్టి పెరిగి
ఈనాటికీ చెక్కుచెదరకుండా నిలిచియున్నవి.
ఈ విస్తృత వాఙ్మయాన్ని ఎంద రెందరో
త్రవ్వి వెలికి తీశారు. దీనికి సాహిత్యగౌరవం
సమకూర్చిపెట్టారు.

మొదట తల్లులో, దాదులో, తల్లిహృదయ
మున్న కర్ణులలో, కవులలో ఈ పాటలు ఆనం

దావేశంలో అప్రయత్నంగా ఋక్కులు గానం చేసిన ఋషులవలె గానం చేసిఉంటారు.

ఈ గేయాల్లో శబ్దార్థ సంఘటనం చాల సహజం. అలంకారాల ఆడంబరం, కూర్పులో కృతకం తక్కువ. అన్ని తరహాలవారిని, దశలవారిని అలరించే ప్రసాదగుణం ఇందులో పుష్కలంగా ఉంది.

జాతి జీవిత ప్రతిబింబితం, జీవ చైతన్య విలసితం అయిన ఈ పాటల్లో పసివారి హృదయ తంతుల్ని పట్టి మీటగల పదగతి ఉంది. శబ్దాన్ని అర్థాన్ని మించిన ఆ లయ తాళగతికి పిల్లలు మరిసి మగ్గుతారారు.

ఎంతో లాలిత్యం, హృదయ నైర్మల్యం, భావ పరిమళం జాల్యారుస్తూ సూటిగా సుందరంగా పలికిన ఈ పాటలకన్న వేరే కవిత్యం ఎక్కడుంది?

ఈ పాటలు కొన్ని యావదాంధ్రీకు చెందినవి, కొన్ని చాళుక్యసీమ (సర్కారు జిల్లాల)కు చెందినవి; కొన్ని కాకతీసీమ (తెలంగాణ)కు చెందినవి, కొన్ని రాయల సీమకు చెందినవి ఉన్నవి. ఆ యా మండలా లకు చెందిన ముద్రలు (యాసలు) వానిలో ఉన్నా, అంతస్సామ్యం అన్నింటా అమరి ఉంది.

మార్గకవిత్యమనే పురాణాలు ప్రబంధాలు పండితులకూ ప్రభువులకూ మాత్రమే పరిమితమై యుండేవి. సామాన్య జనుల కవి అందుబాటులో ఉండేవి కావు. ఆ సాహిత్య వీధిలో సామాన్య! మానవుని స్పర్శ లేదు.

అందుకే సుందర ప్రకృతి నందనులైన జానపదు లెందరో వచ్చి ఆత్మానందానికి ఈ ముగ్ధమోహన దేశి ఛందస్సు పాటలు అల్లడం ప్రారంభించారు. ఈ దేశి కవితలకు

శివకవుల రాకతో మంచి ప్రాచుర్యం లభించింది.

నేడు బాల సాహిత్యం ఎన్నో రకాల ప్రచారాన్ని పొందుతున్నది. ఎందరో రచయితలు బాలసాహిత్యకృషిని బహుళంగా సాగిస్తున్నారు. పిల్లలకోసం పాటలు, కథలు, నాటికలు సుగమ విజ్ఞాన శాస్త్రగ్రంథాలు రచిస్తున్నారు. సినిమారంగాన, ఆకాశవాణి ప్రసారాల్లో, దిన వార మాస పత్రికల్లో బాల సాహిత్యానికి తగినంత స్థానం లభిస్తున్నది. పాఠ్యగ్రంథాల్లోకూడ బాల సాహిత్యం చోటు చేసుకొన్నది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, అనేక పు సక ప్రచురణసంస్థలు పోటీలు నడిపి ఉత్తమ సాహిత్యానికి ఉచిత రీతిని పారితోషికాలు అందజేస్తున్నాయి.

1976 మార్చిలో మన ఆంధ్రీరాష్ట్ర ప్రభుత్వం బాలల అకాడమిని స్థాపించింది. దానికి 14-9-76న మన రాజధాని హైదరాబాదులో భారత రాష్ట్రపతి శ్రీ ఫక్రుద్దీన్ అలీ అహమ్మద్ ప్రారంభోత్సవం చేశారు. ఆ బాలల అకాడమిలో ఈ వ్యాసకర్త ఒక కార్యవర్గసభ్యుడుగా ఎన్నుకోబడినాడు.

ఈ సందర్భంలో మన బాలల అకాడమి ముఖ్యాశయాలను కొన్నింటిని ఇక్కడ పేర్కొనడం చాల అవసరం. అవి:—

1. పిల్లలలో శాస్త్రీయవృత్పథం, పరిజ్ఞానం కలిగించుటకై మంచి కథలతో కవితలతో, ఆధునికవిజ్ఞాన విషయాలతో కూడిన సారస్వతాన్ని ప్రచురించడం.

2. బాల సాహిత్య కర్తల కృషిని సమన్వయ పర్చడం.

3. పిల్లలలోని రచనాశక్తిని, సాహిత్య కళాభిరుచిని పెంపొందించడానికి ప్రత్యేకంగా ఒక బాలల పత్రికను నడపడం.

4. పిల్లలకు అర్థమయ్యే సరళభాషలో

శాస్త్రీయ విషయాలతో సచిత్ర విజ్ఞాన సర్వస్వం ఒకటి ప్రచురించడం.

ప్రభుత్వమే చేపట్టింది కనుక ఈ ఆశయా లన్నీ ఫలోన్ముఖం చెందడానికి ఎట్టి ఆటంక ముండదు. అలా జరిగిననాడు బాలల అకా డమి స్థాపన సార్థకతచెందినట్లు భావింపవచ్చు.

బాల సాహిత్యకృషి ఒక గొప్ప కళ. దానికి ఎంతో ఆలోచన, పరిశీలన అవసరం. పిల్లల మనస్తత్వాన్ని ప్రత్యేకంగా ఆకళింపు చేసికోవాలి. వాళ్ళ ప్రత్యేకతను గుర్తించి, దానిని తగినట్లు ప్రోత్సహించి, పిల్లలను వాళ్ళ మార్గాన సర్వతోముఖాభివృద్ధి చెందేటట్లు చూడాలి.

నాటి మన ప్రాచీన బాల వాఙ్మయాన్ని గానీ, నేటి ప్రపంచ బాల వాఙ్మయాన్ని గానీ పరీక్షగా చూచినట్లయితే ప్రాచీనవాఙ్మయానికి భిన్నమైన ఒకానొక విశేషం మానవ మనుగడకూ, మంచితనానికి అవసరమైన ప్రాణ తుల్యమైన పవిత్రభావం కనబడుతుంది. దానిని అతీతంగా ఉంచేరా అని చూడవలసి యున్నది. ఆ మహదాశయంతో బాల సాహిత్యకృషి సాగిననాడు లోకకల్యాణానికి మంచిమార్గ మేర్పడుతుంది.

ఈనాటి పెద్దలను వేరుచేసే కార్యాలకు కారణమైన భావాలను ప్రతిపాదించే సాహిత్యం పిల్లలకు పనికిరాదు. “అంద రొక్కటే” “అన్నీ - అందరూ ఊమంగా బ్రతకా”లన్న భావం పెంపొందించే బాల సాహిత్య సృష్టి జరగాలి. ఉదాహరణకు— కులమని, మతమని, జాతియని, హెచ్చు లొచ్చులని మచ్చుకైనా పిల్లలకు బోధింప కూడదు. చిన్ననాటినుండి వారిని కార్య శూరులుగా తయారుచేయాలి గానీ, కర్మ శూన్యులుగా, పరులపై ఆధారపడేవారిలా తయారు చేయకూడదు.

‘అంద రొక్కటేను’ బంధ మొక్కటేను సుమ్ము, ‘మనవలెనే అందరునూ మనవలెనూ అని నమ్ము’— అని వారికి ఉగ్రుపాలతో బోధించాలి.

మన పాఠ్యగ్రంథాల్లో ఇంకా పరిహరింప వలసిన విషయా లనేకమున్నాయి. ఏదో అలవాటుగా, ఆచారంగా వస్తున్నవని కొన్ని పాఠభావాలను, విశ్వాసాలను, వర్ణ వర్ణ ప్రసక్తిని అందులో తొంగిచూడనీయడం ఉచితంకాదు.

నేను బడులు బడులుకావు. గుడి, బడి అమ్మ ఒడిగా మారి తేనే శ్రేయం, ప్రియం చేయించడం.

“అమ్మఒడి చదువులబడి, మా యమ్మఒడి నాకొక గుడి; అమ్మ నేర్పును ఒరవడి, దైవమ్మకంటె త్వరపడి. అమ్మయే నా సర్వమూ, దైర్యమ్మ బలమూ గర్వమూ” అని ప్రతి బాలుడు ధీరుడై భావించుకో గలగాలి.

అంతేకాదు “ఒడికీగుడికీ తేడాలేదోయ్ భక్తి శ్రద్ధా ఒకటేనోయ్” అన్న విశ్వాసం వాళ్ళకు బాల్యంలోనే పాదుకొనాలి.

అద్భుతం, హాస్యం, చమత్కారం, యుక్తి, ఆలోచన ఇటువంటివి పిల్లల నాకర్షిస్తాయి. ఏరం మితిమీరకుండా ఉంటే సరిపడుతుంది. కరుణకూ స్థానం ఉంది. స్థూలంగా చెప్పా లంటే పిల్లల దౌర్బల్యాన్ని, గుడ్డి నమ్మకాన్ని పెంపొందించేది బాల సాహిత్యం కానేరదు. దైవ విశ్వాసం, మత విశ్వాసం, రాజకీయ వాసనలప్రవేశం బాలసాహిత్య ప్రాంగణంలో ఎంతవరకు సమంజసం, వాంఛనీయం అన్నది నిష్పక్షపాతంగా తేల్చుకోవాలి. పిల్లలసలు మతాతీతరాజ్యాలని మనం ముందు ఒప్పు కోవాలి.

ఏదో తెలియబడని శక్తిని నమ్ముకుంటే

అన్ని సుఖాలూ లాభాలూ కలుగుతాయన్న భావం పెదల్లో ఎంత తపో, పిల్లల్లో కలిగించడమూ అంతకు నూరింతలు తప్పు. మనిషిలో పెరగవలసింది జ్ఞానం, యత్నం, సద్బుద్ధి.

బాల సాహిత్యం పిల్లల బుర్రల్లో కొన్ని మాలికమైన భావాలను-ధైర్యం, నిజాయితీ, స్నేహభావం, త్యాగబుద్ధి, సేవాదీక్ష- ఇలాంటివి బలంగా నాటాలి. ఎన్ని కష్టాలూ ఆటంకాలూ వచ్చినా అనుకొన్న మంచిపనిని సాధించే పాత్రలు గల కథలు పిల్లల్లో శీలాభివృద్ధికి తోడ్పడతాయి. ధన సంపాదనావకాశం కోసం గాక గుణ సంపాదనావకాశం కోసం కృషిచేసే మార్గాలను మాటల్లో,

మంచి పాత్రల ఉదాహరణల్లో చూపాలి.

అతి ప్రాణాలు, అన్వయ క్లేశాలు, ధ్వనులూ, వ్యంగ్యాలూ, అంతస్సంఘర్షణలు- ఇలాంటివి బాలసాహిత్యంలో కూడదు.

ఈ స్వాత్మిక్ యుగంలో పిల్లలు తెలుసుకోవలసినవి ఎన్నో ఉన్నాయి. ఆరోగ్యసంబంధమైన అందాలు వాళ్ళు చిన్నప్పటినుండి తెలుసుకోవాలి.

ప్రపంచ పౌరులందరూ పిల్లల షేమాన్ని పవిత్ర కర్తవ్యంగా ఎంచి వారు చేయగల్గిన దంతా చేసిననాడు పిల్లల జీవితాలు సుఖమయంగా ఆనందమయంగా ఉంటాయి. అదే బాలసాహిత్య ధ్యేయంకావాలి!

శ్రీ జయశ్రీ వెండికల్ అండ్ జనరల్ స్టోర్స్

స్టాల్ నెం. 3

ఫోర్ట్ రోడ్ : : మచిలీపట్నం

మా వద్ద అన్నిరకముల

ఇంగ్లీషు మందులు మరియు J & J డిపేన్ మందులు దొరకును

ఎ. జగన్మోహనరావు

ప్రొప్రైటర్

చీ క టి చి ట్లి ం ది

“ కిరణ్ ”

ప్రిన్స్ !

నూరేళ్ళ జీవితంలో నాల్గో వంతు.

— ఎద్దులా ఎదిగాడు

మొద్దులా వున్నాడు

ఉద్యోగం సద్యోగం లేదు

వెధవ పూరంతా తిరుగుతాడు

ఎట్ సెట్రాలు....

గత మూడేళ్ళూ

నేపథ్య సంగీతం

మా 'యావనం' మూవీకి !

బే ఆఫ్ బెంగాల్ పక్కనే వుంది

అయినా మా ఆశయాల అఖాతాలు

యింకెంతో లోతుంటాయి

మా ఆశలు వుత్తుంగ తరంగాల్లా

పడి లేస్తుంటాయి.

జవం 'మా పాలిటి' వరం

ముందుకే దూకుతుంది మా గుర్రం.

డామ్ ! కొద్దిగా 'సొల్లు' మాట్లాడటం

అలవాటయింది యీ మధ్య

ఏమయినా,

వ్యక్తిత్వం చిత్రానికి

రంగు దిద్దుకుంటున్నాం,

భవితవ్యపు రస్తాని

చదును చేయ పూనుకున్నాం,

శ్రమలోనే మాకు విశ్రాంతి

ఆ చెంతనే మా మనసుకు శాంతి.....

లేవరా-సబ్ కాన్స్టేబుల్ నుండి పై వైపుకి-షిఫ్ట్ !

ఇలలోనూ

తూర్పునా చీకటి చిట్టింది

ఇక వెల్లు వెల్లువలా జారనుంది !

With best Compliments from

Phone : 76622

Ln. U. Madhusudhana Rao, B. Com ,

Direct Agent, L. I. C

Zonal Manager's Club Member

STAR-HOME, VIJAYAWADA - 2

క్రీ. శ. 2000 నాటికి

జల సంక్షోభం?

డా. చందు సుబ్బారావు

ప్రపంచంలో ఇటీవల సంభవించిన పెట్రోలు సంక్షోభంలాగే కీ॥శ॥ 2000 సం॥ నాటికి నీరు కరువై పోతుందా? తెలం, బంగారం, రేడియో ధార్మికలోహాలు నేటి నాగరికతకు పట్టుగొమ్మలు. కాని నీరు సర్వ జీవకోటికీ ప్రాణాధారం. నీరు భూమిపైన లభించటం అరుదైపోతే 'జల సంక్షోభం' అన్నింటికంటే దారుణమైన సమస్యవుతుంది. ఇప్పటికే కొన్నిచోట్ల కరువు కాటకాలతో ప్రజలు మాడిపోతున్నారు. అటు వ్యవసాయానికీ, ఇటు పారిశ్రామిక ప్రగతికీ నీరు మూలాధారం కావటంవలన ప్రపంచంలో ఒకచోట ఎంత ప్రగతి సాధించినా, మరోచోట ఆకలి చావు తప్పటంలేదు. సహకార సౌభ్రాతృత్వాలతో ఎగుమతి దిగుమతులు సల్పటానికికూడా వీలులేని మూలకం ఇది. కొండొకచో దప్పిక తీర్చలేని కొండంత సముద్రం ఉన్నా ప్రయోజనంలేదు. ఏ ధృవాలదగ్గరో గడ్డకట్టి అపారమైన జలాలు ఉన్నా - ఇవి 'కాశీలో కొబ్బరికాయ'ల వంటివి. మంచు గడ్డలను కరగించటానికి తడిసి మోపెడవుతుంది. నదులు వర్షాకాలంలోతప్ప నీటిని సరిపోయినంత దాచి వివిధప్రదేశాలకు పంపిణీ చేయలేవు. భూమిలోపల ఉన్న నీరు అనుకొన్నప్పుడు, అవసరమైనప్పుడు పైకిరాదు. అన్నింటికీ మూల విరాట్టయిన 'వర్షపాతం' ప్రాంతాలనుబట్టి, శీతోష్ణాలనుబట్టి మారుతుంటుంది.

భూగోళం మీద వున్న నీటిలో 97% సముద్రాల్లో వుంది. మిగతా 3% నదులు,

సరస్సులు, భూగర్భం, మంచుకప్పులు, ధృవ ప్రాంతాల్లో సద్దుకుంది. తిరిగి ఈ మూడు శాతంలో ఎక్కువ భాగం (నాల్గోవంతు) భూగర్భంలో దాగివుంది.

అయితే నేటి పరిస్థితినిచూస్తే కొన్ని హానికరమైన సూచనలు మినహా నీరు ఇంకా సంక్షోభ ఖనిజరూపం దాల్చలేదు. వాడకం లోనూ, వినియోగపద్ధతుల్లోనూ, ఎగుడు దిగుళ్ళు మినహాయిస్తే కావలసినంత నీరు దొరుకుతూనేవుంది. ఆ మాటకొస్తే కీ. శ. 2000 కాదు, 3000 కూడా భూమిపైన నీటికి కొరత రాదు. ఎక్కడో ఒకచోట నీరుంటూనే వుంటుంది. ఆ ఎక్క ఉన్నది సమస్య. ధృవాలదగ్గర నీరు శీతోష్ణమండలాల్తైన మన ప్రాంతాలకు చేరాలంటే లక్ష మిలియన్ల కిలోవాట్ల విద్యుచ్ఛక్తి సాలీనా ఖర్చుపెట్టవలసి వుంటుంది. సహజంగా విద్యుచ్ఛక్తి జలవిద్యుత్ప్రాజెక్టులనుండితప్ప రాదు. నీరు లేందే విద్యుచ్ఛక్తిరాదు. విద్యుచ్ఛక్తి వలన నీటి సరఫరా అందుమూలంగా అనూహ్యం - అలాగే సముద్రపు నీటిని శుభ్రపరచటంకూడా. ఇవన్నీ జరిగినప్పుడు గ్లాసుడు మంచినీటి ఖరీదు, ఆపిల్ రసం ఖరీదుకు మించి పోతుంది. అదీ మనమనుకొనే సంక్షోభం. అయితే -

జల సంక్షోభం రాగలదని ఊహించటం కాదు. శాస్త్రవేత్తలు లెక్కిస్తున్నారు. సుప్రసిద్ధ సోవియట్ జల విజ్ఞానశాస్త్రవేత్త లావోవిచ్ ఈ ప్రశ్నయం జరుగుతుందని ఊహిస్తున్నవారిలో ప్రథముడు. అలాగే ప్రపంచం యావత్తూ నీటి వనరులమీద తమ దృష్టిని కేంద్రీకరిస్తున్నారు. వారుగణిస్తున్న విషయాల్లో ముఖ్యాంశాలివి.

1) మనిషియొక్క సగటు వాడకం దినానికి 150 లీటర్లనుండి క్రీ॥ శ॥ 2000 నాటికి 400 లీటర్లకు పెరుగుతుంది.

2) ఆనాటికి పారిశ్రామిక ప్రగతి నేటి కంటే 15 రెట్లుంటుంది.

3) 2000 నాటికి ప్రపంచ జనాభా 6000 మిలియన్లకు చేరుతుంది.

4) వ్యవసాయం 5 రెట్లు పెరుగుతుంది.

5) పై విషయాలన్నీ పురోభివృద్ధి సంకేతాలు. మరో తిరోగమన సంకేతం ఉంది. అది కాలుష్యం. ఈనాడు మనం అవలంబిస్తున్న సాంకేతిక, సాంఘిక జీవ ధోరణులను ఇలాగే కొనసాగిస్తే మన నదులూ, కాల్వలూ మురికికాల్వలై ప్రవహించే ప్రమాదముంది.

ప్రగతికై కొత్త వనరులను సమీకరించుకునే మాట అటుంచి ఉన్న నీటిలో కాలుష్యం చేరి వాటి వినియోగస్థితిని కరగించే అవకాశం ఉంది. అందుచేత మొదటి 4 అంశాల ప్రాధాన్యత ఒకే తూ, చివరి అంశంయొక్క ప్రాముఖ్యత ఒకే తూ - అని భావిస్తున్నారు. ప్రపంచం మొత్తంమీద వివిధ రంగాల్లో వినియోగం నేటికీ, క్రీ. శ. 2000 నాటికీ ఎలా మారుతుందో పట్టికలో చూపబడింది.

పట్టిక		
(నీటి వాడకం ఘన కిలోమీటర్లలో)		
రంగం	నేడు	క్రీ.శ. 2000
గృహవసతి,		
మున్సిపాలిటీలు	110	920
పశుసంక్షేమం	40	150
విద్యుచ్ఛక్తి	250	3,100
పరిశ్రమలు	200	3,000
వ్యవసాయం	2,500	4,250
తోటలు, చెట్లు		
(వ్యవసాయేతర)	1,260	2,500
కాలుష్యం	5,580	37,600
(ఇదేరీతిన కొనసాగితే)		
మురికినీరు	1220	?
మొత్తం	11,160	51,520

ఇలా పెరిగిపోతున్న నీటి అవసరాలు, తరిగిపోతున్న వనరులమధ్య శాస్త్రీయకృషిని బట్టి కొంత సంక్షోభ నివారణ కూడా సాధ్యమే ననిపిస్తుంది.

ఉదాహరణకు నేడు వెళ్ళిపోతున్న 1220 ఘ. కి.లో. మురికినీటిలోను 290 ఘ కి.మీ. నీటిని తిరిగి ఏదోవిధంగా శుభ్రపరచి వాడుతున్నారు.

అలాగే ఈనాడు వృధాగా సముద్రాల్లో కలిసిపోతున్న నదుల నీటినుండి కొంత దారి మళ్ళించి నిల్వ చేయటానికి యత్నిస్తున్నారు. అవిరైపోయే జలాశయాల్లో రసాయనాలు కలిపి నీరు అంతర్ధానం కాకుండా ఆపే ప్రయత్నం నాగిస్తున్నారు. సాధ్యమైనంత వరకు తక్కువ ఖర్చులో సముద్ర జలాన్ని శుభ్రపరచటానికి సన్నద్ధమవుతున్నారు. కాలుష్యం కూరదంష్ట్రల బారినుండిరక్షించి సద్వినియోగానికై అనేక జాగ్రత్తలు తీసుకుంటున్నారు. పట్టికనోసారి పరిశీలిస్తే మనకో విషయం సువిదితమవుతుంది. ఒక్క ఈ కాలుష్యాన్ని అరికడితే చాలు. జలసంక్షోభం నూరేళ్ళు ఆవలకు వెళుతుంది. “మాంచెస్టర్ గార్డియన్” అనే పత్రికలో ఓసారి సంపాదకీయంలో ఇలా వ్రాసారట.

“భారతదేశంలో సన్యాసుల ఆధ్యాత్మిక చింతనమాటలా వుంచి వాళ్ళూరికినే ప్రతి కాలవలోనూ, నదిలోనూ స్నానంచేయకుండా వుంటే మంచిది. ఎక్కడపడితే అక్కడ దొర్లి హుక్కాలు గంజాయిలు పీల్చి, ఉదయాన్నే అవన్నీ నీటిలో ఉమ్మారుతున్నారు” అని.

నీటి విలువ ఎలాంటిదో మచిలీపట్నంలో కాకపోయినా మాచర్లలోనైనా గ్రహించవచ్చు. *

For Safety, Security and Higher yield

PLEASE INVEST IN

Phone : 469

Life Insurance Corporation Employees' Co-operative Bank Ltd.,

(Regd. No. 15 N. N.)

MACHILIPATNAM

Interest Rates on Fixed Deposits

<i>Period</i>	<i>Rate of Interest</i>
1. 15 days and above — less than 46 days	4%
2. 46 days and above — less than 91 days	4½%
3. 91 days and above — less than 6 months	6½%
4. 6 months and above — less than 9 months	7%
5. 9 months and above — less than 1 year	8%
6. 1 year and above — less than 3 years	9%
7. 3 years and above — up to & inclusive of 5 years	10%
8. Above 5 years (61 months & above)	11%

We pay interest on monthly basis in special cases.

Facility of converting Interest on Fixed Deposit
as Recurring Deposits is available.

For more details please contact the Secretary.

Shri D. KRISHNAMOORTHY
Divisional Manager, L. I. C. of India
Ex-officio President

Shri L. S. RAMAIAH
Vice-President

B. RAMA RAO
Secretary

Shri T. L. R. PRASADA RAO
Treasurer

With best Compliments from :

Cables : "TECHNIND"

Phones :   Factory : 322
Resi & Office : 145

TECHNIND CABLES

Manufacturers of:

A. C. S. R. and A. A. Conductors

F-5, INDUSTRIAL ESTATE
NANDYAL 518 502
Andhra Pradesh

Phones : 1 Factory : 322
2 Resi & Office : 245

With best Compliments from :

Cables : "TECHNIND"

Phones :   Factory : 322
Resi & Office : 145

TECHNIND CABLES

Manufacturers of:

A. C. S. R. and A. A. Conductors

F-5, INDUSTRIAL ESTATE
NANDYAL 518 502
Andhra Pradesh

A. C. S. R. and A. A. Conductors

NANDYAL 518 502

86

NARESH KUMAR & Co.,

245, Sancha Gally,

M. J. Market - B O M B A Y 400002

Always Insist on

COORLA MILLS

SONA RUPA RUBIA SAREES

Agent for Andhra Pradesh

Phone : Office : 77415

Resi : 77891

JAYA TEXTILE AGENCY

190-B Vastralatha

V I J A Y A W A D A - 520001

Grams: 'VENKATESWARA'

Phones: Office 36 & 37
Resi. 72 & 73

Sri Venkateswara Fertilisers

Prop: T. MYSOORAI AH & Co.,

Chemical Fertilisers, Rice & Cotton Merchants

ALLAGADDA - 518543

Kurnool Dt. (A. P.)

SRI TIRUPATHI VENKATESWARA RICE, COTTON & OIL MILLS

ALLAGADDA - 518543 (A. P.)

Grams: 'COTTON'

Phone: 32

Sri Venkateswara Cotton & Oil Co.,

CHAGALAMARRI (Kurnool Dt. A. P.)

Branches at: Adoni, Bellary & Raichur

Sri Venkateswara Trading Corporation

Cotton & Oil Merchants

ALLAGADDA - 518543 (A. P.)

Sri Venkateswara Cotton Traders

Cotton Merchants

ALLAGADDA - 518543 (A. P.)

Branch at NANDVAL

Phones : { Shop : 76065
Resi : 77816

P. V. R. RAO & SONS

(P. V. Ramalingeswara Rao & Sons)

Park Road: V I J A Y A W A D A - 1

Dealers in: **Everything in Electricals**

Stockists: **E. C. E. Tubes and Lamps**

E. C. E. Single Phase and Three Phase Meters

Finolex and VASAVI CABLES

With Best Compliments from

N. N. MEDICALS

KANKIPADU

Krishna District (A. P.)

Tele : " EMERALD "

Phones : { 76696
77761
72180

EMERALD WINES

Whole-sale Wine Merchants

11-6-25, Abdul Azeem Street

VIJAYAWADA - 520 001

Distributors

for

" EMERALD " LAGER BEER

and

" EMERALD " FINE LIQUORS

Preferred Dealers

for

HAYWARDS FINE LIQUORS & BEERS

ANAND SAFE COMPANY

Manufacturers :

Steel Furniture, Almyrahs, Iron Safes & Sofa - Com Beds Etc ,

Dealers: myfoam MATTRESSES - PILLOWS - CUSHIONS

Show - Room :

Eluru Road - Governorpet

V I J A Y A W A D A - 520 002

With the best Compliments from

INDIA BLOCK MAKERS

First of its Kind in A. P.

**3-6-430/1 Liberty Road,
Himayatnagar,
HYDERABAD - 500 029**

**Ramarao Street
Gandhinagar,
VIJAYAWADA - 3
Phone : 72295**

ది కృష్ణా సెంట్రల్ కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు లిమిటెడ్

హెడ్ ఆఫీసు : బందరు

స్థాపితము : 1915

పోస్ట్ నెం. 530, 539

ప్రాంతాలు :— భీమవరం, కైకలూరు, ముదినేపల్లి, గుడివాడ, గుడ్లవల్లేరు, బంటుమిల్లి, చల్లపల్లి, అవనిగడ్డ, పామర్రు.

శ్రీ డి. ఏసుదాసు, యమ్. ఎ., హెచ్. డి. సి.,

స్పెషల్ క్యాటగిరి డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు - పర్సన్ యిన్ ఛార్జ్, పోస్ట్ నెం. 730

ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని 26 కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకులలోకెల్ల మిన్న అని మన్ననలను పొందిన 'ఎ' క్లాసు బ్యాంకు. సహకార సంఘాలకు, రైతులకు, వర్తకులకు, యితర వృత్తిదార్లకు అన్ని విధములైన బ్యాంకింగ్ సౌకర్యములు సమకూర్చి గత 60 సం॥ ల నుండి సేవ చేస్తున్న బ్యాంకు.

అన్ని ప్రాంతీయందు సేఫ్ డిపాజిట్ లాకర్ల సౌకర్యము కలదు. మరియు

బంగారు వస్తువుల తాకట్టుపై అప్పు లీయబడు సంస్థ

ధనలక్ష్మీ డిపాజిట్లు పథకము ప్రత్యేక ఆకర్షణ. మీరు వేయి డిపాజిట్లు వ్యవధిని బట్టి 34.72 శాతం బారువడ్డీ యిచ్చు సంస్థ.

: మా బ్యాంకులోని డిపాజిట్టులకు ఇన్నూరెన్సు కలదు :

ధనలక్ష్మీ డిపాజిట్లు పథకము క్రింద మీరు రూ. 1,000 లు డిపాజిట్లు చేసిన		వడ్డీతో సహా వచ్చు మొత్తము		లెక్కకువచ్చు బారువడ్డీ	
1.	సం. నకు	రూ.	1089 లు	8.90	శాతం
2.	„		1185	9.25	„
3.	„		1327	10.90	„
4.	„		1458	11.45	„
5.	„ 1 నెలకు		1704	13.87	„
6.	„		1875	14.58	„
7.	„		2080	15.43	„
8.	„		2307	16.34	„
9.	„		2559	17.32	„
10.	„		2838	18.38	„
12.	„		3489	20.74	„
15.	„		4754	25.00	„
18.	„		6472	30.40	„
20.	„		7949	34.75	„

సి.హెచ్. నాగేశ్వరరావు, B.Com., H.D.C.,
సెక్రటరీ

డి. ఏసుదాసు, M.A., H.D.C.,
పర్సన్-ఇన్-ఛార్జ్

సి. బి. వి. నరసింహం, B. Com.

డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు - ఛీఫ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు

With the best Compliments from

Sri Laxmi Satyanarayana Sweets

Manufacturers of
Pure Ghee Sweet-meats
&
Exporters to Foreign Countries

Regd Office
Minerva Talkies Lane
Phone : 550
MACHILIPATNAM

Branch
A. P. S. R. T. C. Bus Stand
Phone : 75373
VIJAYAWADA - 2

Prop : Sirvisetty Satyanarayana

Grams : " DEANCYCO "

Om

Phone : 75828

DELHI & ANDHRA CYCLE Co.,

Whole-salers and Retailers in Cycles and Spare Parts

ఢిల్లీ అండ్ ఆంధ్ర సైకిల్ కంపెనీ, విజయవాడ - 1

12-2-96, Babu Rajendra Prasad Road

V I J A Y A W A D A - 1 (A. P.)

Bankers :

United Commercial Bank

The Andhra Bank Ltd.,

Best Compliments to " SPANDANA "

IMMADISSETTY SOMAIAH, B. Sc.,

Agent, L. I. C. of India

&

Principal

CHANDRA TUTORIAL COLLEGE

T I M M A S A M U D R A M

Prakasam District

94

Phone : 218

COMPLEX PLASTIC INDUSTRIES

Manufacturers of

P. V. C. Fancy Bags, Packing Bags, Tubes & Sheets

L. D. Polithin, Packing Bags, Fancy Bags. Tubes and Sheets

H. D. Polithin, Fancy Bags, Packing Bags

Fort Road, MACHILIPATNAM

Phone : 689

Jaya Lakshmi Light and Cycle Spare Parts Merchants

AUTHORISED ATLAS DEALER

115, Pattabhi Market.

MACHILIPATNAM, Krishna Dt. (A. P.)

Proprietors

T. Narasimha Rao & Brothers

VENKATARAMANA CYCLE STORES

Opp. Vijaya Talkies, Eluru Road

VIJAYAWADA - 520 002

Dealers

India Super Tyres & Good year Tyres

All Kinds of Spare Parts & Cycle accessories

Prop : S. Venkatanarayana, B. com.,

Protect All Crops From Pests
with
'J P' I. S. I. Standard Pesticides & Fungicides

Fertilise the Fields
with
'Jayalakshmi' Brand Balanced Fertiliser Mixtures

ALSO DEALERS FOR

M/s. The Andhra Sugars Ltd., Chemicals & Fertilisers Divn, Kovvur
for their Superphosphate

M/s Hindustan Steel Limited, Calcutta for their 'SONA' - C.A.N.
25% N and 'RAJA' - Ammonium Sulphate

M/s. The Fertilizer Corporation of India Limited for their 'SUPHALA'
and other Nitrogenous Fertilisers

M/s. The Fertilisers and Chemicals Travancore Limited, Udyoga-
mandal for their Fertilisers

M/s. Southern Petrochemical Industries Corporation Limited,
Madras for their 'Urea'

M/s Indian Potash Limited, Secunderabad for their 'Muriate of
Potash' as Franchised Dealers

M/s. E. I. D. - Parry India Ltd. Secunderabad for 'GROMOR' -
Products

M/s. Shaw Wallace & Company Limited., Madras for 'VJAY'
Complex Fertilisers and Urea of Madras Fertilisers Limited

Jayalakshmi Fertilisers,

Venkatarayapuram,

T A N U K U - 534211

West Godavari Dt., (A. P.)

Phone : 77

Grams : " FERTILISER "

With best Compliments from

Bhaskara Picture Palace	Chilakaluripet	Phone : 124
Theatre Vijaya Bhaskar	"	" 124
Nagarjuna Kala Mandiram	"	" 10
Bhaskara Picture Palace	Parebur	" 46
Sri Satyanarayana Talkies	Narasaraopet	" 88
Bhaskara Silk Emporium	Chilakaluripet	" 55
Bhaskara Fancy Centre	"	" 55
Bhaskara Nursing Home	}	"
Dr. K. Sambasiva Rao, M.B.B.S.		

Phones : 23058 & 23060

Opening Shortly :

Bhaskara Picture Palace (Deluxe)

G U N T U R

Managing Partner

Kotturi Sambasiva Rao

Chilakaluripet

(Phone : Resi : 58)

కవులకు, నకాకారులకు
రచయితలకు, సాహితీ మిత్రులకు

గు భా కా ం క్ష లు

శ్రీ రా మ చి త్ర

మద్రాసు

With best Compliments from

GOUTAMI SALES CORPORATION

Manufacturers :

Sofa Cum-Beds.

Sofa Sets.

Steel & Wooden Furniture

Specialists in Sofa Sets

Show Room

Elur Road

Near Ramamandiram

VIJAYAWADA - 2

Work Shop

Peshadri Sastri St.,

Governorpet

VIJAYAWADA - 2

With Best Compliments from

Phone : 270

RAVI SOBHANADRI CHOWDARY

" NEW TEXTILE SHOW ROOM "

GUDIVADA .

Krishna Dt. (A. P.)

శీతాకాలం కావడంవల్ల త్వరగానే చీకటి పడిపోయింది. ఏడుగుంటలకే ఎంతో రాత్రయి నట్టుగా వుంది!

మాచమ్మ చేతి కర్ర ఆసరాతో కళ్ళు కనిపించక కుంటుకుంటూ నడుస్తోంది. ఆమె చేతిలో పళ్ళెం మొకటుంది. ఆ పళ్ళెం ఖాళీగా వుంది.

చలిగా వుంది. వీధిలైట్లు వెలగడంలేదు. సందులూ, గోతులూ; బురదగా, అసహ్యంగా వున్నాయి.

మాచమ్మ నెమ్మదిగా తడువుకుంటూ నడుస్తోంది. చలికి వణకిపోతోంది. శరీరం ముడతలుపడి, ఎముకలు కనిపిస్తున్నాయి. కట్టుకున్న నేతచీర చినిగిపోయింది.

చీకటిగా వుంది.

నడుస్తోంది. ఒకింటి ముందు ఆగింది. చేయి వణకుతోంది. గొంతులోంచి మాట వెగలడంలేదు. కడుపులో ప్రేవులు ఆకలికి మాడిపోతున్నాయి. “అమ్మా కాస్త అన్నం పెట్టు తల్లీ”

“పోవే. పో. నేళా పాళా లేదు”

“కాస్త అన్నం పెట్టు తల్లీ! నీకు పుణ్య ముంటుంది”

“పోవే. నీక్కామా చెప్పేది?”

మాచమ్మ నిట్టూర్చింది. కదలేక కదలేక కలిసింది అక్కడుంచి. కాళ్ళు తడబడు తున్నాయి. చలికి శరీరం గజ గజ వణకు తోంది. గదిలో ఐస్ పరచి అందులో

పడుకోబెట్టినట్లుగా వుంది! ఐనా, మాచమ్మ ఎలాగో నడుస్తోంది. నడవక తప్పడంలేదు!

ఓ సందు దగ్గరకొచ్చిఆగింది. ఆ సందంతా భీభత్సంగా వుంది. పాడైపోయిన గోడ్డును బాగుచేయడంకోసం, అక్కడంతా రాయి తోలబడి వుంది. గుంటలు. గుంటల్లో మురికి నీరు. ఆ మురికినీటిలో పందులు పోట్లాడు కుంటున్నాయి. ఒక కుక్కకూ కుయ్యో కుయ్యో మంటూ అరుస్తోంది. భరింపరాని వాసనగా వుంది.

ఏదో ఇంటిలోంచి ఎవరో బిగ్గరగా నవ్వుతున్నారు. మరో యింటిలోంచి సినిమా పాటలు వినిపిస్తున్నాయి. ఎదురింటి లోంచి పసిపాప గుక్క-పెట్టి యేడుస్తోంది.

మాచమ్మ నడుస్తోంది.

“అమ్మా! కాస్త అన్నం పెట్టు తల్లీ! రెండురోజులనుంచి అన్నంలేదు.... అమ్మా”

ఆ యింటిలోంచి సమాధానం లేదు. అంటే, మనుషుల్లేరనికాదు, వున్నారు. వారంతా ఆనందంలో మునిగిపోయివున్నారు. ఆ యింటిలోపల ఎవరో, ఎవరిమీదనో ‘జోక్’ విసిరారు. నలభైయేళ్ళ శ్రీ పమిట జారవిడుచుకుని మరీ నవ్వుతోంది. ఆవిడ కూతురుగాను ఎదురుగా కూర్చున్న ‘హిప్పీ’ స్నేహితుడిని కళ్ళతో కవ్విస్తోంది!

“అమ్మా! ప్రొద్దున మిగిలిం దేదైనా వుంటే కాస్త అన్నం పెట్టు తల్లీ?” మాచమ్మ శక్తి నంతా కూడతీసుకుని అడిగింది.

వారంతా స్వర్గానికి గజం దూరంలో వున్నారు. అంచేత ఆ పుణ్యాత్ములకి ఈ పాపపు ఆర్తనాదం వినిపించదు. ఒకవేళ వినిపించినా పలకూడదు!

చలి కొరికేస్తోంది. చేతులు కొంకర్లు పోతున్నాయి. కాళ్ళకు రాళ్ళు గుచ్చుకొని ప్రాణం పోయినట్టుగా వుంది. చెవుల్లో హోరుగా వుంది. కళ్ళు తిరుగుతున్నాయి. చాలాసేపు మాచమ్మ ఆ యింటిముందు ఆగింది. మూసివున్న ఆ యింటి తలుపులు తెరచుకోలేదు! మాచమ్మ అక్కడనుంచి భారంగా కదిలింది. అడుగుతీసి అడుగు వెయ్యలేకపోతోంది. రెండు రోజులనుంచీ అన్నం లేదు! మంచినీళ్ళు తాగి గడుపుతోంది. పని చేసుకుని చిల్లరడబ్బులు సంపాదించుకున్నా వీలేదు! చూపు స్పష్టంగా ఆనదు. కర్ర సహాయం లేనిదే నడవలేదు. ఇంకే విధంగా తనను తాను పోషించుకోగలదు? ఇల్లు లేదు! ఒకప్పుడుంది. అద్దెఇల్లు! కొడుకు పోవడంతో అదీ పోయింది.

మాచమ్మ పళ్ళాన్ని పొట్టకు ఆనించుకుంది. అంతమాత్రాన ఆమె ఆకలి తీరదు!

తూలుకుంటూ తూలుకుంటూ నడిచి రోడ్డెక్కింది. లైట్లు కాంతిలో ఆ ప్రదేశం మంతా పట్టపగల్గా వుంది. కార్లూ, జనం.... హడావుడి....

వేదికమీద ఒకాయన గంభీరంగా వుపన్యాస మిస్తున్నాడు— “ఈనాడు మన దేశం తీవ్రమైన సంక్షోభంలోవుంది. ఎటుచూసినా అల్లర్లు, సమ్మెలు.... నిజమే! ఈనాడు మనం కష్టాల్లో వున్నాం. ఐతే, ఈ కష్టాలు కలకాలం మనకు వుండవు. నేను వచ్చే నెలలో సాంస్కృతిక వుత్సవాల్లో పాల్గొనడానికి విదేశాలు వెళుతున్నాను. అక్కడ వారి సాంప్రదాయాలనూ, వారి పద్ధతులనూ అవగాహన చేసుకుని.....”

గుంపులోంచి ఎవరో అంటున్నారు— “అయ్యా! ఇప్పుడు మాకు కావలసింది మీ విదేశ పర్యటన కాదు. మనదేశంలో ప్రజలు సుఖంగా వుండడం. అదాలోచించండి!”

నాయకుని వుపన్యాసం దీర్ఘంగా సాగుతోంది.

జనం చప్పట్లు కొడుతున్నారు. అయ్య వారు మెల్లొచ్చున్న దండలను చేత్తో సవరించుకుంటూ నవ్వుకుంటున్నాడు.

మాచమ్మ ఆ వుపన్యాసం వింటూ ఆకలి మరచిపోయింది! ఆ నాయకుడు ఎవరో కూడా గుర్తు పట్టగలిగింది. అప్రయత్నంగా మాచమ్మ కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగాయి. బావురుమని యేవ్వాలనిపించింది. చినిగిపోయిన చీర చెంగుతో కళ్ళు నత్తుకుంది.

సరిగ్గా సంవత్సరం క్రితం—

ఇక్కడ-ఇదే వేదికమీద-అసంఖ్యాకమైన జనసమూహంలో వేదికమీద బితుకు బితుకు మంటూ మాచమ్మ కూర్చునుంది. ఆమె మెడనిండా పూలదండలు, ప్రజల జయ జయ ధ్యానాలు. ఇంతమంది జన సమూహంలో, ఇప్పుడు వుపన్యాస మిస్తున్న నాయకులే ఆనాడు మాచమ్మను పొగిచి తూ యిలా అన్నారు— “మాచమ్మ ధన్యజీవి. ఆనాడు దేశ స్వాతంత్ర్యంకోసం ఎందరో మహానుభావులు ప్రాణాలర్పించారు. ఈనాడు మాచమ్మ కుమారుడు, మన వుద్యమానికి అండగా నిలచి సి. ఆర్. పి. ఘాతుక చర్యలకూ, తుపాకీ గుండుకూ బలై ప్రాణాలర్పించాడు. నిండా ఇరవై సంవత్సరాలు నిండని ఆ బాలుడు నేలకొరిగిపోతే తెలియగానే నా ప్రాణం తలడిల్లిపోయింది. ఏది ఏమైనా, మన లక్ష్యం మనం సాధించి తీరుతాం. ఈనాడు మన సమాజానికి కావలసింది మాచమ్మల్లాంటి తల్లులే.

కుమారుడు పోయాడని శోకించక, మనం సాధించబోయే విజయానికి తన కుమారుడు బలైపోయాడని తెలిసి ఆ మహాతల్లి సంతోషించింది. దేశానికి యిటువంటి వీరవనితలే కావాలి....”

అప్పుడు మాచమ్మ శరీరం గగుర్పాటు చెందింది. సంతోషంతో ఆనందభాషాలు రాలాయి!

కొడుకు ప్రతిరోజూ రిక్తా లాగి తల్లిని పోషించేవాడు. ఒక చిన్న పాకలో అద్దెకు వుండేవారు. రిక్తాతోలితే రోజూ నాలుగైదు రూపాయలు గిట్టేది. ఆ డబ్బుతో బియ్యం, పప్పులూ, ముసలితల్లికి మందులూ తెచ్చేవాడు.

ఆ వయస్సులో మాచమ్మకు, కొడుకు కొండంత అండగా వున్నాడు. తల్లికి ఏమాత్రం నలతగా వున్నా, తల్లిదగ్గరే పూర్వుని సపర్యలు చేసేవాడు.

చిలికి చిలికి గాలివానలా వుద్యమం తీవ్ర రూపం దాల్చింది. ప్రజాజీవితం స్తంభించి పోయింది. కార్లు, రైళ్ళూ, విమానాలూ ఆగిపోయాయి. వార్తాపత్రికలనిండా వుద్యమాన్ని గురించే. నాయకులు సింహాల్లా గర్జించారు! శివభాలు చేశారు! మాచమ్మ కొడుకు నాయకుల ఉపన్యాసాలకు పొంగి పోయాడు. తనూ వుద్యమంలోకి వురికాడు. అహోరాత్రులు కృషిచేశాడు. ఆందోళనలకూ, అలజడులకూ నగరంలో 144 సెక్షన్ విధించారు.

వారం రోజులనుంచీ కొడుకు రిక్తా తొక్కడంలేదు. భోజనంలేదు!

ఒకనాటి సాయంత్రం— కొడుకు యింటికి వస్తూవుండగా బజారులో వుద్యమకారుల నినాదాలు ప్రారంభమైనాయి. ఎటుచూసినా జనప్రవాహం. సి. ఆర్. పి. బలగఠవచ్చింది.

విజిల్స్.... లాటీలూ.... తుపాకులూ....జనం భయంతో పరుగెడుతున్నారు. కొంతమంది నినాదాలిస్తున్నారు. లాటీఛార్జీ.... భాష్ప వాయువు.... ధన ధన తుపాకీల మ్రోత .... ఎంతోమంది ఆ నడిబజారులో ప్రాణాలు వదిలారు! అందులో మాచమ్మ కొడుకు ఒకడు.

మృతవీరుల సంస్కారార్థం పెద్ద బహిరంగ సభ ఏర్పాటు చేశారు. ఆనాటి సభలో మాచమ్మను వేదిక నెక్కించి — గతం కళ్ళ ముందు కనుమరుగైపోగా మాచమ్మ కళ్ళు చెమ్మగిల్లాయి!

మాచమ్మకు వున్న ఒక్క కొడుకు అండా పోయింది. బ్రతుకు దుర్భరమయింది. గడవడం కష్టమైపోగా, తన ఒక్క పొట్టకోసం అడుక్కోవడం మొదలుపెట్టింది.

వుద్యమం ఆగిపోయింది. ఇప్పుడు మాచమ్మ నాయకుని మీటింగ్ వింటోంది.

చలి వూచి వూచి కొడుతోంది. వణికి పోయింది. చినిగిన చీరను నిండా కప్పుకుంది. ఐనా, చలి శరీరాన్ని తాకకుండా వుండడం లేదు. కర్ర ఆసరాతో, మరో చేత్తో ఖాళీ పళ్ళాన్ని పట్టుకుని నిలబడింది.

రోడ్డుమీద బహిరంగసభ అయిపోయింది. జనం వెళ్ళిపోతున్నారు. నాయకుడు వేదిక దిగి కారు దగ్గరకు వచ్చాడు. చుట్టూ అనుయాయులు అంగరక్షకులుగా వుండి అయ్యవారికి వినయంగా దారిగా చూపిస్తున్నారు. మాచమ్మ అటువేపుగా నడిచింది. అయ్యవారిని పలుకరించాలని నాలుగడుగులు వేసింది. దుమ్మును లేపుకుంటూ కారు వేగంగా ముందుకు దూసుకుపోయింది. ఆ వెనుక మరికొన్ని కారులు.

రోడ్డుమీద ఇంతక్రితంవున్న కోలాహలం లేదు. త్వరత్వరగా జనం యిళ్ళకు వెళ్ళి

పోతున్నారు. మాచమ్మ నిట్టూర్చింది. ఇక నడవలేక ఆయాసంతో ఒక అరుగుమీద కూర్చుంది. కడుపులో పేవులు మెలికలు తిరుగుతున్నాయి. ఆకలికి తాళలేకపోతోంది. పంపుదగ్గర కాసిని మంచినీళ్లు తాగుదామనుకుంది. చలికి వేళ్ళు బిగుసుకుపోతున్నాయి. చర్మం మాడిన పెసరట్టులా ఎండిపోయింది. అరికాళ్ళు మండుతున్నాయి. ఇక లాభం లేదు, ఈ రాత్రికి ఎక్కడో ఒకచోట ఇంత అన్నం సంపాదించాల్సిందే.

మాచమ్మ లేచింది. కర్రిను టక టకా ఆడించుకుంటూ, చూపు ఆనని దృష్టిలో తడువుకుంటూ యింటింటికీ తిరుగుతోంది. ఎక్కడా ఒక్క మెతుకుకూడా దొరకలేదు! చివరి ప్రయత్నంగా— తూలుకుంటూ, వణకుతూ ఒక డాబా ముందాగింది. పల్లాన్ని ముందుకుచాపి—“అమ్మా! అన్నపూర్ణమ్మ తల్లీ!” కంఠం వణకుతోంది.

ఆ డాబాలోనుంచి ఏ సమాధానంలేదు! కొన్ని క్షణాలు.... మళ్ళా ఆ చలిని భూసుకుంటూ—“అమ్మా! ఆకలికీ, చలికీ తట్టుకోలేకపోతున్నాను కాస్త అన్నంపెట్టి పుణ్యం కట్టుకో తల్లీ!”— మాచమ్మ దీనంగా అర్థించింది. ఎవరూ పలకలేదు.

ఆ వీధి నిర్మానుష్యంగావుంది. సందు చివర కరెంటు స్తంభం గుడ్డిగావుంది. ఎక్కడా ఏ విధమైన సందడిలేదు.

నిముషాలు గడుస్తున్నాయి.

చివరిప్రయత్నంగా, శక్తివంతా పూడ దీసుకుని మాచమ్మ దీనాతిదీనంగా— “అమ్మా! అన్నంపెట్టు తల్లీ!”

భల్లన ఆ డాబా తలుపులు తెరచుకున్నాయి. సింహంలా భయకరంగావున్న ఒక పెద్దమనిషి బయటకొచ్చాడు. హోదాగల ఆ అధికారికళ్ళు కాగడాల్లా వున్నాయి.

మనిషి తూలిపోతున్నాడు. “ఏమే, ఎందుకా అరుపులు! వెళ్ళు వెళ్ళు” ఖరీదైన విస్కీ వాసన.

“బాబూ! రెండు రోజులనుంచీ అన్నం లేదు. కాస్త అన్నం పెట్టించు బాబూ!”

“నీక్కాదట చెప్పేది.... వెళ్ళు”

“బాబూ! ఇవేళ అన్నం తినకపోతే చచ్చిపోతాను. మీ కాళ్ళు పట్టుకుంటాను. అమ్మగారితో చెప్పి....”

“ఎన్నినాల్లే నీకు చెప్పేది”

“బాబూ! కాస్త దయతలచి ఈ ముసలి దానికి....” బండబూతులు కూస్తూ బలమైన బూటుకాలు మాచమ్మ రొమ్మలోతగిలింది. చేతిలోవున్న కర్రి దూరంగా, పల్లెం మరో ప్రక్కా పడిపోయాయి. మట్టిలోనుంచీ లేవాలని ప్రయత్నించింది. రొమ్మలో తగిలిన బలమైన డెబ్బ పోటుగా వుంది. ఆ చీకటిలో కర్రి ఎక్కడపడిందో తెలియలేదు. ఆ ప్రాంతమంతా చేత్తో తడివింది. ఆమె చేతికి కర్రి దొరకలేదు! కడుపులో పేవులు వుండలు చుట్టుకుపోతున్నాయి. శరీరం మెలికలు తిరుగుతోంది. కళ్ళల్లోనుంచి నీళ్ళు కారుతున్నాయి.

ఆ డాబా తలుపులు కొంచెంగా తెరచుకున్నాయి. లోపలనుంచి ఒక అందమైన యువతి ఆచ్ఛాదనంలేని శరీరంతో బయటకు తొంగిచూసింది. హోదాగల ఆ పెద్దమనిషి కోసం ఆత్మైతిగా ఎదురు చూస్తోంది. ఈ రాత్రికి ఆ ఎలుగుబంటితో గడిపితేనే, జెల్లాది ఆమెకు వుద్యోగంవచ్చేది! లేకపోతే కథ మామూలే! తల్లినీ, తమ్ముళ్ళనూ, చెల్లెళ్ళనూ పస్తులుంచాల్సిందే!

మాచమ్మ బాధగా మూలిగింది.

“ఇంకా ఇక్కడున్నావేం. లే.... లేచిపో”

‘బాబూ! నేను.....’ మాచమ్మ మాట
పూర్తి కాకుండానే, మరోసారి బూటుకాలు
కర్కశంగా తగిలింది.

అంతే — మాచమ్మ మరి లేవలేదు!
చిన్న ఆర్తనాదం చేసి నేలకు అంటుకు
పోయింది.

చలిగాలి వీస్తూవుంది. కొన్ని నిమిషాల
క్రితం చలికీ, ఆకలికీ అలమటించిపోయిన
మాచమ్మను, ఇప్పుడా చలి, ఆకలి

ఏమీ చెయ్యడంలేదు!

తెల్లవారింది. జనమంతా ఎవరిపనుల్లో
వారు మునిగిపోయారు. మాచమ్మ శవం ఆ
సందులో అలాగే పడి వుంది! కుక్కలు ఆశగా
పొంచి చూస్తున్నాయి.

రెండు రోజులు గడిచాక —

‘మాచమ్మ అనే ముసలావిడ చలికి తట్టుకో
లేక చచ్చిపోయింది’ — అని పేషెంట్ల ఒక
మూలగా చిన్నవార్త పడింది!

“ జీవితం సంగీతం పెట్టెమీద చిగురుటాకు అంగుళులను కదలనీ
పలుకుతుంది హిందోళ — ఒలుకుతుంది నవహేల
అప్పుడు — బ్రతుకే ఊగే ముత్యాలఉయ్యాల ! ”

— తిలక్

స్పందన సాహితీ సమాఖ్య నిర్వహిస్తున్న
కృష్ణాజిల్లా రచయితల మహాసభల సందర్భంలో మా శుభాకాంక్షలు

మా నూతన ప్రచురణలు

1. విశాలాంధ్రము - విస్మృతాంధ్రము
2. పాపికొండలు
3. యమకూపం
4. జీవన కలశం
5. విప్లవయుగం
6. కొడుకులు - కూతుళ్లు

దిగవల్లి వేంకట శివరావు
డా॥ జి. వి. కృష్ణారావు
కుప్పిన్
గోవిందరాజు సీతాదేవి
గద్దే లింగయ్య
మహేశ్

ఆ దర్శన గ్రంథ మండలి

మ్యూజియంరోడ్ : : విజయవాడ -2

ఫోన్ - 76118

రచయితలు -

ప్రచురణకర్తలు

—శ్రీ భావరాజు నరసింహారావు

“....కిము ధనై ర్విద్యాన వద్యా యది”

“... సుకవితా యద్యస్తి రాజ్యేన కిమ్ ?”

“.... దోషరహితమైన విద్య ఉంటే సకల భోగసాధనకు వేరే ధనము లక్కర్లేదు. ....మంచి కవిత్వం ఉంటే సకల లోకులను వశం చేసుకోవడానికి రాజ్యం అక్కర్లేదు”- అన్నాడు ప్రఖ్యాత ప్రాచీనకవి భర్తృహరి. అంటే సుమారు రెండువేల సంవత్సరాలనాటి నాచీ నేటివరకూ కవులకు- అంటే రచయిత లకు — అటువంటి గౌరవస్థానం భరత ఖండంలో ఉంటున్నదని మనకు అర్థం అవు తున్నది.

ఇంత విశిష్టస్థానం రచయితలకు ఉండటం సహజమూ, న్యాయమూకూడా. ఎంచేత నంటే నూతన వికాసానికి కావలసిన ప్రధాన ద్రవ్యం విద్య.

“విద్య నిగూఢ గుప్తమగు విత్తము, రూపము పూరుషాళికిన్ ....విద్య నెరుంగని వాడు మర్త్యుడే?” పద్యం మనకు తెలుసు. అల్లాంటి సద్విద్యను అందరికీ ప్రసాదించేవాడు కవి—అంటే రచయిత.

పూర్వం రచయితలకు రాజాదరణ ఉండేది. భుక్తితోసం పుస్తకాలు వ్రాసి అచ్చువేసుకొని అమ్ముకోవలసిన అవసరం వాళ్ళకు ఉండేదికాదు. ఈనాడు రాజులు లేరు. రచయితలు రాజాదరణ పొందే అవకాశంలేదు. రాజుల స్థానంలో ప్రజలు ప్రభుత్వాన్ని నడిపిస్తున్నారు. రచయితలను కూడా కొంతవరకు ఆదరిస్తున్నారు. అయినా రచయితలు జీవయాత్ర సాగించడానికి ఏదో

ఒక వృత్తిని అవలంబించక తప్పటం లేదు. ఆ వృత్తిని చేసుకుంటూ తీరిక ఉన్నప్పుడు రచనలు చేస్తున్నారు. నూటికీ, కోటికీ ఎవరో ఒకరు తప్ప రచయితయైన ప్రతివాడూ కేవలం రచనే వృత్తిగా జీవయాత్ర చేయడం ఈనాడు సాధ్యం కావడంలేదు.

ప్రఖ్యాత రచయితల పుస్తకాలు బాగా అమ్మకం అయి, తనకు లాభం వస్తుంది కనక ప్రచురణకర్త వాళ్ళ రచనలు పబ్లిష్ చేస్తాడు. కొత్త రచయితల పుస్తకాలను పబ్లిష్ చెయ్యడానికి సాధారణంగా పూనుకోడు. అందువల్ల రచయిత అప్పో సప్పో చేసి స్వంత ఖర్చుమీదనే తన రచనలను పబ్లిష్ చేస్తాడు. కాని రచయితే ప్రచురణకర్తగా వ్యవహరిస్తే చాలా చిక్కులున్నాయి. పుస్తకాలు ఒక్కసారిగా విడుదల కావు. ఒక్కొక్కప్పుడు అసలు విడుదలకాకుండా వందల ప్రతులను ఏళ్ళతరబడి చెదలు పట్టకుండా కాపాడుకొన వలసిన స్థితి కూడా రచయితలకు కలుగుతూ ఉంటుంది. అధవా అడపా దడపా కొద్ది కాపీలు అమ్ముడుపోయినా ఆ వచ్చిన డబ్బు ఎప్పటి కప్పుడు ఏవో చిల్లర ఖర్చులక్రింద వినియోగం అయిపోతుంది. పుస్తకాలు అచ్చు వేయించడానికి అయిన అప్పు అలాగే ఉండిపోతుంది.

అంతే కాదు. రచయితవద్దకు వచ్చిన స్నేహితులూ పెద్దమనుషులూ అతని రచన లను గురించి నాలుగు మంచిమాటలు చెప్పి, అతణ్ణి పొగుడుతారు. రచయిత సహజంగా తన రచనలను గురించి మంచి మాటలు విన

కోరుతాడు. ఆ మాటలు చెప్పినవాళ్ళకు తన పుస్తకాలను ఉచితంగా యివ్వడం ఉచిత మనుకుని, వెంటనే వాళ్ళకు ఎంతో ఔదార్యంతో పుస్తకాలను అభివందనలతో బహూకరిస్తాడు. ఇలాంటి శ్రేయోభిలాషులు ఎంతమంది ఎన్ని పుస్తకాలను సంగ్రహించారో గుర్తుంచుకొన్నట్లయితే చివరకు రచయిత గుండెలు బాదుకుంటాడు.

రచయితే పబ్లిషరయినప్పుడు కలిగే బాధల నుంచి తప్పించుకోవడానికి తన రచనల్ని ప్రచురణకర్తల ద్వారా పబ్లిష్ చేయిస్తాడు. అలా చేసేటప్పుడు సరసుడూ, నమ్మకస్తుడూ అయిన ఒక్క పబ్లిషరు ద్వారానే తన రచనల నన్నిటినీ విడుదల చేయటం మంచిది. లైబ్రరీలూ, బుక్ సెల్లర్లూ ఒక రచయిత పుస్తకాలను కొనేటప్పుడు ఒకే పబ్లిషరు దగ్గరనుంచి తెప్పించుకుంటారు. అలా చేస్తే వాళ్ళకు పుస్తకాలు త్వరగానూ, తక్కువ ఖర్చుతోనూ చేరుతాయి. ఎక్కువమంది ప్రచురణకర్తల ద్వారా పబ్లిష్ అయితే, ఒక్కొక్కప్పుడు కొన్ని రచనల విషయం లైబ్రరీలకు గుర్తు కూడా ఉండక పోవచ్చును. జాగ్రత్తగా ఆలోచించుకుని ఒక పబ్లిషరుని నిర్ణయించుకున్న తరువాత అతనితో అన్ని విధాలా రచయిత సహకరించి పరస్పర ప్రయోజనానికి కృషిచేయాలి.

పబ్లిషింగు వ్యాపారం, చాలామంది అనుకునేటంత, తేలికైనది కాదు. “అది ఒక పని వృత్తి మాత్రమే కాదు, అది ఒక కళ” అని రేమాండ్ మార్క్సిమన్ మహాశయుడు అన్నాడు పబ్లిషరుగా జీవితం ప్రారంభించడం తేలికే గాని, పదికాలాలపాటు మనగలగటం బహుకష్టం. పబ్లిషరుకు కొంత విద్యావ్యాసంగం ఉండాలి. తనకు కావలసిన పుస్తకం ఏ రచయిత వ్రాయగలడో

గ్రహించాలి. ప్రింటింగు, బ్లాక్ మేకింగు, బైండింగు మొదలైన సాంకేతిక విషయాలు తెలిసి ఉండాలి. కేవలం విషయం మాత్రమే తెలిసి ఉండటం కాకుండా కొంత అభిరుచి, కళాదృష్టి, మంచి ‘టేస్ట్’ కూడా ముఖ్యంగా ఉండాలి.

వీటన్నిటికన్నా ముఖ్యమైన పని — పబ్లిష్ చేసిన పుస్తకాలకు అమ్మటం ఎలాగో నేర్చుకోవాలి. ఫెలిక్స్ డాన్ అనే జర్మన్ దేశస్థుడు ఆ విషయమై ఏమంటున్నాడో చూడండి; “పుస్తకాలను వ్రాయటం తేలికే; అందుకు కావలసినవి కాగితం, కలం, సిరా. కష్టమైన పని పుస్తకాన్ని అచ్చు వేయటం. కష్టతరమైన పని అచ్చు అయిన పుస్తకాన్ని చదవటం. (పుస్తకాన్ని పట్టుకోగానే నిద్ర వస్తుంది కనక!) కష్టతరమైన పని పుస్తకాలను అమ్మటం.” అందులోనూ మంచి పుస్తకాలను అమ్మటం మరీ కష్టం. డిటెక్టివు నవలలూ, సెక్సు కథలూ అమ్ముడైనంత ఉత్తమకావ్యాలు విడుదల కావన్న సంగతి మన కందరికీ తెలిసినదే!

అదేమి పాపమోకాని పుస్తకాలను కొని చవివేవాళ్ళు అన్ని దేశాలలోనూ తక్కువే. అందులో మన ఆంధ్రదేశంలో మరీ తక్కువ. “చేతనైతే పుస్తకాన్ని ఉచితంగా సంపాదించాలి. అవసరం అయితే దొంగిలించాలి. విధిలేకపోతే పుస్తకాన్ని కొనాలి — ఇదీ సాధారణంగా మావాళ్ళ అభిప్రాయం” అని ప్రఖ్యాత బ్రిటిష్ పబ్లిషరు సర్ స్టానీ అన్ విన్ సెలవిచ్చాడు.

పబ్లిషింగు వ్యాపారం విజయవంతంగా జరగటానికి రచయితా, ప్రచురణకర్తా, ముద్రాపకుడూ, చిత్రకారుడూ, పుస్తక విక్రేతా; గ్రంథాలయాలూ — వీళ్ళందరూ సమష్టిగా కృషి చేయాలి. ఇందులో ప్రథమ

స్థానమూ, ప్రధానస్థానమూకూడా రచయితది. రచనను ఆధారం చేసుకునేకదా మన వాళ్ళందరూ పని చేయగలగడం? అందువల్ల రచయితకు కొంత స్వేచ్ఛా యివ్వాలి. రచయిత ఆర్థికస్థితి అతని మనస్సుమీదా, రచన మీదా కూడా ముద్ర వేస్తుంది. ఈ విషయంలో పబ్లిషరు మెలకువతోనూ, ఉదారంగానూ వ్యవహరించాలి. రచయితకు న్యాయంగా రావలసిన డబ్బును సకాలంలో అందచేస్తూ ఉండాలి. రచయిత అనే ఫల వృక్షాన్ని ప్రేమతో పెంచి, ఫలాలను అనుభవించే తోటమాలిగా పబ్లిషరు ఉండాలి.

కేవలం భుక్తికోసమే తను పుస్తకాలు వ్రాస్తున్నా ననుకొనక, తన రచనలు భావితరాలవారిని ఉత్తేజపరచి ఉత్తమపౌరులుగా తీర్చి దిద్దవలసి ఉన్నదనీ, అందువల్ల తాను సంఘ శ్రేయస్సుకు బాధ్యుడననీ రచయిత మరిచిపోకూడదు. తనవిధిని తాను నిర్వహించి నప్పుడు ప్రజలు తనను గౌరవిస్తారనికూడా రచయిత గుర్తుంచుకోవాలి.

పబ్లిషరు కేవలం ధనార్జనకే వ్యాపారం చేస్తానన్నట్లయితే, రోగనివారణతో నిమిత్తం లేకుండా తన ఫీజుకోసం మాత్రమే వృత్తిని

చేబట్టిన డాక్టరుతో సమానం అవుతాడు. ధన సంపాదన ఒక్కటే ధ్యేయం అయితే పబ్లిషింగు వ్యాపారం చేయకూడదు. ఎంత మంచి పుస్తకాలను ప్రచురిస్తే అంత లాభం వస్తుందని పబ్లిషరు గ్రహించాలి. పబ్లిషింగు వ్యాపారం లక్షలు ఆర్జించటానికి అవకాశం యివ్వకపోయినా, కోట్లకు విలువైన ఉత్తమ సంఘసేవకు దోహదం చేస్తుంది. ఉత్తమ కావ్యసృష్టి చేసే కవిబ్రహ్మ సన్నిహిత సాంగత్యమూ, ఉత్తమగ్రంథ ప్రచురణవల్ల ప్రజాబాహుళ్యానికి జ్ఞానజ్యోతిని నిరంతరాయంగా అందచేయగలగటమూ ఎంత అదృష్టం! పబ్లిషింగు వ్యాపారం ఉత్తమ శ్రేణికి చెందిన ప్రజాసేవ!

ఇటువంటి ఉదాత్త సేవకు సమాన భాగస్వాములైన రచయితలూ, ప్రకటన కర్తలూ-విద్వేల తల్లి అయిన శారదాదేవి అనుంగు కవల బిడ్డలు. భాషాసేవాదృష్టిలో పరస్పర సహకారంతో తమ బాధ్యతలనూ, ధర్మాన్నీ గుర్తెరిగి, తమ విధులను సక్రమంగా నిర్వహిస్తే రచయితలూ, ప్రచురణకర్తలూ తమ్ము తాము ఉద్ధరించుకోవటమే కాకుండా ఉత్తమ దేశసేవ చేసినవారుకూడా కాగలరు!

స్పందన సాహితీ సమాఖ్యకు మా శుభాకాంక్షలు !

నవ్వండి .... !

మిమ్మలి ఆద్యంతమూ

నవ్వండి .... !!

అలరించే మిమిక్రీ కళను ప్రోత్సహించండి!

అధ్యక్షుడు

గంటివారివీధి

ప్రధాన కార్యదర్శి

రాజశేఖరపాండే

పూర్ణానందంపేట

చందూ

విజయవాడ-3

ఆంధ్రప్రదేశ్ మిమిక్రీ ఆర్టిస్ట్స్ అసోసియేషన్, విజయవాడ

కామధేను
టెక్స్ టెక్ కంప్లెక్స్
బ్రహ్మాండరాడ్, విజయవాడ-2.
PHONE: 62420.

With the best compliments of

The Iron Merchants' Association

CHILAKALURIPET 522-616

GUNTUR DISTRICT

Mr.

శుభాకాండలతో

బొగ్గరం అచ్యుతశర్మ B. Com.,

జీవితభీమా ఏజంటు

నేల్సుటార్స్ ప్రాక్టీషనర్

వ్రతావనగర్, సరసరావుపేట

(గుంటూరుజిల్లా)

శుభాకాండలతో

పూదోట పాల్ రాజా B. Sc.,

జీవితభీమా ఏజంటు

నర్సంట్, రావిపాడు

సరసరావుపేట, గుంటూరుజిల్లా

AMARA SUBBA RAO

Agent, L. I. C. of India

&

AMARA SUBBA RAO & Co.,

Rice & General Merchants

UPPUGUNDUR

Prakasam District

The Andhra Bank Employees' Co-operative Bank Ltd.,

Fort Road, MACHILIPATNAM

Capital & Reserves : Rs. 4,55,000/-

Deposits Exceed : 40,00,000/-

Total Working Funds Exceed : 45,60,000/-

The Bank Offers Highest Rate of Interest on Bank Deposits

Your Deposits upto Rs. 20,000 are fully protected by the Deposit Insurance Corporation.

Attractive Rates of interest are offered on Fixed Deposits from 6½% to 11% p. a. for periods of 3 Months to 61 Months. Your Deposits will be doubled just in 80 Months.

For further particulars please contact the Secretary.

T. B. Dhananjaya Rao, B. A.,
Ex-Officio President

Gh. S. R. Anjaneyulu, B.A., H.D.C.,
Secretary

Phones : { Resi. : 72138 P. P.
Office: 76207

S. P A R A S A R A

Direct Agent

Life Insurance Corporation of India

N. B. 44, Kaleswara Rao Market

V I J A Y A W A D A - 520 001

‘స్పందన’ సాగిస్తున్న కృషి ముందుకు చూసేవారికి
కలిసి నడిచే వారికి - ప్రేరక శక్తి :
శుభాభినందనలతో

బులంసు వెంకట కామేశ్వరరావు డి. కాం.,
డైరెక్టర్ : గుంటూరు సాహితీ
అరండల్ పేట : : గుంటూరు -2

సుమధురగాయని, గానకోకిల

కుమారి వింజమూరి లక్ష్మి ఎం. ఏ.,

రచనలు : సంధ్యారాగం రాగరంజిత కల్యాణ ఘడియ తారాపథం
గగన మాధురి పసిడి మనసుల పాల పాటలు

బబ్బలు పబ్లికేషన్స్

ఆంజనేయ గుడిపేధి విజయవాడ 520.010

TADI APPA RAO

Income Tax Practitioner

&

Agent, L. I. C. of India

R. Agraharam

GUNTUR-4

Phone No. : 61896

SWARNA INTERNATIONAL AGENCIES

Whole-sale Chemists & Druggists

D. No. 11-33-14, Tatakulavari Street,

VIJAYAWADA - 1

Telegrams : " S T A R "

రావికింది అప్పయ్య, ఆంజనేయులు

ఏజంట్లు : ఉల్టాస్ ఆయిల్ అండ్ కెమికల్ ఇండస్ట్రీస్, బొంబాయి

“ అగ్రికల్చరల్ డస్టింగ్ సొదరు ”

కోస్తా ఆంధ్ర జిల్లాలకు స్టాకిస్టు :

“ స్టానోఫిక్సు ” మే & బేకర్ (ఇండియా) ప్రైవేటు లిమిటెడ్, మద్రాసు

B. O. గుంటూరు

హజారివారి వీధి

ఫోను నెం. 24391

H. O. చిలకలూరిపేట

బోస్ రోడ్డు

ఫోను నెం. 146

Resi : 35

భారత్ కిల్లీ షాపు

మెయిన్ బజారు : జగ్గయ్యపేట

జగ్గయ్యపేటతాలూకా : కృష్ణాజిల్లా

ప్రొఫ్రైటర్ : జూకంటి భద్రయ్య అండ్ సన్

శుభకార్యములకు, డిన్నర్లకు, టీపార్టీలకు మాచే తయారుచేయబడిన

స్పెషల్ సుగంధద్రవ్యములతో కిల్లీలు కట్టి సకాలములో

అందజేయుట నూ ప్రత్యేకత

రవయితలకు, సాహితీమిత్రులకు శుభాకాంక్షలు : అభినందనలు !!

సరళా పబ్లికేషన్స్

టౌన్ రోడ్

తెనాలి - 522-201

Phone : 380

Prasad Medical Enterprises

PHARMACEUTICAL DISTRIBUTORS

Stockists For - Pfizer & Dumex

Chilakaluripet-522616

GUNTUR DIST., (A. P.)

with the best compliments of

Phone No. 274

Srinivasa Medical Stores

PHARMACEUTICAL DISTRIBUTORS

Chilakaluripet 522.616

Stockists for SQUIBB, GLAXO, S. K. & F, F. D. C. Etc.,

With the best compliments of

**Fancy Goods
Merchants' Association**

Chilakaluripet 522-616

With best compliments from

Sri Dhanalakshmi Cotton Industries

Ginning and Pressing Factory

GANAPAVARAM

Guntur District (A. P.)

ఘటాకాంక్షలతో

మట్టుపల్లి నాగేశ్వరరావు

శ్రీ వెంకటేశ్వరా మెడికల్స్

నాగులుప్పలపాడు

ప్రకాశం జిల్లా

“ రేపటి వసంతానికి ఈనాటి అననరం జీవిత భీమా ”

రెడ్డి నరసింహారావు

జీవితభీమా ఏజంటు

నరసరావు పేట

గుంటూరు జిల్లా

With the best compliments from

Phone 61734

Patchava Satyanarayana

Stockist : COLGATE PALMOLIVE PRODUCTS

Opposite Addala Meda

Vijayawada-2

Phone 339

Meher Cloth Show Room

Palnad Road — Narasaraopet

Managing Partner

MITTAPALLI BALAKRISHNA HARANATH

Agent : L. I. C. OF INDIA

“ రచయితలు క్రాంతి దర్శకులు ”
‘భవిష్యత్తుకు కాంతినీ, శాంతినీ కల్పించే వరం జీవితభీమా’

శుభాకాంక్షలతో

సూ రే శ్రీ రా మ మూ ర్తి

జీవితభీమా ఏజంటు

Sole distributor For LONDON BEEDI

న ర స రా వు పే ట

గుంటూరు జిల్లా

నిత్య జీవితంలో హాస్యం

శ్రీ పుచ్చే పూర్ణానందం

వ్యాధిగ్రస్త కళేబరాలతో, శాపగ్రస్త జీవితాలతో సవాలక్షసమస్యలతో సతమతమై మూర్ఛిల్లే మానవాళికి హ్యూమరోపతి సుజీవని వంటిది. నవరసములలో హాస్యం సరసీకుహం. గుడిసెలోని ముడుసలిసీ గుడిలోని దేవుడినీసైతం పకపక నవ్వించే శక్తి హ్యూమరా లజీ యిస్తుంది. సర్వాన్నీ నవ్వేయగలవాడే ఇహపరాలకి పైవాడు. హాస్యం సర్వరోగ నివారిణి. బిలీఫ్ వుండాలేగాని రిలీఫ్ గ్యారంటీ. నవ్వేదీ, నవ్వబడేదీ మానవుడేగా. కనుక హాస్యదృష్టి వుంటే, నిత్యజీవితంలో తారసపడే సన్నివేశాలలోంచి సరసమైన హాస్యం సృష్టించవచ్చు. గడ్డిపోచ మొదలు గాడ్ వరకూ హాస్యపదార్థమే. రచయితలూ, రీడర్లూ సెన్సుఆఫ్ హ్యూమరు డెవలప్ చేసికోవాలి. హాస్యం నిఖార్సైన అద్దాల మహల్. అందులో ప్రవేశించితే అన్ని యాంగిల్సులో నిన్ను నీవు చూచుకోవచ్చు. గుడ్లూ బాడ్లూ నీలో నీవే నవ్వుకోవాలి. అప్పుడే నీ ప్రతిబింబాలు నీతో పాటు నవ్వుతాయి. Laugh when you meet Misfortune and pass on to Victory- ఆనందసౌధ నిర్మాణాన్ని హ్యూమరిస్టులు Sole Contractors

ఆడాల్లో మగాల్లో ఉత్తర దక్షిణ భ్రువాలు. అయినా పెళ్ళాడ్డానికి వీళ్ళు చాలా అవసరాలుగదా. కావ్యంలోనైనా కాపురంలోనైనా ధ్వని ఉండాలి. సంసారం అన్యోన్యంగా చేసుకుంటూనే చాకచక్యంగా సంసారపక్షంగా కలసి కలహించవలె. పగలు సెగలు రాత్రి వగలు. ఇంతలో కీచులాట, అంతలో కిస్సులాట. మాటకుమాట నీటుగా

అ సనేర్చిన ఇల్లాలితనమే ఇల్లాలితనం. మూగతనం, ముంగితనం, మొద్దుత్వం, మొరటు తనం తగదు. సతీపతులు ఉభయులూ హాస్య కుశలురై తే Hell ను Heaven గా మార్చగలరు.

ఒకామెతనపుట్టినరోజు రేపనగా పెనిమిటికి డిమాండ్సు లిస్టు యిచ్చేసరికి చిందులూ శివాలూ వేస్తూ తలప్రాణం తోకకు వచ్చిందన్నాడు. సరే, ఆ మర్నాడు ఉదయంపట్టు పట్టి తలంటికి వొప్పించింది గృహలక్ష్మి. కాస్త ఆయిల్ ను క్రమంగా గృహమేధి పురై బ్లాటింగ్ పేపరులూ పీల్చే అదను కనిపెట్టి ఆరువందలు కావాలంది అర్థాంగి. ఇహ అగ్గాంగుడు “అరవిందదళాయతాక్షీ ఆరు వందలేకదా, శాంక్షన్లు, శాంక్షన్లు, గ్రాంటెడ్ గ్రాంటెడ్” అనేశాడు మాడుమీదపడుతున్న తాళయక్తమైన దరువులమధ్యలో. మనీ స్వీకరిస్తూ, ‘తోకప్రాణం తలకువచ్చినట్లుండే స్వామీ’ అంటూ కొంటెచూపు చూసింది.

ఒ పెద్దమనిషి గావుకేకపెట్టి వైఫ్ ను పిలిచి “బెర్నార్డుషా ఏమన్నాడో తెలుసా? A woman likes a hot chilly and a harsh husband; కారంగల మిరపకాయ కఠినచిత్తుడైన భర్త ఆడదానికి ఇష్టమట”. “అవునండీ దేవా నాకూ కొరివికారంపై ప్రీతి; మరి, మరో మగడుకాదు, నా పాలిటి యముడు, అయినా మిమ్మల్ని ఒక్కక్షణం ఒదలి వుండలేను” అంది ఆమె. ‘సరే వెళ్ళి, పనిచూస్కో, తెల్సిదా’ అన్నాడుధీమాతో. ఈభాగ్యానికి బెర్నార్డుషా సహోర్థునిండుకండీ, ప్రత్యక్షంగా తమరు చాలరూ” అంటూ బుగ్గమీద చిటికెవేసి లోనికి వుడాయించింది.

భోజనాన్ని కూర్చోపోతూ “కార్యేషు దాసీ, కరణేషు మంత్రి, రూపేచ లక్ష్మి, క్షమయా దరిత్రీ, భోజ్యేషు మాతా, శయ

నేను రంభా, పట్కర్మయక్తాకిల ధర్మపత్ని” అని ఒహాయన పైకి స్మరిస్తూ, అమ్మవుండగా అడిగి కడుపునిండా పెట్టేది అనుకున్నాడు. భోజనం మధ్యలో గృహిణి దిక్కులు చూస్తూ. ఏమిటా తింటం, నీళ్లు కారుతూ, మానేన భోక్తవ్యం అన్నా లముందు కబురైంద్దు, చకచిక తిను” అని సాగించింది. ఏమిటా ఏక వచన ప్రయోగం, అని తన నిరసన తెలిపాడు. ‘భోజ్యేషు మాతా’ అని తమరే నెలవిచ్చారుగా, మీల్సు పైంలో మీకు మాతృ మూర్తిని, పాపాయి, మర్యాదలేంటి కుర్రాడా, మదర్ హోదా వెలిగిస్తున్నా’ అని విరగబడినవింది.

ఓయింట ఆడపిల్లల్ని అత్తైంటికి పంపి మగడూ పెళ్ళాం తలుపు దగ్గరకేసి తీక్షణగా మూడుగంటలు వాగ్యుద్ధం చేసారు. పెంకులు లేచేట్టు అరుచుకున్నారు. తమ పెళ్ళికి ముందు చూపుల లగాయితు, యీమధ్య మామగారు అవసరాన్ని డబ్బు సర్దుకపోవటం వరకూ కలహపదార్థం సమృద్ధిగా దొరికింది యిద్దరికీ. చుట్టుపక్కలవాళ్ళు వచ్చి చూచు క్రింద నిలబడ్డారు. చనువున్నవాళ్ళు తలుపునెట్టి, పండంటి శిశువురం పాడుచేసుకో వద్దని మొసలికన్నీటితో సలహా లిచ్చారు. వాళ్ళు వినిపించుకోక యింకా జోరుచేశారు సివిల్ వార్. అయిదు కాగానే యిద్దరూ వాకిట్లోకి వచ్చారు. ఆమె యింటికి తాళం వేసింద’ అతను రిక్తా తెచ్చాడు. యిద్దరూ నిశ్చేపంలా పూరేగుతూ సినిమాకు చక్కా పోయారు. మధ్యలో పూల్సు అయిన వారిలో వో పండితుడు “అజాయద్ధే, ఋషిశ్రాద్ధే, ప్రాభాతే, మేఘదంబరే, దింపత్యోకలసే, బహ్వరంభో లఘుక్రియః” అని గీర్వాణంలో వాపోయి మేకల యుద్ధంలా, ఆలు మగల తగాదాలో ఆర్భాటం జూస్తూ, క్రియ తక్కువ అని విప్రలీకరించాడు.

ఓ బిల్డింగ్ వోనరుకు టర్నగాంట్ భార్య వుంది. ఆమె నాలుక వాడికి వేడికి యే తెనేంటూ నిల్వలేకపోతున్నాడు. ఓమారు వో పెద్ద ఆఫీసరుడ్ని యిరవయ్యోనెంబరులో బాంబార్డు చేస్తున్నది. అతను ఓనర్ కేసి దీనంగాచూస్తూ “మీసమక్షంలో యింతేసి మాటలంటుంటే మీరు చూస్తూ ఊరుకుంటా రేమిటండి” అని అప్పీలు చేశాడు, “అయ్యా మీరు మూడు నెలలకే భరించలేకపోతిరే- నా మాటేమిటి, పదమూడేళ్ళనుంచీ బాధ పడుతున్నా, నే నెవరితో చెప్పకోను? నేను యియింట్లో న్యూటర్ జెండర్ ను” అన్నాడు. వెంటనే తెనెంటు తెనిగించి ‘అయ్యా నవుంసక లింగంగారూ, వెకేట్ చేస్తున్నా’ అంటూ ఖాళీచేశాడు. అది లగాయతు ఆ బోటి నోటికి తాళం పడ్డది.

ఓ బుక్ సెల్లర్ వొకాయన్ని విజ్ఞాన సర్వస్వం కొనమని అడిగితే తనకు భార్య వుంది ఆక్కర్లేదన్నాడు. నిజమే పెళ్ళాన్ని చదివితే, అన్నీ ఆకళింపు అయినట్లే.

“ఏమండీ యింట్లో యింత రాక్షసంగా వుంటారు, ఏటా యింకిమెంట్లు మెలా వస్తున్నాయండీ మీకు” అని వొకామె హాశ్చెండును అడిగింది. నావద్ద సమ్మోహ నాస్త్రం వుందోయ్. ఎవరూ లేకుండా చూచి మా మేనేజరు కాళ్ళు పట్టేస్తా. మనయింట్లో ఛాల్డూకూడుగానీ, ఆయనకి వారం వారం బట్టరు నిష్టయిచేస్తా. నిన్నకాక మొన్న అతని విధవ అత్తగార్కి మల్లుకోవతులు సమర్పించా అంటూ తన ప్రతాపం వెల్లడించాడు. ఓ, నా పిల్లలతండ్రికి బ్రతుకు తెరువు తెలుసన్నమాట. తమరు కాకాసురులా? ఉద్యోగం ఊడినా ఫర్వా లేదు. కాకాయిజం ట్యూటోరియల్ స్కూలు పెట్టుకోవచ్చు, అని ఆమె చమత్కరించింది.

“కాశీకి వెళ్ళి సరిగంగ స్నానంచేద్దాం” అని కాంతామణికి భర్త ప్రపోజు చేశాడు. ఎందుకండీ, వృధాఖర్చు, పడేళ్ళు ఓపికపట్టే గంగను గోదావరితో కలుపుతారు; రెండూ వచ్చి కిష్టలో పడ్డవి. పావలా పారేస్తే సిటీ బస్సులో వెళ్ళి, బ్రిడ్జివద్దర మున్సిలే సరి. పొదుపు నేర్చుకోండి, ప్రాణవల్లభా” అంది. ఇంతమారాలోచన తట్టలేదుసుమీ, అంటూ సతీమణికి కాంప్లి మెంటు చెల్లించాడు.

డాక్టర్ రోగుల మధ్య సంభాషణల్లో హాస్యం చిందుతూ వుంటుంది. డాక్టర్ - ఒక్కమారు నోరు తెరవండి. రోగి: మీరే నయమండి! ఇంట్లో మా ఆవిడ నన్ను ఎప్పుడూ ‘నోరు ముయ్యండి’ అంటుంది. ఒక పేషెంటు ‘రోగం నాలుగురోజుల్లో నయ మవుతుం దన్నారు, నాలుగు వారాలైనా తగ్గలేదేమండీ’ అని అడిగితే, ఇండియన్ పంశ్చ్యాయాలిటీలెండి అని జోక్ విసిరాడు. మా పూళ్ళో వో నాటువైద్యు డుండేవాడు, త్వరగా రావాలి, సుధ్యగుణంలాగుంది, అని వాళ్లు ఆదుర్దాగా వస్తే, ‘అయ్యో లాక్టోక, పీకోక, వెక్కిరించక ఎలా పోతుందయ్యా నిండుప్రాణి’ అని నిబ్బరంగా సమాధాన మిచ్చేవాడు సదరు భిషజ్జణ్.

సృష్ట్యాదినుంచీ పరమలోభులు, నికృష్టుడు, షైలాక్, అజగళ స్తనము మామన్ వర్తిప్పర్, నిగ్గు, మలభక్షకుడు క్లోజ్ ఫిస్టెడ్ యిలాంటి బిరుదనామములతో విరాజిల్లు చున్నారు. రెండు డిగ్రీలవాడు, నాలుగు లకారాలవాడూ అయిన వో మైజర్ స్వర్ణీయ గోవిందరాజు సుబ్బారావుగారిని కన్నబుచ్చేస్తే ఫ్రూట్ ఓయటు తీసికోమని సలహా ఇచ్చాడు అప్పుడా పరమపాచి తెగించి మార్కెట్లో బేరమాడి అర్ధణాపెట్టి వీసెకు నక్కదోస కాయలు కొని ఆరగించాడు. ఇహ చెంబు

క్రింద పెట్టలేదు. మర్నాడు వెళ్ళి తనకుపూటు పడలేదన్నాడు. నేవించిన ఫ్రూట్ మిటో అని అడుగగా ‘దోసఫలములు’ అని సగర్వంగా చెప్పాడు. సుబ్బారావు గార్ని వొళ్ళుమండి ‘డబ్బుతగలేసి అలాంటి కాస్తీ పండ్లజోలికి పోకండి, సలీసులోవచ్చేవ, విభూతిపండ్లు, తలపండు, కుంకుడిపండు. బచ్చలిపండు వగైరాలు సమృద్ధిగా తీసికోం డని వ్యంగంగా చీవాట్లు పెట్టాడు. మరో తృణమయ కృత్రిమపురుషుడు వడగాడ్పుల్లో నడుస్తూ పీకెండి, వీక్ మూమెంటులో సోడా త్రాగి “హా విశ్వేశ్వర, హతోస్మి, దస్ పై సా గాన్” అని పదిరోజులు విలపించాడు. ఓ పిసినికొట్టు తనయింట్లో శుభకార్యానికి అర డజను లడ్లు అద్దెకుతెచ్చి వచ్చిన గెస్టుకి దర్శనభాగ్యం కలుగజేసి సరుకు భద్రంగా రిటన్ను చేశాడు. ఇంకో లుభాగ్రేసరుడు పోస్టేకి దమ్మిడి ఖర్చు పెట్టలేదు జన్మలో. సెంటర్స్ లో, స్టేషనులో నిలబడి యెరిగివున్న మనుష్యులద్వారా లిఖితవాగ్రూపకములైన కబుర్లు పంపేవాడు. లోభులు జితేంద్రియులు. కోర్కెలను చీల్చి, రుచుల్ని చెండాడి, దర్జాలను పాతిపెడ్తారు. మా మిత్రు ఙ్గొకాయన స్వంతఅగ్నిపెట్టెలో చుట్టముట్టించ నని గాయత్రిమీద ఒట్టుపెట్టుకొని శపథం నేగించుకున్నాడు.

నాల్గు దశాబ్దాలక్రిందట వో మిత్రుడికి కళత్రిం పోతే అదరించటానికి పెళ్ళాం. అతను ఇంగ్లీషులో ఏడ్చాడు. Oh, what a wife, I never beat you, you never wept, I may marry a second wife. what about children, pollution, polution, bad star, what about jadies all the pickles gone ..... ఇదీ వరస! ఏడ్వాలో నవ్వాలో మాకు బోధ పడింది కాదు.

ఒక బెంచీకోర్టు ప్రెసిడెంటు prostitute కు ఎంత జరిమానా వెయ్యూలో తేలక లేడీ మేజస్ట్రేటును అడిగాడు. అందరితోపాటు 'కంకర్' అంది. "అది కాదండీ, ఆడముద్దాయి కదా, మీ kith and kin" అన్నాడు. స్టేడ్ డర్లు నవ్వారు. Nuisance cases లో case-property produce చేయలేదేమిటి అని Police వాళ్ళను ప్రశ్నించేవాడు.

పూర్వం ఒక తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు ఇంజనీరుగార్కి కాలవకట్టలు చూపుతూ There are several తుమ్మ trees on the other side and ప్రదర్శ side of the canal. The school is నిర్మాణమేమిట in 1923

in the చింతల్ తోప్" అని తెల్లిమ్మలో అనర్థంగా దంచేశాడు.

చింతపల, హాస్యం మీ చెంత నుండగ !
Laughter Movement లేవదీస్తున్నాం ;
నవ్వుల Banks తెరుస్తాం; నవ్వు లోభులకు
Free swans అ మా వాస్య రాయల్లు
పూర్ణ చంద్రవదను లవుతారు. హాస్య
వ్యవసాయం చేస్తే సంసారంలో some సారం
పిండగలరు. నిత్య జీవితంలో Earthly
Paradise దర్శిస్తారు. సినిక్కు సన్నిక్కుగా
మారి తీరుతారు. స్వర్గం తాళంచేవి హాస్య
దేవత చేతిలోఉంది.

The sketch about 'What is Fun' is the funniest !

With the best Compliments from

L. I. C. EMPLOYEES' CONSUMERS'
Co-operative Stores Limited (Regd. No. H. 381)
(Established in 1969)

MACHILIPATNAM

Suppliers of all varieties of Kirana, Fancy, Medical & Electrical Goods.

Dealers in :

Kassels Fans, CECOM Grinder cum Mixers & CECOM Storage type Automatic Electrical Water Heaters & Pump sets etc.,

Managing Committee of the Stores

Sri S. Amogha Rao, B. com.,
Sri K. Rama Rao
Sri M. Chandra Mohan
Sri K. V. R. Swamy, B. A.
Sri R. Janardhan

President
Vice-President
Secretary
Director
Director

Phone : 719

GNANESWARA IRON WORKS

Salt Bazaar,

TENALI; Guntur Dist. (A. P.)

**Manufacturers of Buckets, Water pots,
Bandies, Pans, Ovens, Door Hinges etc.,**

Phone No. : 562

Akkala Subrahmanyam & Bros

Ram Mandhiram Street,

TENALI - 1

**Manufacturers of Buckets Water Pots,
Bandies, Pans, Ovens & Agricultural Implements etc.,**

SHAH ISHWARLAL VADILAL

Merchants & Commission Agents

Branch Office
DUGGIRALA
Phone : 35
Grams : GANDHICO

VIJAYAWADA-1
Phone : 74202
Grams : GANDHICO

Telegram : JAYANT

Phones : | Office : 29 & 39
Resi. : 31

Shah Jayantilal Himatlal & Co.,

H. O. BOMBAY

Branch : GUNTUR

Turmeric, Oil Seeds Merchants & Commission Agents

P. B. No. 31 **DUGGIRALA** — 522 330 (A. P.)

BANKERS

Central Bank & Canara Bank, Tenali; Punjab National Bank, Vijayawada

క డి లే డీ

క డి లిం చే డీ

క వి త్వం

అన్నాడు కవి....

న డి పిం చే డీ

దా రి చూ పిం చే డీ

వి ద్య

దా ని కే

ర పి క తా శా ల

గుం టూ రు - 2

Phones : { Office : 21857, 22405
Residence : 20945, 21208
Guest House : 22666, 22333

Cables : 'WILLING' Guntur
Telex : 080 - 204
A.B. Code : TABAC GT - 204

Code : BENTLEY's 2nd

(FOUNDED : 1920)

BOMMIDALA BROTHERS Ltd.,

Growers, Re-dryers & Leaf Tobacco Exporters

Post Box No, 100

GUNTUR (S. India)

Phone : No. 21598

ANNAPURNA AGENCIES

Main Dealers for "U - FOAM" Products

for

Guntur, Prakasam, Nellore, Chittoor, Cuddapah and
Anantapur Districts.

Also Dealers for

Allwyn Refrigerators

and

Allwyn Steel Furniture

Annapurna Agencies

6 - 19 - 62, Main Road, Arundelpet

G U N T U R — 522 002

Best Compliments from

Phone : 72182

**FARMER
CHEMICAL
INDUSTRIES
(PVT.) LTD.,**

P. B. No. 322
VIJAYAWADA - 2

M/s **Sri Satyasai
Enterprises**

Kutumba Rao St,
VIJAYAWADA - 1

Tel: "CHILLIES"

Phones : { Office : 21826
with Extn.
Resi : 21718
22146

CHAKKA PITCHAIAH COMPANY

Commission Agents
GUNTUR - 522003

Manufacturers of
ALL KINDS OF GREASES

P. P. Phone : 76140

JAYASREE LUBRICANTS

Machavaram
VIJAYAWADA - 520 004

Insist on JAYASREE Brand Grease

Grams : "JAMILI"

Phone : { Office : 61492
Resi : 61392

JAMILI PURUSHOTTAMA RAO & CO.

Rice & Pulses Commission Agents

Babu Rajendraprasad Road
VIJAYAWADA - 520 001

Phones : { Shop : 21209
Resi : 21210

THE CHILDRENS' BOOK HOUSE (Regd.)

Publishers, Book-Sellers & Stationers
Main Road
GUNTUR - 522 003

Agents
Govt. Nationalised Text - Books
and
Suppliers of all Text Books, Guides in
English, Telugu, Hindi and Sanskrit
and General Books to Schools and
Colleges. Available all varieties
of Registers and Forms etc. for
High Schools and Colleges

Customer's Satisfaction is our Motto

SRI RAGHAVENDRA GUIDES

Combined Guides for 3, 4, 5 Classes
Guides for All Subjects for
Classes 6, 7, 8, 9, 10—Inter and Degrees
Telugu Medium, English Medium Guides for Arts Group
Test Papers, Pocket Guides for 7th & 10th

Sri Raghavendra Medium Dictionary
ENGLISH - ENGLISH - TELUGU

Sri Raghavendra Publishing House
MAIN BAZAAR - VIJAYAWADA-1

NEW GERMAN TYPE MODERN RUBBER SHELLER RICE MILLS

- * No damage to rice grain
- * No loss of abrasion
- * More output
- * More durable
- * No loss of rice & many more advantages

Phone No : 254 PP

NAVEENA ENGINEERING WORKS

Manufacturers of

Rice and Oil Mill Machinery, Engineers and Contractors

Props :

Nadakuditi Narasimha Rao & Partners

Jagannadhapuram, MACHILIPATNAM - 1

Phone Nos. : 21063 & 23190

Ch. VENKATA RAO

Fertilisers, Coal & Commission Agents

&

Agent: L. I. C. of India

Etukuru Road : G U N T U R-3

Best Wishes to

Writers, Poets, Organisers & Delegates

In the Service of Insurance Industry

NIMMARAJU NAGESWARA RAO, B. Com,

Agent : L. I. C. of India

Machavaram (Via) AMMANABROLE

Prakasam District

136

With Best Compliments from

South India
Research Institute Pvt. Ltd.,
SIRINAGAR : VIJAYAWADA-7

Grm. : "SUPER BAZAAR"

Phones : { Office : 75713
Super
Bazaar : 75313

VIJAYA KRISHNA SUPER BAZAAR
Unit of Vijayawada Co-operative Central Stores Ltd.,
VIJAYAWADA

Suppliers of all essential commodities to Public and Weaker Sections,
Government Hostels, Jails, Hospitals and Several other Quasi Govt. Depts.

BUSINESS DATA

<i>Membership</i>		<i>Share Capital</i>	<i>Purchases</i>	<i>Sales</i>
1973-'74	9479	4,26,101	3,02,28,893	3,22,00,512
1974-'75	12987	4,69,303	3,68,84,150	4,08,69,298
1975-'76	14230	3,63,729	2,08,83,183	2,38,91,653

Dealers in Imported and Confiscated Foreign Goods

Our Retail Outlets

Mini Super Bazaars : 3   Depots : 91   Sales counters in Super Bazaar : 43

K. SURYA RAO
Managing Director

M. C. MAHAPATRA
Chairman

Cables & Grams : " ESSENCO "

Phones : { Office : 159
Resi. : 89

Maddi Satyanarayana and Company Private Ltd.,

Tobacco Dealers, Redriers & Exporters

Factor

Dharavari Gardens

P. B. No. 24

ONGOLE - 523001

Phone : 504

Regd. Office

Municipal Office Road

Post Box No. 22

CHILAKALURIPET - 522 616

Guntur District (A. P.) India

With best Compliments

Cables : " MADDIS "
CHILAKALURIPETA

Phones : { M. Lakshmaiah : 62
Office : 66 & 130

Maddi Lakshmaiah and Company Ltd.,

Tobacco Packers & Exporters

Regd. Office

Post Box No 18

Chilakaluripeta-522 616

Telex : { 080-234 Maddis (Guntur Office)
080-249 Maddis (Chilakaluripeta Office)

Guntur Dt. (A. P.)

with best compliments from

Phones : Eluru 344
T P Gudem 331

Annapurna Sugars

Bapirajugudem

WEST GODAVARY DT.

PRODUCERS OF QUALITY CRYSTAL KHANDASARI SUGAR

Grams : DRUGSERVE

Phone : 23438

Mallikharjuna Medical Agencies

PHARMACEUTICAL DISTRIBUTORS

11-4-182 RAJAGARI THOTA

NEAR NAAZ CENTRE

Guntur-522 001

Managing Partner: Y. GURAVAIAH

With best compliments of

P. S. R. DAS

CONTRACTOR

GUDIVADA

For best Coaching

Jaya Type
Institute

(Recognised by the Govt. of A.P.)

RAMANAIDUPET

MACHILIPATNAM

KATRAGADDA BOSE BABU

Principal

Smt. RAJESWARI

Proprietor

Duplicating & Job work undertaken

With the best compliments of

Tel : 332

G. V. S. Auto Service

G. N. T. Road, Eluru

AUTHORISED SERVICE JOBBERS FOR M & M JEEPS

AND

DEALERS FOR INDIAN OIL COMPANY

G. V. S. Petrol & Diesel Station

G. N. T. Road, Eluru

SALES OF SPARE PARTS & SERVICE AND REPAIRS UNDER-TAKEN

With best compliments from

JANATA STUDIO
GUDIVADA

శ్రీ విజయ
ప్రైవేట్ ఎంపొరియం

పోస్టాఫీస్ రోడ్

గుడివాడ

మేనేజింగ్ పార్టనర్

పాటిబండ్ల సంజీవరావు

మావద్ద

ప్రైవేట్, సన్ స్టాన్, కేలిబాండ్ గమ్
సరసమైన ధరలకు దొరకును

చదవండి: చదివించండి:

రెండు నాటికలు
(రైల్వేలు జాతీయ ఆదాయాలు అండ్
ఇది నాటకం)

రచన

కాలనాథభట్ట వీరభద్రశాస్త్రి అండ్
మొరళీకృష్ణ

పాప్తిస్థానం

కె. వీరభద్రశాస్త్రి

No 1. రైల్వేక్వార్టర్స్

గుడివాడ

ప్రముఖరచయితల కథాసంకలనం

అల్పజీవులు

పెల రు 3.00

పాప్తిస్థానం

విశాలాంధ్ర ప్రచురణాలయం
విజయవాడ-2

కృష్ణాజిల్లా తెలుగు రచయితల మహాసభలు - నివేదిక

శ్రీ కాలనాథభట్ట వీరభద్రశాస్త్రి

జిల్లాలోని తెలుగు రచయితలను (రచయిత్రులను) ఒక వేదికమీద సమావేశపరచి, పరస్పర పరిచయం, అవగాహన, సాదక దాదకాలను చర్చించి, సముచిత నిర్ణయాలను తీసుకోవడం ప్రాతిపదికగా కృష్ణాజిల్లా తెలుగు రచయితల మహాసభలు ప్రారంభించబడ్డాయి.

8-1-1967 ఆదివారం చక్కటి హేమంత గాలులు గిలిగింతలు పెడేవేళ విజయవాడ రైస్ మిల్లర్సు హాలులో ఆంధ్ర జ్యోతి సంపాదకులు ప్రముఖ రచయిత శ్రీ నార్ల వెంకటేశ్వరరావుగారిచే ప్రప్రథమ మహాసభలు ప్రారంభించబడ్డాయి. ఈ మహాసభలు ఒక్కరోజే జరిగాయి.

1968 మార్చి 10, 11 తేదీలలో ద్వితీయ మహాసభలు విజయవాడ శ్రీరామమోహన్ లై బ్రరీ మేడమీద హాలులో రెండు రోజులు జరిగాయి. అప్పటి రాష్ట్ర జన సంబంధ శాఖామూల్యులు గౌ॥ శ్రీ కొండా లక్ష్మణదాసాజీగారు ప్రారంభించారు. శాసన సభ్యులు శ్రీ టి. వి. యస్. చలపతిరావుగారు అధ్యక్షత వహించారు.

అనివార్య కారణాలవల్ల 1969 లో తిరిగి మహాసభలు జరపడం పడలేదు. అయితే 1970 జూన్ 27, 28 తేదీలలో గుడివాడ కవిరాజ కళామందిరంలో రెండురోజులపాటు తృతీయ మహాసభలు జరిగాయి. కవిసామ్రాట్ డా॥ త్రిపురనేని వెంకటేశ్వరరావుగారు ప్రారంభించారు.

అప్పటికే రుతుపవనప్రభావం చూపించడంతో, పెనుగాలికి, పరానికి వేదిక, మండపము చూచి పోవడంతో, స్థానిక శ్రీ చాలాజీ ధియేటరులో ప్రారంభోత్సవం, ఆధునిక కవితాసదస్సు నిర్వహింప పడ్డాయి. శ్రీ ఆరుద్ర యీ సదస్సుకు అధ్యక్షత వహించగా, శ్రీయుతులు సోమసుందర్, గజెల మల్లారెడ్డిగారు ప్రసంగించారు. ఈ సదస్సు శ్రీ M. V. L. నిర్వహించారు.

తర్వాత కార్యక్రమాలు కవిరాజ కళామందిరంలో పునర్నిర్వహించబడ్డ వేదికపై నిర్వహింపబడ్డాయి.

తొలిరోజు మధ్యాహ్నం జరిగిన కవితా గోష్టిలో

అహూతులైన సదస్సులు పెక్కుమంది పాల్గొని తమ తమ కవితా పాటవాన్ని ప్రదర్శించారు.

సాయంత్రం జరిగిన సవలా సదస్సులో శ్రీ పెద్దిభొట్ల సుబ్బరామయ్య, శ్రీ హరికిషన్లు ప్రసంగించారు. నాటక సాహిత్య సదస్సుకు డా॥ వి. శ్రీనివాసశాస్త్రి అధ్యక్షతవహించారు. శ్రీయుతులు నందూరి సుబ్బారావు, శంకరమంచి సత్యంగార్యు ప్రసంగించారు. శ్రీ సుమన్ యీ సదస్సు నిర్వహించారు.

ఆనాటి రాత్రి చిరంజీవి సవిరాల మాణిక్యంబ లలితసంగీత కార్యక్రమముతో, చిరంజీవి దూబగుంట నాగలక్ష్మి నాట్య ప్రదర్శనతో ప్రేక్షకులకు మనోరంజకం గావించారు.

మర్నాడు ఉదయం జరిగిన అనువాద సాహిత్య సదస్సును ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ కాలనాథభట్ట వీరభద్రశాస్త్రి ప్రారంభించారు. గుడివాడ ఆర్ట్స్ కాలేజి ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ వై. వెంకటేశ్వరరావుగారు అధ్యక్షత వహించారు. శ్రీయుతులు కె. బసవేశ్వరరావు, గోపరాజు సాంబశివరావు, మల్లాది సూరిదాసుగార్లు ప్రసంగించారు. ఈ సదస్సును శ్రీ కె. వి. ఎ. రామశాస్త్రి నిర్వహించారు.

ప్రచురణలపై జరిగిన సదస్సులో శ్రీ P. C. జోషి, శ్రీ M. V. సుబ్బారావుగార్లు ప్రసంగించారు. శ్రీ M. V. L. యీ సదస్సు నిర్వహించారు.

మధ్యాహ్నం జరిగిన ప్రతినిధుల సభకు డా॥ త్రిపురనేని వెంకటేశ్వరరావుగారు అధ్యక్షత వహించారు. శ్రీ కాలనాథభట్ట వీరభద్రశాస్త్రి నిర్వహించారు.

కథాసాహిత్య సదస్సులో శ్రీ పెద్దిభొట్ల సుబ్బరామయ్య, శ్రీ విహారి ప్రసంగించారు. ఈ సదస్సును శ్రీమతి చోళనాదేవి నిర్వహించారు.

ఆనాటి రాత్రి శ్రీయుతులు నందూరి సుబ్బారావు, శ్రీ రామమోహనరావు బృందంచే "దొంగటకం" నాటిక ప్రదర్శించబడింది.

ప్రధాన కార్యదర్శి వందనసమర్పణతో తృతీయ మహాసభలు ముగిశాయి. *

అ గ మ స ం గీ త ం

శ్రీ మహమ్మద్ ఇస్మాయిల్ (కల్పనాచటర్జీ)

నా కళ్ళల్లో—

ఆవేదన రగిల్చిన ఉద్యోగాల సరస్సులు,
ఉరితీయబడుతున్న అక్షరాలు!

నా కళ్ళల్లో— నయాగరాలు,

కూలిపోతున్న అరటిచెట్లు బావులు, బావులు!

విషాదం రంగు ఏమిటో చూడాలంటే

నా కన్నీళ్ళతో పరిశోధన చేయండి !

నా కాళ్ళకు సంకెళ్ళు; నా చేతులకు సంకెళ్ళు;

నా నోటికి సంకెళ్ళు; నా బ్రతుకు సంకెళ్ళు —

నేను కదలడం లేదు,

బలవంతాన కదిలిస్తున్నారు:

బుడల క్రింద కప్పలా చేస్తున్నారు !

నే నెవరో చూస్తారా? — చూడండి —

కలవారి మోచేతి నీళ్ళల్లో నే నున్నాను;

బానిసత్వాన్ని భరిస్తున్న కంకర్రాళ్ళల్లో నే నున్నాను

ఇప్పు డిప్పుడే —

గుండెలో తెగిపోయిన

ఆశాకాంతుల్ని ఆలికించుకుంటూ

విషాద విశ్వాస గీతిక పాడుకుంటూ

గతం పులుముకున్న అక్రమాల్ని దులుపుకుంటూ

లక్ష్యశుద్ధితో గమ్యం కేసి నడక మొదలెట్టాను

ఇప్పుడు — నా కళ్ళ వెనుక,

ఒక మహత్తర సందేశం వెలుగుతోంది,

ఒక కలగీతం సెలయేరుగా సాగుతోంది !!

మ న మే కు లం ?

“న వ్య క వి” శ్రీ నా దె థ్మ

ఈ ‘కాకాల’ లోకంలో

మన మే కులం ?

ఏకులం, మేకులం

మనం కవికులం.

ఇరువైపులా పదునైన కత్తి

అదే మనకున్న మేధాశక్తి!

మంచికి మంచిని పంచుతాం

చెడుకి చెడు చూపించుతాం

మించుతాం, సంఘాన్ని ఒంచుతాం

ఏకు మేకని నిరూపించుతాం!

అందుకే మనమంటే

సంఘంలో వ్యాకులం

మనం చాకులం; బాకులం!

బుద్ధికి సూదులం

కవితకు ఏకులం

నిజానికి మేకులం

మనం కవికులం

మనదంతా ఒకే కులం!!

With best Compliments to

‘SPANDANA’ for its literary March in the new vista of

Progress

E. V. RAJENDRA SARMA

Mine Owner

BETHAMCHERLA

Kurnool Dist. (A. P.)

తప్పక చూడండి!

అక్కినిరెడ్డి

ఇకపై కర్ణాటక

కర్ణాటక

ఇది

కర్ణాటక

అక్కినిరెడ్డి

— నవయుగ

దర్శకత్వం: తిరుతి

**For Best Quality
of
Writing, printing and wrapping paper**

**REMEMBER
Andhra Paper**

**Manufactured By
The Andhra Pradesh Paper Mills Limited
Rajahmundry - 533104**

TELEGRAM: PAPERMILL

TELEPHONE 1300-1309 (10 Lines)

సాహితీమిత్రులకు అభినందనలు

కళిందుల హామమంతరావు B. Sc ,

జీవితభీమా ఏజంటు

సాతులూరు - గుంటూరు జిల్లా

రచయితల మహాసభలకు

కుఠాకాంక్షలతో

డాక్టర్ పున్నారెడ్డి

జీవితభీమా ఏజంటు

రాష్ట్ర

(వయా) అమ్మనబోర్లు, ప్రకాశం జిల్లా

Ravi Raghavaiah & Sons

BURMAH SHELL DEALERS

Head Office: CHALLAPALLI

Branches : MACHILIPATNAM, VIJAYWADA, GUDIVADA

TELE : " SOWDAGER BEEDI "

S. MAHAMOOD

(S/o S. MIYAN SAHIB MIAN)

Prop : Sowdager Beedi works

TOBACCO DEALER & BEEDI LEAVES FOREST CONTRACTOR

NANDYAL- 518501

with the best compliments from

Rtn. Y. Koteswara Rao
Narasaraopet

Inspector

THE UNITED INDIA FIRE AND GENERAL INSURANCE Co., Ltd.
JOINT SECRETARY, ROTARY CLUB OF NARASARAOPET
(1975-77)

జీవితభీమా చరిత్రలో ఒక విశిష్టత

1975లో 18 మంది ప్రముఖులు 300ల 6వేల రూపాయలకు తమంతట తాముగా జీవిత భీమాపాలసీలు తీసుకొని జీవిత భీమావృత్తికే ఎంతో విశిష్టతను చేకూర్చారు.

మానవసేవకు ఉత్తమమైన చిహ్నం జీవితభీమా

అనుకోకుండా కొన్ని కుటుంబాలలో ఎదురయ్యే అశాంతిని పారద్రోలి శాంతిని చేకూర్చటమే తమ లక్ష్యంగా భావిస్తారు జీవిత భీమా ఏజంట్లు. ఆ లక్ష్య సాధనలో నిరంతరం ఎంతో పరిశోధన చేస్తూ, విభిన్నమనస్తత్వం గల ప్రజల భావాలనుండి ఎదురయ్యే ఎన్నో అభ్యంతరాలను తొలగించు కుంటూ తమ గమ్యస్థానం చేరుటకు ఎన్ని క్లిష్టపరిస్థితులనైనా ఎదుర్కోగలుగుతారు. అదిజీవిత భీమా ఏజంట్ల ధర్మం కూడా.

పాలసీదార్ల సేవాకేంద్రం విశిష్టత

1. పాలసీదారుల ఉన్నతమైన ఆలోచనే మా 4 కోట్ల వ్యాపారము
2. పాలసీదారుల దేశభక్తికి గీటురాయే మేము సాలీనా పీరిమియం ద్వారా సేకరించే 14 లక్షల రూపాయలు
3. పాలసీదారుల నైతిక విలువలే మేము 2 వేల మందికి సేవచేసేందుకు దోహదకారి

కొత్త మాధవరావు

చైర్మన్స్ క్లబ్ మెంబర్, జీవిత భీమా సంస్థ డైరెక్ట్ ఏజంట్లు

President : Southern zonal council of Life Insurance Agents' Federation of India

పాలసీదార్ల సేవాకేంద్రం

విజయవాడ-520,001

శ్రీ లక్ష్మీ ప్రేడర్సు

(ఫోర్ట్రోడ్డు, తాడేపల్లివారి సత్రం పక్కన)

మనిలీపట్నం

ఆడ్రైజుడు స్టాకిస్తులు,

ది హైదరాబాద్

యాన్ డెస్టాన్ సిమెంటు పోర్డక్టు లిమిటెడ్

E. I D. ప్యారి కంపెనీ

మావద్ద చార్మినార్ సిమెంటు రేకులు, పైపులు,

S. W. పైపులు శానిటరీ సామానులు, హోల్ సేల్ గాను,

రిటైలుగాను సరసమైన ధరలకు లభించును.

శుభాకాంక్షలతో

శ్రీ విజయలక్ష్మి అండ్ కంపెనీ

ఎరువులు, జనరల్ మర్చండ్సు అండ్ కమీషన్ ఏజంట్స్

మేనేజింగ్ పార్ట్నర్ : దింటుగుర్తి శ్రీరాములు

చల్లపల్లి

కృష్ణాజిల్లా

రామదాస్ షామియానా కంపెనీ

పోర్ట్‌రోడ్: మచిలీపట్నం

పో: ఎన్. కృష్ణమూర్తి & బిదర్స్

మావద్ద సరికొత్త డిజైనులలో షామియానాలు, కళ్యాణ మంటపాలు,
కుర్చీలు, టేబుల్స్, ట్యూబ్‌లైట్లు, వంటసామాగ్రి (వలాపు దేగిళలతో సహా),
వాటర్‌డ్రమ్ములు, టార్‌పాల్స్, మైక్‌సెట్లు, డ్రామాడ్రస్సులు,
మరియు జనరేటర్స్ అద్దెకు యివ్వబడును

ఇంటింటా ఈ జ్యోతి వెలగాలి :
జీవిత భీమాకు మించిన పొదుపు పథకం వేరే లేదు
మీ జీవిత భీమా అవసరాలకు

ఫోన్: 74876

కర్పి వెంకటేశ్వరరావు

వీజింట్, యల్. ఐ. సి. ఆఫ్ ఇండియా

పూలకావివీధి, విజయవాడ-1

అభినందనలతో

క్వాలిటీ బుక్ షాప్
గుడివాడ

శుభాకాంక్షలతో

సాయిబాబా స్టుడియో
కారేజి రోడ్
గుడివాడ

అందమైన ప్రింటింగ్
బైండింగ్ పనులకు

విజయ శ్రీ ప్రెస్
గుడివాడ

అభినందనలతో

వాణీ రేడియో డీలర్స్
(మునిసిపల్ ఆఫీసుకు ఎదురుగా)
గుడివాడ

Phones : { Shop : 218
Resi : 761

Shaik Hussain Saheb

Manufacturers

Rice Drums & Agricultural Implements Etc.

Salt Buzaar, TENALI-1 (A. P.)

Grams : "PROMINENT"

Phone : 30, Resi. 94
P. B. No. 36

SHAH JAMNADAS AMICHAND

Turmeric, Chillies Merchants & Commission Agents

DUGGIRALA (Guntur Dt.) S. C. Ry. (A. P.)

Phone : 644

SHAIK RAMTULLA SAHEB

Manufacturers of

Rice Drums & All Kinds of Domestic Implements.

Tulasiram Chowk, **TENALI** (A. P.)

With best Compliments from

Phone : 348

M/s Lakshmi Ganapathi Medical & General Stores

Ramanaidupet, MACHILIPATNAM

Prop : **K. Subba Rao**

All Medicines available at Reasonable Rates

With best Compliments from

RATNAM LODGING
TENALI

మా ప్రచురణలు

*	1. స్పందన (కవితాసంకలనం)	రూ. 1-00
*	2. త్రివేణి (కవితాసంకలనం)	1-00
*	3. వానచినుకులు (కథలు) శ్రీమతి డి. కామేశ్వరి	2-00
*	4. మనిషికోసం (కవితాసంపుటి) గుత్తికొండ సుబ్బారావు	2 00
	5. ప్రబుద్ధ భారతం (కావ్యం) బూదరాజు శ్యామసుందర్	2-00
	6. కవిత (సంకలనం) డా॥ సి. నా. రె - డా॥ దాశరథి etc.	2-00
	7. వికాసం (తెలుగుసంస్కృతికి కవితాంజలి)	2-00
*	8. జవాబులేని ప్రశ్న (కవిత) కె. యోగేశ్వరరావు	2-00
*	9. రాగలహరి (నవల) విజయమూర్తి	5-00
	10. తరతరాల తెలుగు వెలుగు (నృత్య గేయ రూపకం)	3-00
	డా॥ సి. నారాయణరెడ్డి	
*	11. ఆంధ్ర చంపూరామాయణము శ్రీ కొంపిచర్ల కృష్ణశాస్త్రి	10-00
	12. శిలలో నెలయేరు (కథలు) విహారి & శాలివాహన	4-00
	13. వినరా సుమతీ (సుమతిశతక వ్యాఖ్య)	2 00
	డా వి. వి. యల్. సరిసింహారావు	
*	14. ఊరు వీడ్కోలు చెప్పింది (కథలు) శీలా వీరరాజు	4-00
	15. స్మృతి (నవల) శ్రీమతి అక్కల సరస్వతీ బాబూరావు	4-00

(* గుర్తుగల పుస్తకాలు ప్రతులు లేవు)

స్పందన సాహితీ సమాఖ్య (రిజిస్టర్డ్)
23/182 ఇ, న్యూమునిసిటీ క్వార్టర్స్
మచిలీపట్నం-521001

With best compliments from

B. KANTILAL & Co.

272, Yusuf Meharali Road,

Post Box No. 3200

B O M B A Y - 4 0 0 0 0 3 B R.

Tele: "COACHSCREW"

322794
Phone : 323909
336543

Manufacturers & Dealers in

- Non-Ferrous Metal in all Shapes & Sizes.
- Stainless Steel Sheets, Rods, Pipes, Angles & Wires.
- Wires in all Metals.
- Hardware.
- Stainless Steel & Monel Bolts, Nuts.
- Nylon Bolts Nuts & Nylon Nuts.
- Marine Copper Sheets, Tacks & Nails.

గంగ, యమున, సరస్వతుల సంగమం
త్రైవేణి

రుచి, సువాసన, పరిమళాల సమ్మేళనం

“త్రైవేణి” షక్కపొడి

TRADE MARK

Regd no. 169505

తయారుచేయువారు..

PHONE - 270

త్రైవేణి నట్ పౌడర్ మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ కంపెనీ

మేనేజింగ్ పార్టనర్... డౌను వెంకటసుబ్బారావు...
సర్కిల్ పేట ..... మునిశాపట్నం (ఆంధ్ర)

KAMAL
Process

మా ఫ్యాక్టరీ, కార్యాలయము, కొజ్జలిపేటలోని ఫోర్ట్ రోడ్డులోని
“శ్రీ సదనము” నకు మార్చబడినదని ఈ శుభ సమయమున
తెలియచేయుటకు సంతోషిస్తున్నాము.

మా ప్రాంచీలు : హైదరాబాద్, సికింద్రాబాద్, కాకినాడ, గుడివాడ, ఏలూరు, విజయవాడ
నందిగామ, వరంగల్, భీమవరం.

Check List

Book Number	G.V. POGA 129	Date	23/10/2020
Front Cover	yes	Back Cover	yes
Blank Pages	18, 72, 33, 34, 36		
Missing Pages	NO		
Prepared	LAKSHMI	Scanned	H. D. D. D.
BOOK SIZE	H - 10 W 7.5	Pages	167